

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
YARATICI DRAMA PROGRAMI

YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN İNGİLİZCE KELİME EDİNİMİNE ETKİSİ
(DOKUZUNCU SINIF ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

RİDVAN GÜZELSOY

ANKARA, TEMMUZ, 2018

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
YARATICI DRAMA PROGRAMI

YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN İNGİLİZCE KELİME EDİNİMİNE ETKİSİ
(DOKUZUNCU SINIF ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

RIDVAN GÜZELSOY

DANIŞMAN

DOÇ. DR. AYŞE OKVURAN

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ CELAL DEHA DOĞAN

ANKARA, TEMMUZ, 2018

ÖZET

YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN İNGİLİZCE KELİME EDİNİMİNE ETKİSİ (DOKUZUNCU SINIF ÖRNEĞİ)

Güzelsoy, Rıdvan

Yüksek Lisans, İlköğretim Anabilim Dalı

Tez Danışmanları: Doç. Dr. Ayşe Okvuran ve Dr. Öğretim Üyesi Celal Deha Doğan

Temmuz, 2018, xii + 103 sayfa

Gelişen dünyada insanlarla iletişim kurmak daha çok önem kazanmaktadır. Sadece bilgi edinme amaçlı değil; ticarete, turizmde, teknolojiye gelişmeleri takip etme için vb. birçok nedenle diğer insanlarla iletişim kurmak gerekmektedir. Sağlıklı bir iletişim kurabilmek için de yabancı dil bilmek gerekmektedir. Bu yüzden ülkeler öğrencilerine yabancı bir dil öğretme ihtiyacı hissetmektedirler. Bu ihtiyacı gidermek için de öğretim programlarını düzenlemektedirler. Türkiye’de de ilköğretim ikinci sınıftan itibaren yabancı dil öğretilmektedir. Gelişen ve değişen dünyada yabancı dil öğretim yöntemleri de öğrenenlerin ihtiyacına göre değişmektedir. Dil uzmanları daha kalıcı ve daha etkili yöntem ve teknikler bulma çabası içinde bulunmaktadır. İngiltere’de ortaya çıkan yaratıcı drama yöntemi de içinde barındırdığı doğaçlama ve rol oynama gibi tekniklerle öğrenmenin merkezine öğrencileri aldığı için etkili bir yöntemdir. Milli Eğitim Bakanlığı yayımladığı yabancı dil öğretim programında öğretmenlere yaratıcı drama yöntemini kullanmayı önermiştir.

Bu araştırmanın amacı Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerin yaratıcı drama yönteminin yabancı dil sözcük edinimine etkisini ortaya koyup, başarı düzeylerini incelemektir. Bu araştırma, Kayseri ili Develi ilçesi Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Bir kontrol grubu, bir çalışma grubu olmak üzere iki grup belirlenmiştir. İnsan ve Toplum (People and Society) ve Turizm (Tourism) temalarının kelimeleri öğretim programında yer alış sırasına göre işlenmiştir.

Bu çalışmada nicel verilerden yararlanılarak, öntest-sontest çalışma-kontrol gruplu yarı deneysel bir desen kullanılmıştır. Grup atamaları seçkisiz yapılamadığından bu model seçilmiştir. Çalışma grubu ile sözcük edinimi için yaratıcı drama yöntem ve teknikleri kullanılarak sözcük çalışmaları yapılırken, kontrol grubu ile geleneksel

yabancı dil kelime öğretimi yöntem ve teknikleri kullanılarak sözcük çalışmaları yapılmıştır. Hem çalışma grubunda hem de kontrol grubunda dört hafta, belirtildiği şekilde dersler yapılmıştır.

Yapılan öntest-sontest analizlerinden sonra yaratıcı drama yöntemi ile yabancı dil sözcük edinen çalışma grubu öğrencilerinin başarısı, geleneksel yabancı dil sözcük edinim yöntem ve teknikleriyle ders işleyen kontrol grubuna göre daha yüksek çıkmıştır. Bunun sonucunda, yaratıcı drama yönteminin Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerine sözcük kazandırmada olumlu yönde etki ettiği söylenebilir.

Ayrıca, Erdem (2007), tarafından geliştirilen 28 maddelik İngilizce dersine yönelik tutum ölçeği hem çalışma hem de kontrol grubuna öntest-sontest olarak uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin tutumlarında anlamlı bir gelişme olmamıştır. 20 saat yapılan atölye çalışmaları öğrencilerin tutumlarını değiştirmeye yeterli olmadığı söylenebilir.

Anahtar kelimler: sözcük edinimi, yabancı dil, dokuzuncu sınıf

ABSTRACT**THE EFFECT OF CREATIVE DRAMA METHOD ON ENGLISH VOCABULARY
ACQUISITION (A NINTH GRADE SAMPLE)**

Güzelsoy, Rıdvan

MA, Primary Education Department

Supervisors: Ayşe Okvuran, Assoc. Prof. and Celal Deha Doğan, Dr.

July,2018, xii + 103 pages

Communicating with others is becoming more and more crucial each day. Communication is required not only for acquiring knowledge but also in trading, in tourism and in technology. One needs to learn a foreign language in order to reach out others. Hence, countries make their pupils learn a foreign language beside their mother tongue so as to overcome this obstacle. And they arrange their curriculum according to pupils' needs. In Turkey, students start to learn English at the second grade in primary schools. However, in modern world methods and techniques of teaching a foreign language have been changing. Creative drama emerged from England and from there spread to other countries. Since it contains some techniques such as; demonstration and role play, it involves students and they become in the centre of learning. That's why it's an effective teaching method. The latest curriculum, the Turkish National Ministry of Education published, advises language teachers to use creative drama as a tool to teach a foreign language.

The basic aim of this study is to investigate the effect of creative drama on teaching English language vocabulary to ninth graders in an Anatolian high school. This study was conducted in Ayhan Yıldırım Anatolian High School, located in Develi, Kayseri. The classes weren't randomly picked since the school administration arranged the classes. One class was picked as experimental group, the other was picked as control group. The vocabulary of People and Society and Tourism units was taught according to the current curriculum. This study was conducted using pretest-post test quasi – experimental desing with experimental and control groups and quantative data were gained.

While having classes with experimental group using creative drama as a teaching method, control grup had classes using traditional foreign language vocabulary acquisition methods. The study was conducted over four weeks in both groups.

After the pretest-posttest analyses, the success of the group of students who acquired foreign language vocabulary with the creative drama method was higher than that of the control group by studying vocabulary through the traditional foreign language methods and techniques. As a result, it can be concluded that using the method of creative drama while teaching a foreign language vocabulary to ninth graders in an Anatolian high school, has a significant effect.

Moreover, a 28-item attitude scale developed by Erdem (2007), was carried out as pre and post test, however, according to analyses no significant difference was found.

Keywords: vocabulary acquisition, foreign language, ninth grade

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasında Türkiye’de yaratıcı drama yönteminin Anadolu lisesinde İngilizce öğretiminde sözcük edinimi üzerindeki etkileri ve öğrenci başarısına katkıları yeni bir ölçek geliştirilerek incelenmek istenmiştir.

Bu tez çalışması sırasında, her aşamada bana yardımcı olan değerli hocalarım Doç. Dr. Ayşe OKVURAN, ve Dr. Öğretim Üyesi Celal Deha DOĞAN’a, tez jürimde yer alan Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN ve Doç. Dr. Pınar ÖZDEMİR ŞİMŞEK’e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Temmuz, 2018
Rıdvan GÜZELSOY

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ONAY	ii
TEZ BİLDİRİMİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ	viii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xi
GÖRSELLER DİZİNİ	xii
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar.....	5
1.5. Sınırlılıklar	5
BÖLÜM 2	6
ALAN YAZIN VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. İngilizce Öğretimi	6
2.3. Eğitimde Yaratıcı Drama	8
2.4. Yaratıcı Drama ve Dil Öğretimi	17
2.5. Yaratıcı Drama ve Kelime Öğretimi.....	21
BÖLÜM 3	26
YÖNTEM	26
3.1. Araştırmanın Modeli.....	26
3.2. Deneysel İşlem Basamakları.....	27
3.3. Çalışma Grubu	29
3.4. Veri Toplama Araçları	30

3.4.1. Tutum Ölçeği	30
3.4.2. Başarı Testi.....	30
3.5. Yaratıcı Drama Yöntemi Uygulama Süreci.....	32
3.6. Verilerin Analizi	33
3.7. Araştırmanın İç Geçerliği	34
BÖLÜM 4.....	36
BULGULAR VE YORUMLAR.....	36
BÖLÜM 5.....	43
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	43
5.1. Sonuçlar	43
5.2. Öneriler	47
5.2.1. Uygulayıcıya Öneriler.....	47
5.2.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler.....	48
KAYNAKÇA.....	50
EKLER	55
Ek-1: İngilizce Dersi Kelime Testi	55
Ek-2: İngilizce Dersine İlişkin Tutum Testi	60
Ek-3: Hedef Kelimeler.....	63
Ek-4: İtman Bulguları	65
Ek-5. Drama Atölyeleri.....	67
Ek-6: Kişi Tanıtım Kartı	88
Ek-7: Meslekler ve Tanımları	89
Ek-8: Hobilerle İlgili Anket.....	90
Ek-9: Drama Atölyelerinde Kullanılan Kartlar	91
Ek-10: Şehir Merkezindeki Yer İsimleri ve Tanımlarını Eşleştirme	93
Ek-11: Şehir Krokisi	94
Ek-12: Yol Tarifi Diyalogu.....	95
Ek-13: Yol Tarifi Yönergeleri	96
Ek-14: Atölyelerde Kullanılan Kelime Kartları.....	97
ÖZGEÇMİŞ	103

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 1. Eşleştirilmiş Desenin Simgesel Görünümü.....	26
Çizelge 2. Katılımcı Dağılım Çizelgesi.....	29
Çizelge 3. İngilizce Dersi Başarı Testinden Elde Edilen Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	37
Çizelge 4. İngilizce Dersi Başarı Testi Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının ANOVA Sonuçları.....	39
Çizelge 5. İngilizce Dersi Tutum Ölçeğinde Elde Edilen Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	40
Çizelge 6. İngilizce Dersi Tutum Ölçeği Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının ANOVA Sonuçları	42

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil	Sayfa
1. Çalışma ve Kontrol Grupları İngilizce Dersi Başarı Testi Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanları Değişim Grafiği.....	38
2. Çalışma ve Kontrol Grupları İngilizce Dersi Tutum Ölçeği Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanları Değişim Grafiği.....	41

GÖRSELLER DİZİNİ

	Sayfa
Görsel 1: 5. Oturum – Etkinlik 4	98
Görsel 2: 4. Oturum – Etkinlik 1	98
Görsel 3: 5. Oturum – Etkinlik 3	99
Görsel 4: 7. Oturum – Etkinlik 4	99
Görsel 5: 6. Oturum – Etkinlik 3	100
Görsel 6: 2. Oturum – Etkinlik 1	101
Görsel 7: 7. Oturum – Etkinlik 2	101
Görsel 8: 4. Oturum – Etkinlik 3	102
Görsel 9: 2. Oturum – Etkinlik 5	102
Görsel 10: 6. Oturum – Etkinlik 2	102

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Araştırmanın ilk bölümünde çalışmayla ilgili ön bilgi, çalışmanın amacı ve önemi, problem durumu, çalışmada kullanılan yöntemler ve sınırlılıklar açıklanmıştır. İkinci bölümde, yabancı dil öğrenmenin sebepleri ve önemi üzerinde durulmuş ve eğitimde yaratıcı dramının kullanımına ilişkin çalışmalardan bahsedilmiştir. Yaratıcı dramının yabancı dil öğretiminde sözcük ediniminde bir yöntem olarak kullanılmasının yararları üzerinde durulmuştur. Diğer bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizleri bulunmaktadır. Dördüncü bölümde, bulgular ve yorumlar sunulmuştur. Beşinci bölümde ise sonuç ve öneriler eklenmiştir.

1.1. Problem

UNESCO tarafından 1997 yılında yapılan bir araştırmada, dünyada konuşulan 10.000 dil olduğu tespit edilmiştir. Bu dillerin yaklaşık 2.000 kadarının yazılı şeklinin olduğu bilinmektedir. Toplam 52 ülkede resmî dil olarak 1,7 milyar kişi tarafından konuşulan İngilizce hayatımızda daha çok yer almaktadır. Günümüz dünyasında İngilizce teknoloji, sanat, eğlence, tıp alanları gibi birçok alanda temel dil olarak kullanılmaktadır (Yılmaz, 2010). Birçok alandaki bilgiye birinci kaynaktan ulaşabilmek için İngilizceyi bilmek gerekmektedir. Bu yüzden dünyadaki çoğu ülke, bireylerini geleceğe daha iyi hazırlamak, küresel dünyada daha iyi rekabet etmek ve bireylerin kendilerini daha iyi ifade edebilmeleri için onlara yabancı dil olarak İngilizceyi öğretmektedir. Türkiye’de de okullarda yabancı dil olarak öncelikli olarak İngilizce öğretilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı 2017 yılında yayımladığı yabancı dil öğretim programında öğretilen yabancı dillerin daha iyi öğretilmesi için öğrencinin

merkezde olmasını ve iletişimsel metodun kullanılmasını tavsiye etmektedir. Ayrıca, yeni programda yazma, okuma, dinleme ve konuşma alanlarındaki dört temel becerinin bütün olarak verilmesinin önemi vurgulanmıştır. Yapılacak sınavlarda da dört becerinin ölçülmesinin önemi belirtilmiştir. Yabancı dil öğretiminde dört temel becerinin (konuşma, okuma, yazma ve dinleme) öncelikli olarak öğretilmesi esastır. Yabancı dil öğretiminin temel nedeni iletişim kurabilmektir. Bu yüzden, yabancı bir dil öğretilirken, dört temel becerinin bütünleşmiş olarak verilmesi gerekmektedir (Demirel, 1990).

Dilin dört becerisini etkili bir şekilde kullanabilmek için belli bir miktarda kelime hazinesine sahip olmak gerekmektedir. Dil, ilk olarak sözcük şeklinde kendini göstermektedir. Bireylerin ana dillerini hatta yabancı bir dili öğrenme süreci sözcük ile başlamaktadır. Yeni sözcüklerin ortaya çıkışı ve insanların yeni sözcükler öğrenmeleri hiçbir zaman sona ermemektedir. İnsanlar, yaşamları boyunca, ana dillerinde bile sürekli yeni sözcükler öğrenmekte ve bazı sözcüklerin yeni anlamlarıyla karşılaşmaktadırlar (Thornbury, 2002).

Bunun yanında, eğer zamanınızın büyük bir kısmını dilbilgisi çalışmakla geçirirseniz, diliniz gelişmez. Dilde gelişme ancak daha fazla sözcük ve yapı öğrenildikçe meydana gelmektedir. Dilbilgisi kullanarak sınırlı sayıda şey ifade edebilirsiniz, ancak sözcük ile hemen hemen her şeyi ifade edebilirsiniz (Dellar ve Hocking, 2002).

Yabancı dil öğretimi sırasında karşılaşılan yeni kelimelerin sadece ana dildeki karşılığını bilmek yeterli olmamaktadır. Öğrenciler öğrenilen sözcüklerin doğal kullanımlarını da öğrenmelidirler. Öğrencilerin kelime listeleri ve dilbilgisi kurallarını ezberlemek yerine, sözcüklerin gerçek yaşamdan özgün kullanımlarını öğrenmeleri yararlı olacaktır. Çünkü çocuklar da ana dillerini doğal ortamlarda doğal bir şekilde öğrenmektedirler (Diaz, 2005). Öğrencilerin bilinmeyen sözcükleri doğal bir şekilde öğrenebilmeleri için sözcüklerin özgün bir bağlamda verilmesi ve o sözcükleri kullanmaları gerekmektedir. Duffelmeyer and Duffelmeyer (1979), bilinmeyen sözcükleri öğretme yönteminin, öğrencilerin onları etkin ve kalıcı olarak öğrenmelerinde etkili olduğunu ifade etmektedirler. Sınıf ortamında eğlencenin olması sözcük öğrenimini de olumlu bir şekilde etkilemektedir. Çünkü eğlenerek öğrenen öğrenciler hem keyif alır hem de yeni sözcükleri daha kolay öğrenirler. Bunun yanında, hata yapma korkusu azalan öğrenciler kendilerini daha rahat hissetmektedirler (Thornbury, 2002).

Sözcük ediniminde öğrencinin merkezde olduğu bir yöntem kullanılması hem öğrenmeyi hızlandıracak hem de öğrenme daha uzun süreli olacaktır. Hedef dilde sözcükler öğrenilirken yapılan etkinliklerde öğrencilerin öğrenmenin odağında olması önemlidir. Çünkü öğrenilen sözcüklerin öğrencilerin kendileri tarafından kullanılması, öğrenme sürecine katkıda bulunmaları ve sınıftaki diğer bireylerle etkileşimde bulunmaları öğrenmeyi hem etkili hem de kalıcı kılmaktadır. Yoksa sadece birçok kural ve sözcüğün ezberlenmesi dilin öğrenenlerin zihninde edilgen bir şekilde kalmasına sebep olacak ve o kişilere yük olmaktan başka bir yarar sağlamayacaktır. Ayrıca, öğrenilen bilginin etkin biçimde kullanılabilmesi ve içselleştirilmesi için mutlaka öğrenen kişinin öğrenmenin merkezinde olması gerekmektedir (San, 1991). Sadece kelimelerin hedef dildeki anlamlarını ezberlemek yetmez, onların yaşamdan özgün kesitlerde nasıl kullanıldığını da bilmek gerekmektedir.

Sözcük ediniminde yaratıcı drama yöntemi etkili bir yöntemdir. Yaratıcı drama; yaratıcılık ve estetik gelişimi sağlama, eleştirel düşünme yeteneği, sosyal gelişim ve birlikte çalışma yeteneği kazandırma, çocukların etik değerleri keşfetmelerine olanak sağlama, kendine güven duyma, teşvik ve karar verme, dil ve iletişim becerilerini kazandırma gibi kazanımlar sağlamaktadır (Adıgüzel, 2010). Dil gelişimi ve etkili kelime edinimiyle birlikte yaratıcı drama başka birçok beceri de kazandırmada etkili olabilmektedir.

Bütün bunlarla beraber, yapılan alan taramasında ortaöğretim seviyesindeki sınıflar için yaratıcı drama yöntemi ile İngilizce kelime edinimi çalışmalarının sınırlı olduğu görülmüştür. Kılıç (2009), Bolu ilinde bir Anadolu lisesinde “Yaratıcı Dramanın İngilizce Konuşmaya ve Tutuma Etkisi” isimli bir araştırma yapmıştır. Araştırmada, yaratıcı drama yöntem ve tekniklerinin İngilizce konuşma becerisi ve öğrencilerin İngilizce konuşmaya karşı tutumlarına etkisi araştırılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre sonuç çalışma grubunun lehine çıkmıştır. Ayrıca, Akın (2016), Aydın ilinde bulunan bir Anadolu lisesinde 12. sınıf öğrencileri ile “Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Lise 12. Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel, Yansıtıcı Düşünme Becerilerine Ve Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenme Tutumlarına Etkisi” isimli bir araştırma yürütmüştür. Yapılan bu deneysel araştırmada yaratıcı drama yönteminin uygulandığı çalışma grubu katılımcıların tutum ve yansıtıcı düşünme düzeylerinde olumlu bir fark olduğu belirlenmiştir. Ancak katılımcıların eleştirel düşünme eğilimlerinde bir fark olmadığı anlaşılmıştır. Bunlara ek olarak, Aşoğlu (2005), Sakarya ilinde bulunan bir Anadolu lisesinin hazırlık sınıfı

öğrencileriyle “Ortaöğretim Hazırlık Sınıfı İngilizce Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi” konulu bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmada da elde edilen sonuç çalışma grubunun lehine çıkmıştır. Tüm bu araştırmalarda elde edilen puanlar çalışma gruplarının lehine ve yüksek olduğu görülse de dokuzuncu sınıf seviyesindeki katılımcılarla kelime edinimi üzerine yapılmış araştırmalar değildir. Bu araştırmanın amacı, dokuzuncu sınıflarda İngilizce kelime ediniminde yaratıcı drama yönteminin geleneksel yabancı dil kelime öğrenme yöntem ve tekniklerine göre daha etkili olup olmadığını araştırmaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerinin İngilizce ders kitabının altıncı ve yedinci ünitelerinde yer alan kelimeleri edinmelerinde, yaratıcı drama yönteminin etkililiğini test etmektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Yaratıcı drama yönteminin uygulandığı çalışma grubu katılımcıları ile geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu katılımcılarının İngilizce kelime testi öntest ve sontest puanlarında bir değişim görülmekte midir?
2. Yaratıcı drama yöntemi kullanılan çalışma grubu katılımcılarının İngilizce dersine karşı tutumları ile geleneksel yöntemle öğrenim gören katılımcıların öntest-sontest tutum test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Yaratıcı drama yöntemi, özellikle son yıllarda içerdiği çeşitli tekniklerle gerçek yaşantıdan kesitleri sınıf ortamına getirilebilmesi ve öğrencilerin içerik ve görevleri gerçeğe yakın bir bağlam içinde öğrenebilmelerine fırsat sunması açısından etkili bir öğretim yöntemi olarak öne çıkmaktadır. Bu yöntem, temelde öğrencilere gerçek tecrübeler yaşatarak ve onların çoklu duyu organlarını kullanmalarını destekleyerek, öğrencilerin ilgilerini arttırarak öğrenmeyi hem daha eğlenceli, hem de daha kalıcı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Öğrenmenin gerçek hayat yaşantılarına yakın bir bağlam içinde gerçekleşerek ve öğrencinin aktif olmasını sağladığı düşünülen bu tekniğin birçok öğretmen ve araştırmacının ilgisini çekmesinin doğal olduğu söylenebilir. Bununla beraber, özellikle ülkemizde İngilizce dil eğitiminin ve uzun yıllar sonucu verilen bu dil eğitiminin yıllardır planlanan hedeflerin çok altında kalması, öğretmenlerin geleneksel sunum teknikleriyle öğretim yapmaya devam etmeleri, okulda

öğrenilen İngilizcenin çok kısa sürede unutulması, bağlamdan ve tecrübeden yoksun bilginin genelde uzun süreli belleğe geçmemesi ve ülkemizde hala uzun ve yoğun dil eğitimine rağmen, İngilizce dilinde kendini ifade edebilen birey sayısının düşük olması, bu geleneksel öğretim tekniklerinin sorgulanmasını gerektirmektedir. Bu sorgulamayı yaparken, geleneksel yöntemlerin yerini alabilecek ve ülkemiz sosyo-kültürel bağlamında etkili olabilecek yeni yöntem arayışlarına girmek gerekmektedir. Yaratıcı drama yöntemi bu arayışlara cevap olabilecek etkili yöntemlerden biridir.

Yaratıcı drama yöntemi, bu geleneksel öğretimlerinden farklı olarak, “aktif öğrenme” ilkesinin uygulamaya geçmiş hali olarak ele alınması ve bu yöntemin İngilizce dil öğretiminde farklı öğretim seviyelerinde incelenmesi gerektirmektedir. Bu araştırma, yüksek derecede rağbet gören ve etkililiği çeşitli uluslararası çalışma ile belirlenen, yaratıcı drama yönteminin Türkiye’de lise seviyesindeki öğrencilerin kelime öğrenmelerine etkisini ortaya koyarak, hem yaratıcı drama ve İngilizce öğretimi ilişkisi ile ilgili mevcut alan yazına katkıda bulunabilir, hem de İngilizce kelime öğretme konusunda öğretmenlere yol gösterebilir. Ayrıca, yaratıcı drama yönteminin kullanılması ile ilgili öğretmenlere ve uygulayıcılara önemli bilgi ve öngörüler sunabilir.

1.4. Varsayımlar

1. Katılımcıların kelime başarı testini çalışma öncesi ve sonrasında gerçek başarıları yansıtacak şekilde yanıtladıkları varsayılmıştır.
2. Araştırmada kontrol edilemeyen ve bağımlı değişken üzerinde etkili olabilecek dış etmenlerin çalışma ve kontrol grubunda yer alan katılımcıları eşit düzeyde etkilediği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma bulguları, 2014–2015 Eğitim - Öğretim Yılı Kayseri ili, Develi ilçesi Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi dokuzuncu sınıfa devam eden toplamda 110 öğrenciden elde edilen pilot uygulama ve 57 öğrenciden elde edilen uygulama verileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma dokuzuncu sınıf İngilizce dersi “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) ünitelerinden elde edilen verilerle sınırlıdır.
3. Araştırma Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

BÖLÜM 2

ALAN YAZIN VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. İngilizce Öğretimi

İngilizce 4.000 ile 5.000 arasında değişen yaşayan diller arasında, her kıtadan 300 milyon insan tarafından ana dil olarak konuşulan Çince'den sonra ikinci en fazla konuşulan ana dil ve toplam 250 milyon insan tarafından ise ikinci yabancı dil olarak günlük yaşamda kullanılan bir dildir. İngilizcenin dünya nüfusunun yaklaşık 1/6'sı tarafından kullanılan bir dil olduğu görülmektedir (Broughton, Brumfit, Pincas, & Wilde, 2002). Aynı şekilde, İngilizcenin Birleşmiş Milletler, NATO, uluslararası havacılığın resmi dili ve spor ve pop kültürünün de resmi olmayan dili olarak öne çıktığı görülmektedir (Broughton, Brumfit, Pincas, & Wilde, 2002). Gittikçe gelişen teknolojinin ortaya çıkardığı yeni fırsatlarla, ülkeler arası mesafelerin azaldığı ve insanlar ile kültürler arası etkileşimin hızlandığı bir ortamda, bu kadar yüksek oranda bir nüfus tarafından konuşulan İngilizceye hem ilgi giderek artmakta, hem de daha etkili İngilizce öğretim yöntem ve tekniklerine olan ihtiyaç büyümektedir (Soyupek, 2007).

Ayrıca, Avrupa Birliği'ne üye olma yolunda önemli adımlar atan Türkiye'de, gelişen ilişkilerle beraber, ekonomik ve sosyal yapı giderek dışa daha fazla açılmakta, İngilizce öğrenmeye olan ilgi gittikçe artmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinin (ABD) bilim ve teknoloji'deki konumunun da etkisiyle, İngilizcenin öğrenimi ve öğretimi her zamankinden daha fazla önem kazanmış ve küreselleşme süreci de, yabancı dili bir iletişim aracı olarak ön plana çıkarmıştır (Akpınar ve Aydın, 2009). Bunun da etkisiyle, nitelikli yabancı dil öğrenimi Türk eğitim sisteminde hep üzerinde düşünülen ve önem verilen bir alan olmuştur. Yabancı dile öğretim programlarında sürekli yer verilmiş ve en az bir yabancı dil bilen ve bu dili kullanarak iletişim kurabilen bireyleri yetiştirmek amaç olarak ortaya konmuştur (Gömleksiz, 2005).

Hızla gelişen dünyada, Türkiye de diğer ülkelerle ilişkiler kurmak durumundadır. Bu ilişkiler; kültürel, ekonomik ve ticari olarak sıralanabilir. Bu ilişkileri devam ettirmek, sağlamlaştırmak ve o ülkelerle iletişim kurabilmek için ya onların konuştuğu dilleri konuşmak ya da onların da bildiği yabancı bir dili bilmek gerekmektedir (Çevik, 2006). Engin (2006)'in, ifade ettiği gibi hızlı bir şekilde gelişen teknoloji sayesinde birbirine çok uzak olan toplumlar, kültürler artık daha yakınlaşmıştır. Birbirine yakınlaşan toplumların iletişim kurabilmeleri için de iletişim

kurabilecekleri bir dil bilmeleri gerekmektedir. Üretilen ürünlerin ihraç ya da ithal edilmesi, geliştirilen teknolojiye yararlanmak, kısa sürede ve kalıcı olarak yabancı bir dil öğrenebilmek için iletişim merkezli yabancı dil öğretim programlarının oluşturulması ve halkların hizmetine sunulması zorunlu hale gelmiştir.

Tüm ülkeler diğer uluslarla siyasal, ekonomik, kültürel ve sosyal alanlarda ilişkilerini geliştirmek istemektedirler. Bunu yaparken de yabancı dil bilen ve iletişim kurabilen kişilere ihtiyaç bulunmaktadır (Tok ve Arıbaş, 2008). Bu yüzden ki, Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretim programında, İngilizce dersi ilköğretim ikinci sınıftan başlamak üzere yükseköğretime kadar bulunmaktadır. Türkiye'deki bireylerin diğer insanlarla iletişim kurması, gelişen dünyayı anlaması, küreselleşen dünyada etkileşimde bulunması için ileri düzeyde İngilizce dilini bilmeleri çok gerekli bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

2.2. İngilizce Öğretiminde Kelime Edinimi

İster ana dilde ister öğrenilen hedef dilde iletişim kurmak, duygularını, düşüncelerini etkili bir şekilde hem yazılı hem sözlü olarak karşı tarafa aktarmak için iyi bir sözcük hazinesine sahip olmak gerekmektedir. Bir dili etkili olarak yazılı ve sözlü anlayabilmek ve kullanabilmek için sözcükler kilit rol oynamaktadır (Sarıgül, 2017). Kelime hazinesinin zenginliği, kişinin o dildeki yeterliliğinin göstergelerinden olmasına rağmen, sözcük edinimi yıllardır ihmal edilmiştir (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007). Hedef dil öğretilirken yeterli sayıda sözcük edinilmesi ve kazandırılması gerekmektedir. Dildeki becerileri etkili bir şekilde kullanabilmesi için kişinin iyi bir sözcük hazinesine sahip olması temel şartlardandır (Biçer ve Polatcan, 2015).

Bundan başka, duygularımızı ve düşüncelerimizi etkili bir biçimde ifade etmek kullandığımız sözcüklere ve çeşitliliğine bağlı olup, bir okuma parçasında ya da bir kitapta bilinmeyen kelimelerin fazlalığı o metni ya da kitabı anlamayı zorlaştırmaktadır. Yabancı dil öğretiminde dinleme ve konuşma becerileri esas tutulsa da, dil öğretiminde dört temel becerinin (dinleme, okuma, yazma, konuşma) öğretilmesi ve edinilmesi için sözcük bilgisinin önemi yadsınamaz, bu dört beceri edinilirken sözcüklerin etkin ve doğru bir şekilde kullanılması ve ihtiyaç duyulduğunda çabuk anımsanması önemlidir. Diğer bir deyişle, sözcüklerin edinilmesi, bu sözcüklerin gerektiğinde anımsanması ve gerektiğinde doğru bir şekilde kullanılması için etkili bir iletişim gereklidir (Biçer ve Polatcan, 2015). Dolayısıyla, etkili sözcük edinimi olmadan dil öğretimindeki temel

dört beceriyi kazandırmanın zor olduğu ve o becerileri etkili kullanmanın eksik kalacağı ifade edilebilir.

Hedef dili öğrenen kişilere sözcük öğretimi konusunda yol göstermek, edinilen sözcükleri aktif bir şekilde kullanmalarına yardımcı olmak; dil öğrenen kişilerin başarılarına katkıda bulunacaktır. Sözcük edinimi konusunda yol gösterilen kişiler belli bir süreden sonra kendi sözcük edinim stratejilerini geliştirirler (Biçer ve Polatcan, 2015). Yabancı dil olarak İngilizce öğrenen kişilerin, sözcükleri öğrenirken bilinmeyen bir sözcüğün anlamını sözlükte aramaları, o sözcüğün anlamını yazıp ezberlemeleri *tanımsal*, anlamı öğrenilen yeni bir sözcüğü kullanarak cümleler kurmalarını isteyen *cümle-yazma* teknikleri kullanmaları öğrencilerden çokça istenilmektedir (Nzai ve Reyna, 2014).

Türkiye’de de yabancı dil öğretilirken yeni sözcük kazandırmak için yukarıda bahsedilen geleneksel teknikler sıkça kullanılmakta ama bu tekniklerin anlamlı bir şekilde sözcük kazandırılmasına çok da katkı sağlamadığı söylenebilir. Nzai ve Reyna (2014)’nın ifade ettiği gibi, yabancı dilde sözcük edinen kişilerin hazırladıkları sözcük listeleri, o sözcüklerin bulunan tanımları ve öğretici tarafından kendilerine yazdırılan cümleler yerine hedef sözcüklerin anlamlı bağlamlar içinde verildiği ve öğrenen kişilerin o sözcükleri kullanma imkânı bulduğu yöntem ve tekniklere gerek duyulmaktadır.

2.3. Eğitimde Yaratıcı Drama

Yunan dilinde yapmak etmek, eylemek anlamlarına gelen “dran” sözcüğünden türetilen “Drama” kelimesinin tam olarak Türkçe karşılığı bulunmamaktadır (San, 1991). Dram hayal gücünü kullanarak biri veya kendiniz dışında bir şey olma eylemidir, drama katılımcıların bir hayal dünyasında başkalarının rolüne girme eylemidir (Moore, 2004).

Yaratıcı drama farklı ülkelerde farklı isimlerle adlandırılmıştır; İngiltere’de “eğitimde drama”, Almanya’da “oyun ve tiyatro eğitimbilimi”, Amerika’da da “yaratıcı drama” gibi isimler kullanılırken günümüzde süreç drama diyenler de bulunmaktadır. Uygulama bakımında günümüzdeki son halini alana kadar yaratıcı drama yönteminin pek çok safhadan geçtiği görülmektedir. Bir köyde sınıf öğretmeni olarak çalışan Harriet-Finlay Johnson sınıflarında “make believe play” (miş gibi yapma oyunu) uyguladığı etkinliği yaratıcı drama yönteminin ilk örnek uygulaması olarak kabul edilmektedir. Bir diğer öncü dramacılarından kabul edilen Peter Slade 1945 yılında,

Johnson'ın “-miş gibi yapma oyunu” uygulamasına doğallık boyutu ekleyerek bu tekniğin kapsamını genişletip, günümüzde yaratıcı dramının olmazsa olmaz olan doğaçlama tekniğinin kullanılmasına ön ayak olmuştur. Yaratı dramının önderi olarak kabul edilen Dorothy Heathcote 1970'lerde, yaratıcı drama alanında yaptığı uygulamalar ve bu alana yaptığı hizmetler sayesinde gerçek hayattan kesitler alınıp katılımcılara o kesitleri yaşatma dönemi başlamıştır (San, 1991). Piaget, 1961 yılında geliştirmiş olduğu bilişsel yapısalcılık öğrenme teorisi gelişim, dengecilik, aktif tecrübe, genetik ve sosyal etkileşim terimleri üzerine kurmuştur. Bir öğrenme yöntemi olarak dramada da, katılımcı öğrenmenin merkezinde ve öğrenme süreci boyunca sürekli etkin durumdadır. Janudom (2014), dramının öğrenciyi öğrenme etkinlikleri sırasında sürekli aktif kılması bu teoriye dayanmakta olduğunu ve temelini bu teoriden aldığını ifade etmektedir.

Sadece dünyada değil ülkemizde de yaratıcı drama ya da eğitimde drama çokça kullanılan bir saha olma özelliği kazandığını görmekteyiz (Okvuran, 2010). Dramayı öğretim için bir araç olarak kullanma düşüncesi yeni değildir. Ülkemizde dramının tarihi Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar gitmektedir. İ. Hakkı Baltacıoğlu “okulda tiyatro” fikrine önceleri de zaten kullanılan “dramatizasyon” tekniğine eklemeler getirirse de asıl modern bir yaklaşımla uygulanması ve üzerinde çalışılması 1980'li yıllara denk gelmektedir (Öztürk, 2001).

Moore (2004), Lev Vygotsky ve Jerome Bruner bilişsel gelişimi etkileşimli oyuna ve çocukların kendilerini gerçekte fiziksel ve entelektüel seviyelerinin biraz üstünde bir dünyada rol yapmayı hayal etmelerine bağlı olarak görmektedirler. Her ikisi de dramayı sınıfta anlamayı derinleştiren ve artıran bir yöntem olarak kullanmak için sağlam bir zemin sağlamaktadırlar. Yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde katılımcılar diğer katılımcılarla etkileşimde bulunmakta, kendini ifade etmekte sosyal sorunlar hakkında kafa yormakta ve çözümler sunmaya çalışmaktadır. Bu yüzden, yaratıcı drama çok önemli bir öğrenme yöntemidir (Üstündağ, 1997). Demircioğlu (2010)'na göre, yaratıcı drama canlandırmaları doğaçlamadır çünkü herhangi yazılı bir metne dayanmadan o esnada oluşturulmuştur. Katılımcılar, içeriği ister iyi bilinen bir hikâyeden alınmış olsun ister özgün bir olay örgüsü olsun okudukları bir hikâyeyi kendi kelimelerini kullanarak veya oluşturdukları bir diyalogu canlandırabilirler. Katılımcı bir rolü canlandırırken diğerleriyle etkileşim içinde olduğundan hem katılımcıdır hem de gözlemcidir. Önemli olan, öğrencilerin gerçekte dramayı kendilerinin oluşturmasıdır.

Çoklu zekâ kuramına uygun etkinlikler içermesinden ve katılımcıların yaşantılarından yola çıkarak gerçek hayattan kesitleri sınıf ve sınıf dışındaki ortamlarda uygulanabildiğinden yaratıcı drama öğrenmeyi daha kalıcı kılmaktadır. Bu yüzden de hem bir yöntem hem de bir disiplin olan yaratıcı drama öğrenme ve öğretmede etkilidir (Adıgüzel, 2010). Hem bir öyküyü grubun bir parçası olarak dramatize etme hem de bir hikâyeyi tekrar oluşturmaya çabalamak veya bir doğaçlamayı başarılı bir şekilde göstermek için, her çocuk kendi bilgisini, deneyimlerini, kişisel özgeçmişini ortaya koyar ve grup çalışmasını tamamlamak için grubun diğer üyeleriyle işbirliği yapmak ve iletişim kurmak zorundadır (Catterall, 2007). Demircioğlu (2010)'na göre, ikinci dil öğretiminde başlıca kaygılardan biri öğrencilere daha doğal bir dil öğrenme ortamı oluşturma yolları bulmaktır. Sınıf yabancı bir dili kavramak için en uygun yer olmayabilir. Yabancı dil öğrenen kişinin bir nedene, bağlama, motivasyona ya da dili kullanmaya ihtiyacı vardır. Yaratıcı drama sınıfta öğretime değerli bir katkı sağlamaktadır. Dinleme ve anlamlı dil üretimi için bir bağlam sağlar; öğrencileri dil kaynaklarını kullanmaya zorlar ve böylece onların dil yeteneklerini artırır.

Yaratıcı dramanın lider, katılımcı, kullanılan belli teknikler ve içerik, konu gibi öğeleri vardır. Yaratıcı Drama; eğitimdeki “Ne?” sorusunun karşılığı olan herhangi bir içeriği genellikle katılımcılarının gönüllüğüne dayalı oluşan bir grupta ve grup üyelerinin kendi yaşantılarından da yola çıkarak doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerle ve bildiğimiz çocuk oyunlarının özelliklerini de işe katarak oynuyormuş gibi süreçlerde canlandırmasıdır (Adıgüzel, 2010). Yaratıcı dramanın aşamalarından biri canlandırma olsa bile ve rol oynama tekniği sıkça kullanılsa da tiyatrodaki gibi bir oyuncu yetiştirme olarak görülmemelidir. Çünkü hazırlanan çalışmalar bir seyirciye sunmak için sahnelenmemektedir. Bu çalışmalar drama atölyelerinin yapılabildiği herhangi uygun bir mekânda yapılabilmektedir. Yaratıcı drama canlandırmaları için özel bir dekor, eşya ya da mekâna gerek duyulmamaktadır (Gönen, 2010).

Bununla beraber, eğitim-öğretimde yaratıcı drama iki şekilde kullanılmaktadır. Birisi, yaratıcı dramadan yöntem olarak yani bir araç olarak yararlanılması, ikincisi ise dramayı bir amaç olarak yani disiplin olarak kullanılmasıdır. Yaratıcı drama yöntem olarak kullanıldığında, bir ders ya da konu yaratıcı drama yöntem ve teknikleri kullanarak öğretilir. Yaratıcı drama disiplin olarak ele alındığında ise, dramanın kendisini öğretmek hedeflenmektedir (Öztürk, 2001).

Eğitim-öğretim programında yapılacak tüm etkinlikler birbirleri ile ilgili ve birbirini tamamlar Şekilde olmalıdır. Bir yaratıcı drama atölyesi de aşağıdaki gibi üç aŐamadan oluŐmalıdır;

1. Hazırlık-ısınma çalışmaları
2. Canlandırma
3. Değerlendirme-tartıŐma (Adıgüzel, 2013).

a- Hazırlık-ısınma çalışmaları: Yaratıcı drama atölyesinin ilk aŐamasıdır. Bu aşamada katılımcılar zihnen, ruhen ve bedenlen atölyeye hazır hale getirmek amaçlanmaktadır. Atölyenin bu aşamasında, olumlu bir atmosfer oluşturmak, katılımcıların birbirlerini tanıma, birbirlerine güven duyma, grupla hareket etmeyi sağlamak için etkinler yapılmaktadır. Bu yüzden, bireysel etkinlikler yanında grup etkinlikleri de bolca kullanılmaktadır. Ayrıca bedenlen de atölyeye hazır hale gelmek için çokça oyun ve oyunumsu etkinliklere baŐvurulmaktadır.

b- Canlandırma: Bu aşamada katılımcılar bir konu üzerinde çalışıp o konuya bir biçim verdiği, katılımcıların yaratıcı dramının tekniklerinden olan doğaçlamayı bolca kullanarak diğer katılımcılara sunum yaptığı bir aŐamadır (Adıgüzel, 2013). Ayrıca canlandırmalar bir çatıŐma, çözümleni gereken bir durum yani dramatik durum içermelidir. Dramatik durum; içinde gerilim, çatıŐma, çeşitli olaylar ve karŐıtlıklar bulunan, insanla ve insan iliŐkileriyle gelişen herhangi bir yapıt ya da olay. (Türk Dil Kurumu, 2018). Canlandırmalar sayesinde gerçek hayattan bir kesit atölyede sunulabilmekte ve katılımcılar ilerde karŐılaŐabilecekleri bir durum veya olayı önceden deneyimleyebilmektedirler. Yabancı dil öğretiminde canlandırmalar sayesinde öğrenenler hedef kelime ve kalıpları gerçek hayata benzer bir durumla deneyimleyebilirler. Katılımcılar bir role girerek ilerde karŐılarına çıkması olası bir anı önceden yaŐayabilmektedirler. Bu da gerçek hayatta ona ihtiyaç duyacağı dili kullanmada kolaylık sağlayacaktır (Özçelik ve Aydeniz, 2012).

c- Değerlendirme – TartıŐma: Bu aşamada atölyenin baŐından sonuna kadar katılımcıların neler hissettikleri neler öğrendikleri, nerelerde zorlandıkları ya da eksik gördükleri tarafları herhangi bir not ya da eleŐtirilme kaygısı taşımadan paylaŐması istenmektedir. Değerlendirme aşamasında hedef kazanımlara ne ölçüde ulaŐıldıđı da değerlendirilir. Bu aşamada kazandırılmak istenen davranıŐa göre değerlendirme araçları kullanılabilir (Özçelik ve Aydeniz, 2012). Yaratıcı dramının bir yöntem olarak kullanılması durumunda diğer disiplinlerde kullanılan değerlendirme araç gereçleri burada da kullanılabilir. Mesela, sosyal bilgiler ya da fen bilgisi derslerinde

hedef davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını ölçmek için kullanılan benzer araçlar yaratıcı drama için de geçerlidir (Adıgüzel, 2006).

Demircioğlu (2010)'na göre, birçok öğretmen sınıflarında oluşabilecek karmaşa ve dersin sonunda çıkabilecek sonuçtan endişe duymaktadırlar. Ancak, yaratıcı drama katılımcıları hazırladıkları sunumları edilgen bir izleyici önünde sunmamaktadırlar. Önceden hazırlanmış bir metin, teknik yardım ya da seyirci kullanılmamaktadır. Yaratıcı drama süreci bütünüyle doğaldır, önceden bir hazırlık veya prova yapılmamaktadır. Çünkü gösterişli nihai bir performans dramanın hedefi değildir. Öğretmen ve öğrenciler rahatlayabilir ve kendi oluşturdukları eserlerin tadını çıkarabilirler. Katılımcıların hazırlamış oldukları etkinliğin başarısı, tiyatro becerileri ile değil öğrencilerin yaşadığı yaratıcı süreçle ölçülmektedir. Dolayısıyla drama, ürün merkezli olmaktan ziyade süreç odaklıdır.

Moore (2004), yaratıcı drama, görsel sanatlar ve dansın diğer kişilerle iletişim kurma ve duygu - düşüncelerini açık ve net bir şekilde karşı tarafa aktarmak gibi birçok katkı sağlamanın yanında öğrenenlere, konuları daha etkin ve kalıcı olarak öğrenmek ve farklı perspektifler yakalamak için teknikler sunduğunu da ifade etmektedir. Bunun yanında, farklı zekâ türleri yaratıcı dramanın doğasında bulunmaktadır. Eğitimde çoklu zekâ kuramının uygulanması, öğretmenler arasında kabul edilmektedir. Farklı zekâ türlerine hitap eden yaratıcı drama yaratıcılığı da geliştirebilir. Yaratıcı drama etkinlikleri uygulanırken süreç boyunca katılımcılar yaratıcılıklarını ortaya koymaya çalışmaktadırlar. Yaratıcı dramanın, sürekli yaratıcı fikirler üretme ve davranışlar sergileme açısından ve sanatın kendi içinde barındırdığı yaratıcılık özelliği bakımından sanatsal yaratıcılık ile ortak niteliklere sahip olduğu görülmektedir. Yaratıcı drama atölyeleri süreçlerinde katılımcılar lider tarafından hazırlanmış hayatın farklı kesitleri içinde yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilecekleri durumlar içinde yer alırlar (Okvuran, 2010). Bu şekilde katılımcılar yaratıcılıklarını sergileme fırsatı yakalama ve onları farklı durumlardaki kişilerin yerine kendilerini koymaları sağlanmaktadır (Üstündağ, 1997). Yaratıcı dramanın bahsedilen yararlarının yanında, öğrencilerin hoşgörü ve empati gibi duygularını geliştirmelerine yardımcı olmasıdır. Çünkü bir rolü yetkin bir biçimde oynamak için bir aktör / oyuncu, bir karakterin ruhunu tam olarak yaşatabilmelidir. Bir aktör ya da aktris dünyanın karakterin gözünden nasıl görüldüğünü gerçekten anlamalıdır. Böylece farklı rollere giren katılımcılar başka insanların duygu ve düşüncelerini daha iyi anlar ve onlarla empati kurabilmektedir (Khaemba, 2014). Ayrıca, Tombak (2014), yaratıcı drama tekniklerinden olan doğaçlama ve rol oynama

sayesinde katılımcılarda kendini başkalarının yerine koyma yetisinin geliştiğini, katılımcıların duygu ve düşüncelerini açık ve net ifade edebildiğini, olumsuz duyguları girdikleri roller sayesinde olumlu bir kanala boşalttıklarını, kendilerine olan güvenin artmasında katılımcılara yardımcı olduğunu belirtmektedir. Janudom (2014), yaratıcı drama öğrencilere dil öğretmeyi bir bağlam için sunmanın yanında öğrencileri daha fazla motive ettiğini ve özgüven sağladığını ifade etmektedir.

Eğitimde yaratıcı drama, öğrencilere daha etkili bir eğitim biçimiyle sonuçlanacak şekilde hem hisler hem de duygular içeren benzersiz ve yeri doldurulamaz bir eğitim deneyimi sunmaktadır (Best, 1996). Bunun yanında, dramatik keşif, öğrencilere duygu, düşünce ve hayallerini ifade etme imkânı olmayanlar için bir çıkış sağlayabilir. Ayrıca, bir öğrenci, yalnızca birkaç dakika bile olsa başka bir kişinin rolüne girebilir, yeni bir rolü keşfedebilir, kendi yaşamındaki gerçek sorunlara, edebiyatta ya da tarihi figürlerin karşılaştığı problemlere karşı çeşitli kişisel tercihler ve çözümler sunabilmektedir (Khaemba, 2014). Demircioğlu (2010)'na göre, yukarıda bahsedilen yararları ek olarak; Aynı zamanda okuma ve yazma ile ilgili uygun durumlar da sağlamaktadır. Edebi metinleri öğretmekte çok yararlı olduğu gibi olay örgüsü, karakter ve biçim analizinde de yardımcı olmaktadır. Metin incelemelerinde öğrencileri daha olumlu ve aktif olarak öğrenme etkinliklerine dâhil etmektedir. İngilizce öğretmek için drama tekniklerini kullanarak, geleneksel İngilizce dersinin tekdüzeliği kırılabilmektedir. Öğretim programı, öğrencileri İngilizce dilinin yetkin kullanıcıları olarak dünyayı daha iyi karşılamaya hazırlayan bir öğretim programına dönüştürülebilir, çünkü öğrenciler hedef dili kullanma fırsatı yakalayabilmektedirler.

Rol oynama tekniği sayesinde, drama, katılımcılara hem kendilerini hem de daha geniş dünyayı keşfedecek kolaylıklar sağlayacak ve onları normal durumlarda karşılaşılabilecekleri sorunlardan koruyacaktır (Edmiston, 2000). Ayrıca, yaratıcı dramanın, süreç boyunca yaratılan ürünlerin tüm görsel-işitsel, dokunsal ve duyuşsal öğrenme alanlarını kullanması sayesinde öğrenciyi merkeze aldığı ve öğrenme süreci boyunca öğrenciyi etkin hale getirdiği ve öğretmene süreç boyunca bir rehber rolü verdiği ve öğrencilerin yaparak ve yaşayarak sunum yapmalarını sağlayarak bir kalıcılık sağladığı söylenebilir (Tombak, 2014). Diğer taraftan, yaratıcı drama hayal gücünü ve enerjiyi serbest bırakır, çocuğun sosyal, entelektüel ve dil gelişimini destekler; yaratıcı drama, öğrencileri motive eder ve bu da onları öğrendikleri dili pratik etmek için çok çalışmalarını sağlar. Bir de, yaratıcı drama öğrenciler arasında bir işbirliği ve sorumluluk duygusu yaratmaktadır. Duygusal ve davranışsal problemleri çözmeye

yardımcı olan tedavi edici bir etkiye sahip bulunmaktadır. Yaratıcı drama yoluyla, öğrenciler duyarlılıklarını ve hayal güçlerini kullanırlar ve öğretmenleri, öğrencilerini takdir etmeleri ve anlamaları için daha iyi bir fırsat vermektedir (Khaemba, 2014).

Yaratıcı dramanın bir diğer yararı da; karşısındakinin söyleyeceklerini dinlemek, önerilerini ve fikirlerini kabul etmek, yapıcı destek vermek gibi beceriler grup ile çalışıp geliştirilen iletişim becerileridir aynen drama etkinliklerinde işbirliği yapan kişilerin geliştirebildiği becerilerdir (Stinson & Wall, 2003). Yaratıcı dramaya katılan katılımcılar yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde, birlikte çalışmanın, işbirliği yapmanın ve grubun her bir üyesi etkinliklere katkıda bulunmanın ve başkalarının bakış açılarını ve katkılarını dinlemenin ve bunları kabul etmenin en iyi yolunu öğrenmektedirler. Bunun nedeni, yaratıcı dramadaki başarı, hem işbirliği hem de bireysel beceri üzerine kurulmuş olmasındandır (Khaemba, 2014).

Eğitimde yaratıcı drama, sosyal bir süreç olarak öğrencinin rol oynama kapasitesini, hayal edilen rollere, karakterlere ve durumlara yansıtıp, bedenini ve sesini kullanarak keşfetmesine dayanmaktadır (McGregor, Tate ve Robinson, 1977). Moghaddas ve Ghafariniae (2012)'e göre dil öğretiminde yaratıcı drama kullanımı öğrencilere dili kullanma ve tecrübe etme fırsatı sağladığından, öğrenciler kendilerini olumlu hissederler, bu da öğrenme isteği ve şevki arttırmaktadır. Böylece verilen materyalleri anlama ve iyi performans gösterme şansları yükselmektedir. Yaratıcı drama etkinlikleri öğrencilere öğrenilen yeni kelimelerin anlamını gerçek hayat durumlarına uygulama fırsatı sunarak, onların pratik becerilerini arttırmaktadır. Bunun yanında, yaratıcı dramada grup çalışmaları ve öğrencileri motive eden etkinlikler de önemli bir yer tutmaktadır. Fuentes (2010), “Yaratıcı dramada uygulanan etkinlikler boyunca katılımcılar verilmek istenen anlamı ve elde edilen mesajı müzakere ederler” demektedir. İşbirliği çalışmaları teşvik edilmekte ve bu öğrencilerin duygulanımlarını düşürmeye ve hayal kırıklığını azaltmaya yardımcı olmaktadır. Yaratıcı drama atölyelerinde çok çeşitli etkinlikler bulunmaktadır. Yaratıcı drama farklı zekâ türlerine uygun etkinlikler barındırdığı için öğrenilen dil nicel ve nitel olarak artmaktadır. Dili bir bağlam içerisinde kullanan öğrenciler, dilin özgün anlamını ve amacını öğrenmiş olmanın yanında motive de olmaktadır.

Yaratıcı drama katılımcılara beden ve seslerinin kullanmalarına imkân vermektedir. Katılımcılar bir mesajı, bir duyguyu, bir konuyu karşı tarafa jest ve mimiklerini kullanarak da verebilmektedir. Philipps (1999)'e göre, az sayıda kelime hazinesine sahip çocuklar bedenlerini, jest ve mimiklerini kullanarak da duygu ve

düşüncelerini anlatabilirler. Yaratıcı drama etkinliklerinin yararlarının bazıları aşağıdaki gibi sıralanmıştır (Philipps, 1999):

Motivasyon: Yaratıcı dramadaki oyun, oyunumsu etkinlikler ve canlandırmalar katılımcıları hem eğlendirir hem de motivasyonlarını artırır.

Bilindik Etkinlikler: Yaratıcı dramanın ikinci aşaması canlandırmadır. Bu aşamada gerçek hayatta sıkça karşılaşılabileceğimiz konulardan kesitler atölyelere getirilebilmektedir. Canlandırmalar esnasında herkes bir role bürünür ve o kişiymiş gibi konuşur, hareket eder. Yapılan canlandırmalar sayesinde çocukların hayatta karşılaşılabilecekleri olası bir durumu önceden yaşamış olmaları sağlanmış olur.

Güven: Canlandırmalar sırasında çocuklar bir rol üstlenirler yani artık kendileri değil rolünü üstlendikleri kişidirler. Böylece hata yapsalar dahi hatayı roldeki kişi yaptığı için çekingen davranmak zorunda değillerdir.

Grup Dinamikleri: Grup çalışmaları sıkça başvurulan etkinliklerdir yaratıcı drama atölyelerinde. Grup içinde birey diğer kişilerle çalışmak zorundadır. Diğer kişilerle etkileşim ve iletişime geçip kendisinden farklı düşünceler bile onlarla çalışmayı öğrenme durumundadır.

Farklı Öğrenme Stilleri: Yaratıcı drama birçok disiplinden yararlanır. Ve atölyeler ona göre yapılandırılır. Bundan dolayıdır ki, her öğrenci ilgisini çekecek ve seveceği etkinlikleri bulabilmektedir.

Dili Bireyleştirme: Yaratıcı drama etkinlikleri için önceden hazırlanan yazılı metinler bulunmamaktadır. Bu yüzden öğrenciler etkinlikleri uygularken ve sunarken kendilerinin hazırlamış oldukları cümleleri kullanmak zorundadırlar ve herkes buna bir katkıda bulunmalıdır.

Bağlam İçinde Dil: Yaratıcı drama atölyelerindeki etkinliklerin hepsi bir bağlam içerisinde yapılandırılmalıdır. Öğrenciler dil öğrenirken de özgün bağlamlar içerisinde dili öğrenir.

Programlar arası Öğretim: Yaratıcı drama disiplinler arası bir yöntemdir. Bu yüzden, birçok disiplinden yararlanır. Mesela, müzik, dans, edebiyat, resim, tarih, coğrafya bunlardan bazılarıdır.

Yaratıcı drama eğitim öğretime birçok yararlar ve kolaylıklar sağlamaktadır. (Schejbal, 2006):

1. *Anlamli Durumlar* - Dil anlamli bağlamlar içinde kullanılmalıdır. Öğrencilere sunulacak hedef dil anlamli durumlar ve bağlam içinde verilmelidir. Öğretmenin görevi, bağlamın öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde verilmesini sağlamaktır. Uygun bir

bağlam, öğrencilerin karşılıklı işbirliği atmosferinde yabancı bir dili uygulama fırsatı sağlar; öğrencilerin yaratıcı potansiyellerini serbest bırakmalarını ve her bireyin kendisine has sanatsal yeteneğini uygulamasını teşvik eder. Bu da öğrencileri motive etmekte, onlara başarı hissi vermekte ve öğrenmeyi güçlendirmektedir.

2. *Dilin Pekiştirilmesi* – Yaratıcı drama etkinlikleri öğrenilen dilin pekiştirilmesi için bir araç olarak kullanılabilir. Sınıflarında yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanan bir öğretmenin elinde yabancı dili uygulaması için sayısız fırsatları vardır. Bir öğretmen, sahneyi kullanan bir aktör gibi sınıfı öğrencilerine öğrenme amaçlı hazırlayabilir. Sınıf, dilin kullanımını pekiştirmek için kullanılan bir sahne haline gelebilir.

3. *Eğlenceli Öğrenme* - Yabancı bir dili öğrenmek ve öğretmek "Yaratıcı drama etkinlikleri ile birleştirildiğinde eğlenceli, teşvik edici ve anlamlı olabilir." Derslerde yaratıcı drama etkinlikleri kullanmak keyifli ve eğlencelidir; öğrenmeye elverişli bir ortam yaratmakta ve öğrencilerin hata yapma korkusunu ve başkalarının önünde yabancı dili kullanma çekingenliğini ortadan kaldırmaya yardımcı olmaktadır.

4. *Farklı Seviyedeki Sınıflar* - Sınıflarda yaratıcı drama faaliyetleri kullanıldığında farklı yeteneklerden doğabilecek sorunlar azalmaktadır. Yabancı bir dilin öğretildiği sınıflar homojen değildir ve öğretmen farklı seviyelerde öğrencilerin bulunduğu durumlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Tiyatrodaki drama performansı, farklı aktörlere farklı rol ve farklı alanlar kazandırmakta ve bu ilke sınıfların düzenlenmesinde de uygulanabilmektedir. Mesela, ileri düzeydeki öğrenciler, az gelişmiş öğrencilere göre daha karmaşık bir dil kullanılması gereken roller üstlenebilirler. Ayrıca ileri düzeydeki öğrenciler, daha düşük seviyedeki öğrencilerin ilerlemelerine yardımcı olup onlara rol modeli olabilirler. Önemli olan, tüm öğrencilerin öğrenmede aktif bir rol almaları ve aynı faaliyetten yararlanmalarıdır.

5. *Daha Derin Öğrenme Deneyimi* – Dil öğrenimi, kişiliğin yaratıcı sezgisel yanı sıra bilinçli ve akılcı kısmının da ilgisini çekmek zorundadır. Derslerde yaratıcı drama etkinliklerinin kullanımı öğrencileri öğrenme sürecinde aktif rol oynamaya teşvik eder. Öğrencilerin derse katılımı karışıktır. Etkinlik ilerledikçe öğrencilerin kendilerinin sebep olduğu veya kendiliğinden ortaya çıkan zorluklara nasıl bir tepki verileceğini bilmek için kişiliklerini tanımak hayati bir rol oynamaktadır. Bu zorluklarla mücadele etmek için, öğrencilerin kendi sezgilerini aktif kullanmaları ve kişiliklerinin mantıksal, bilinçli ve akılcı kısmını kullanmaları gerekmektedir.

2.4. Yaratıcı Drama ve Dil Öğretimi

Şimşek (2016), “Education First” isimli firma ile 44 ülkeye İngilizce yeterlilik anketi uygulamış ve Türkiye’nin bu sıralamada 43. sırada yer aldığını belirtmiştir. Endonezya, Suudi Arabistan ve Şili gibi ülkelerin bile İngilizce yeterlilikte Türkiye’yi geçtiği görülmüştür. Bunun başlıca sebebi de ülkemizde yabancı dil olarak İngilizce öğretilirken dilbilgisi temelli ders işlenmesidir. Maalesef, dil öğretiminde önemli olan dört temel beceri; okuma, yazma, dinleme ve konuşma göz ardı edilmektedir.

İnsanlar yabancı dili daha iyi öğrenmek ve öğretmek için sürekli bir arayış içinde olagelmışlerdir. Bu yüzden farklı yöntem ve teknikler bulup denemişlerdir. Eğer yabancı dil derslerinden yüksek başarı elde etmek istiyorsak, dersler işlenirken kullanılan yöntem, teknik ve materyallerin çok önemli bir yeri bulunduğunu unutmamamız gerekmektedir (Gömleksiz, 2005). Geleneksel ders anlatım yönteminde, öğretmen bilgiyi veren kişidir, öğrenci de dinler ve not alır, öğrencilerin hedef dili özgün bir şekilde kullanmasını sağlamadığı için kusurludur. Kendi özgün ortamlarında dili neredeyse hiç kullanamayan öğrencilere bu yöntem konuşma fırsatı hemen hemen hiç sunmaz. Bununla birlikte, eğer öğretmenler düz anlatım yöntemini, işbirlikçi öğrenme, grup çalışması, drama etkinlikleri, deneyler yaparak öğretme ve öğrenme gibi alternatif yöntem ve tekniklerle değiştirmeye hazırlarsa, anlamlı değişiklikler yapabilir ve böylece öğrencileri edilgen alıcılardan etkin katılımcılara dönüştürmüş olurlar (Athiemoalam, 2006). Bunun yanında, öğrenme sürecinde drama özellikle bir yabancı dili öğrenmede tümel bir tecrübe sunar, bireylere dilin farklı yaşam durumlarında kullanımı ile ilgili bir farkındalık kazandırarak, öz-güven, yaratıcılık, kendiliğinden olma, doğaçlama yapma ve duyguları ifade etme gibi becerileri kazanma imkânı sunmaktadır (Schejbal, 2006).

Öğrencilerin derslere daha etkin katılımını sağlamak için onların seviyelerine ve kazandırılması hedeflenen davranışlara uygun etkinlikler sınıflarda uygulanabilir. Bunu yapabilmek için de öğrencilere yaratıcı dramının bazı teknikleri sunulabilir. Öğrenciler, doğaçlama, rol oynama ve donuk imge gibi çeşitli pratik drama teknikleriyle tanıştırılıp derslerde etkin katılımcılar olmalarına yardımcı olunabilir (Athiemoalam, 2006).

Desiatova (2009), İngilizce öğretiminde yaratıcı drama yöntem ve tekniklerini kullanma yararlarını aşağıdaki gibi özetlemiştir:

- Öğrencilere, özgün bir iletişim ve gerçek yaşam hedefleri için konuşma ihtiyacı oluşturarak dili kullanma deneyimi (deneme çalışması) kazandırmak
- Dil öğrenmeyi etkin, motive edici bir deneyim haline getirmek

- Öğrencilerin doğal bir şekilde dili kullanmaları için gereken güven ve öz-saygıyı kazanmalarına yardımcı olmak
- Gerçek dünyadan özgün kesitleri sınıfa getirmek
- Çocukların oyun, -miş gibi yapma ve anlamlı etkileşim yoluyla dili doğal olarak edinmelerini sağlamak
- Farklı öğrenme stiline sahip öğrenciler için doğrudan deneyimler ve duygular yoluyla öğrenilenleri kalıcı kılmak
- Öğrencilerin akıl ve hayal gücünü kamçulamak
- Öğrencilerin diğer kişilerle empati kurma ve böylece başkalarıyla daha iyi iletişim kurma becerilerini geliştirmek
- Öğrenenlerin, ifade biçiminden değil, ilettikleri mesaja odaklanarak dil edinmelerine yardımcı olmak sayılabilir.

Benzer şekilde, Read (2008), yaratıcı dramayı öğrenciler için bir oyun alanı sunması, öğrencilerin kendi hikâyeleri üzerine yoğunlaşarak ciddi konulara değinmesi, çoklu zekâ kullanımını desteklemesi, farklı öğrenme stiline sahip öğrencilere hitap etmesi, belirli kuralları olan sosyal bir ortam sunması bakımından önemli görmektedir. Yaratıcı drama etkinlikleri, öğrencilere kendi endişe, ilgi ve ihtiyaçlarını tanıma ve bu ihtiyaçlar temelinde hareket etme imkânı sunmaktadır (El-Nady, 2000).

Wessels (1987) ise dramanın dil öğretiminde kullanılmasının potansiyel yararlarını şöyle açıklamaktadır:

- Hedef dilde anlamlı, akıcı etkileşim edinimi
- Tam anlamıyla bağlamsallaştırılmış ve etkileşimli bir şekilde telaffuz ve prosodik özelliklerin tümünün özümsemesi
- Yeni sözcük dağarcığının ve yapısının tamamen bağlamsallaştırılması
- Öğrenciye hedef dili öğrenme becerisi konusunda gelişmiş bir güven duygusu verme

Yaratıcı drama etkinlikleri, öğrencilerin hedef dili kullanmada kendilerini daha fazla güvende hissetmelerine yardımcı olmakta çünkü etkinlikler sayesinde öğrenciler dili özgün bir şekilde pratik etmektedirler (Khaemba, 2014). Hedef dili öğrenmede yetkin olabilmek için temel becerileri bilmede yeterli düzeyde olmak gerekmektedir. Bunu gerçekleştirebilmek için beceriler ayrı ayrı değil de birleştirilmiş şekilde verilmelidir. Eğer hedef dilde etkileşimde bulunmak ve karşı tarafla iletişime geçmek istiyorsanız, iletişimin sağlıklı yürümesi için öğrendiğiniz dilde bahsedilen becerilerde yetkin olmanız gerekmektedir (Demirel,1990). Hedef dilde tüm becerileri birleştirilmiş halde öğretmek için birçok farklı etkinliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında,

farklı disiplinlerden de yararlanması gerekmektedir. Yaratıcı drama yöntemi zaten kendi içinde farklı becerilere ve zekâ türlerine hizmet edecek teknikler barındırmaktadır. Yabancı dil öğrenen öğrenciler derslerde işledikleri dilbilgisi kalıplarını yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde önceden hazırlanmış herhangi yazılı bir metne bağlı kalmadan pratik edebilir ve o konuda deneyim edinmiş olurlar. Yapılan etkinlikler ve özellikle canlandırmalar yardımıyla öğrenciler hem hedef dili hem de o dilin kültürü hakkında deneyim edinebilmektedirler. Sınıflarda uygulanan yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde ders tekdüzelikten çıkmış olur ve daha eğlenceli hale gelir. Ayrıca, öğrenciler farklı etkinlikler sayesinde temel becerileri birleştirilmiş halde öğrenme imkânı bulabilirler (Özçelik ve Aydeniz, 2012). Buna ek olarak, Schejbal (2006), dramanın doğası gereği dilin hem üretici becerilerini (konuşma ve yazma), hem de algısal becerilerini (dinleme ve okuma) geliştirmeye yardımcı olabileceğini fakat burada önceliğin daha çok üretici becerilerde ortaya çıktığını belirtmektedir. Ona göre, drama dilin kullanılacağı bir çerçeve sunar, öğrencilere bir taraftan konuşma/yazma fırsatı verirken, diğer taraftan onların aktif dinleyici ve okuyucular olmalarını gerektirir ve böylece pekiştirme ve destekleme aracı olarak sınıf içinde etkili iletişime katkıda bulunur. Tüm bu işlevleri yerine getirirken de öğrencilere bu becerileri deneyebilecekleri anonslar, özür dilemeler, ricalar, tebrik etmeler, raporlamalar, emir vermeler, söz vermeler, teşekkür etmeler, buyur etmeler gibi birçok farklı durum sunar. Janudom (2014), benzer şekilde kelime öğreniminin dil öğretiminde temel bir beceri olduğunu, herhangi bir dil becerisinin pratiğinin büyük oranda kelime öğrenimine bağlı olduğunu belirtmektedir.

Scrivener (1998), yaratıcı dramanın İngilizce dil öğretiminde aşağıdaki gibi farklı şekillerde kullanılabileceğini belirtmektedir:

1. *Rol oynama*: Rol oynama, öğrencilerin kendilerinin dışına çıkmalarını, kabul etmelerini ve farklı bir karaktere dönüşmelerini sağlamaktadır. Öğrenciler ya kendi karakterlerini doğaçlar ya da yaratırlar ya da onlara önceden hazırlanmış rol kartları verilir. Her iki durum da motive edici bir etkiye sahiptir ve öğrenciler öğrenme sürecinde kendilerini daha özgür hissetmektedirler.

2. *Benzeme*: Öğrenimlerinin ilk aşamasında, öğrenciler basit rollerden başlarlar, genellikle zaten günlük yaşantılarında aşına oldukları roller olur. Mesela, anne, baba, tezgahkar, müşteri ve turist gibi. Sonrasında, problem çözme, danışma gibi daha karmaşık roller üstlenirler.

3. *Drama Oyunları*: Yaratıcı drama oyunlarının, eylemi barındırması, öğrencilerin hayal güçlerini kullanmaları için motive etmesi, hem 'öğrenmeyi', hem de 'edinimi' içermesi ve duyguların ifadesine izin vermesi gerektiğine dikkat çekilmektedir. Bahsedilen tüm unsurlar, öğrencilerin etkin olarak öğrenmeyle meşgul olmalarına ve öğrenme deneyiminin dinamiklerini kazanmaya yardımcı olmaktadır. Kaynaştırma oyunları, ısınma oyunları, konsantrasyon oyunları gibi çeşitli fonksiyonları olan birçok oyun bulunmaktadır.

4. *Rehber Eşliğinde Doğaçlama*: Bu tür bir uygulamada, öğretmenin etkinliğin ilk aşamasında öğrencilere rehberlik etmesi gerekmektedir. Öğrenciler, etkinliklere katılıp onların bir parçası olduklarında, doğaçlama yeteneklerini ve hayal güçlerini kullanmaktadırlar. Sonrasında, öğretmen artık etkinliğin içinde değil sadece bir gözlemcidir. Sadece kendisine ihtiyaç duyulduğunda yardımcı olmaktadır. Bu yardım, öğrencilerin ilerlemesi yavaşsa ya da işi zor buluyorsa, bir öneri veya hikayeye tekrar katılma şeklinde de olabilmektedir. Rehber eşliğinde doğaçlama için yapılan etkinlik örnekleri şu şekilde sıralanabilir: Bir suç sahnesi, bir şirket toplantısı, yaz kampında bir gece vb.

5. *Oyun Senaryosu*: Cockett ve Fox (1999: 85), "Bir senaryonun drama önermesi kadar drama olmadığını unutmamak gerekir" der. Senaryo, her bireyin yeteneklerini kullanması için büyük bir alan sağlayan ve öğrenme deneyimine kişisel yönlerini getirmeye imkan veren bir başlangıç noktası haline gelmektedir. Öğrencilere, öğretmen tarafından senaryo verilir veya öğrencilerin kendileri hazırlıkları bir tane sunabilirler. Hazırlık, uygulama, performans hatta ileriki analizler ve değerlendirmelerin tüm aşamaları yabancı dil öğrenmede ve onu pekiştirmede çok etkili araçlar olabilir.

6. *Hazırlanmış Doğaçlama*: Öğrencilerin kendileri bir hikaye, bir durum veya birkaç durum üstünde çalışabilirler. Öğrenciler, öğretmen tarafından çerçevesi belirlenmiş olan çalışmalar da yapabilirler. İşlerin tüm sorumluluğu öğrencilerdedir. Tüm sorumluluğun öğrencilerde olması faaliyette başarılı olabilmek için daha fazla motivasyon sağlar. Pratik sebepler açısından öğrencilerin küçük gruplarda çalışması daha iyi olmasına rağmen, tüm sınıf karmaşık bir yaratıcı drama çalışmasına da katılabilir.

2.5. Yaratıcı Drama ve Kelime Öğretimi

Yabancı bir dil öğrenmeye başlayan kişiler ilk aşamada uzun, karışık cümleler kuramamaktadırlar. Ama bazen tek bir sözcük kullanarak da söylemek istediklerini ifade edebilirler. Örneğin, restorana giden bir müşteri biftek yemek istemektedir. Ancak, hedef dilde cümle kurmasını daha bilememektedir. Sadece biftek kelimesinin İngilizcesinin “steak” olduğunu bilmektedir. “I would like to have a steak, please.” (Biftek almak istiyorum, lütfen.) gibi bir cümle kurmak yerine, sadece “steak, please” (Biftek, lütfen) derse bile karşı taraf onun ne demek istediği anlayacaktır. Bundan dolayı, yabancı dil öğrenirken yeterli sözcük bilgisine sahip olmak önem arz etmektedir. Hedef dili öğrenen kişilerin dört temel beceride etkin olabilmeleri için yeterli derecede sözcük hazinesine sahip olmaları gerekmektedir. Aksi takdirde, öğrenciler öğrendikleri dilde duygu ve düşüncelerini karşı tarafa açık bir biçimde aktaramaz, söylenenleri sağlıklı bir şekilde anlayamaz, işlenen derslerin içeriğini tam kavrayamazlar (Wilkins 1972). Yabancı dil öğretiminde sözcük öğrenimi yapılırken; öğretmen bilinmeyen sözcüklerin konuşulan dildeki karşılığını söyler, öğrenciler o sözcüklerin anlamlarını sözlüklerden bulmaya çalışır ya da sınıfta o sözcüğü bilen kişiler arkadaşlarına yardımcı olmaktadır. Türkiye’de de dil öğretimi yapılırken bunlara benzer geleneksel yabancı dil sözcük öğretme teknikleri kullanıldığı görülmektedir. Fakat bu şekilde öğrenilen sözcükler sadece ezberlenmiştir. Bu sözcükleri ezberleyen öğrenci onlarla tekrar karşılaştığında hatırlasa bile o sözcükler hafızasında edilgen bir şekilde bulunmaktadır. Yani, öğrenci iletişim kurmak için o sözcükleri etkin bir şekilde kullanamamaktadır. Çünkü hedef kelimeler öğretilirken öğrenci öğrenme sürecinde etkin olmadığı için o kelimeleri içselleştirememektedir. Bu yüzden, öğrenilen yeni sözcükler hatırlansa bile iletişim kurmak için kullanılamamaktadır (Demircioğlu ve İspir, 2016). Buna karşın, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği sınıflarda sözcük öğretimi yapılırken yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanması, sözcük hazinesinin etkin olarak artırdığı ve konuşma becerilerini olumlu yönde etkilediği görülmüştür (Tokmakçioğlu, 1993).

Demircioğlu (2010)’na göre dağarcığında edilgen olarak bulunan sözcükleri etkin hale getirmek için öğrencilerin hayatlarından özgün kesitler sınıfa getirilmeli ve öğrenciler yapılacak aktivitelerde etkin olarak görev almalıdır. Çünkü öğrencilerin kelimelerin öğrenilmesine aktif olarak dâhil olmaları gerekmektedir. Bu, ortalama bir sınıfın sınırları içinde zor olabilir. Etkili bir yöntem olan yaratıcı drama, mantıksal anlamın yanı sıra psikolojik anlam da sağlamaktadır. Kısaca söylemek gerekirse, sözcük

öğrenmeyi motive etmek için kelimeleri eğlenceli hale getirmek gerekmektedir. Bununla birlikte, ister anadilde olsun ister hedef dilde olsun çocuklar sürekli yeni, bilinmeyen sözcüklerle karşılaşmaktadırlar. Bu sözcüklerin anlamlarının bir defa öğretmen tarafından söylenmesi ya da anlamlarını öğrenmek için sözlüğe bakmak, o sözcükleri öğrenmeye yetmeyebilir. Ayrıca, öğrenilse bile sözcüklerin çok azı etkin bir şekilde kullanılabilir. Bundan dolayı, yaratıcı drama atölyelerinde öğrenilen yeni kavramların anlamları lider tarafından katılımcılara söylenip hemen geçilmez. İngilizce öğrenilen sözcükler de sadece zihinde edilgen bir şekilde durmakta, öğrenci dili etkin bir biçimde kullanamamaktadır. Ancak yaratıcı dramada lider, yeni öğrenilen kavramların işlendiği farklı yaratıcı drama etkinlikleri hazırlar. Etkinliklerde katılımcılara yeni öğrenilen kavramları tümcede ya da hayattan alınmış kesitler içinde kullanmaları için imkânlar verilmektedir. Öğrenme etkinlikleri boyunca katılımcı hem zihnen hem de bedenen sürecin içinde olup kavramları bir bütün olarak öğrenmektedir. Tüm bunları yaparken katılımcı, diğer kişilerle etkileşimde bulunmakta, öğrenilen kavramların içinde geçtiği canlandırmalar gerçekleştirmekte ve eğlenmektedir. Sonuç olarak da yeni öğrenilen kavramlar içselleştirilmiş olmaktadır (Demircioğlu ve İspir, 2016). Bununla beraber, katılımcı yaratıcı drama etkinliklerinde beden ve jest mimiklerini kullanıp, anlatmak istediği şeyi karşı tarafa aktarabilmektedir. Bunu yaparken de özellikle sözcük öğrenimi yapılırken önemli öğelerden olan doğru tonlama, telaffuz ve ritmi yakalayabilmek için edebiyattan, müzikten ve danstan bolca yararlanmaktadır. Mesela, bolca şiir, şarkı, tekerleme, bilmece vs kullanılmaktadır (Schejbal, 2006).

Aynı şekilde, Özçelik ve Aydeniz (2012), yaratıcı drama yöntem ve teknikleri ile Fransızca dilini yabancı dil olarak öğrenen hazırlık sınıfı öğrencilerinin hem Fransızca dilindeki başarılarının yüksek çıktığını hem de öğrencilerin bu dile karşı tutumlarının olumlu olarak arttığını ortaya çıkarmışlardır. Yaratıcı drama yöntemiyle ders işlenen sınıfta öğrenim başarı düzeyi, geleneksel yöntem ve tekniklerle ders işlenen sınıfa göre daha yüksek çıkmıştır. Yaratıcı drama yöntemiyle ders işlenen sınıftaki öğrencilerin Fransızca dersinde işlenen konuları daha iyi anladıkları ve Fransızca dilini daha çok sevdikleri tespit edilmiştir. Sınıfta yapılan yaratıcı drama çalışmaları sürecinde, öğrencilere günlük tutturulmuştur. Öğrencilerin yazmış oldukları günlüklerde, yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde derse olan alakalarının arttığını, derslerde eğlendiklerini ve dersi öğrendiklerini dile getirmişlerdir. Hatta içe dönük olduğunu belirten bazı öğrenciler, yapılan yaratıcı drama çalışmaları sayesinde sınıftaki

diğer öğrencilerle çalışma fırsatı yakaladıklarını, daha öncesinde hiç iletişim kurmadığı kişilerle iletişim kurduklarını, yaptıkları çalışmalarını bireysel olarak ya da grup olarak sınıfa sunduklarını, tüm süreç sonunda kendilerini daha iyi ifade ettiklerini ve sınıftaki arkadaşlarıyla daha fazla iletişim kurduklarını günlüklerinde belirtmişlerdir.

Yaratıcı drama yönteminin sözcük edinimi ile ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Demircioğlu ve İspir (2016), ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerine, İngilizce dersinde sözcük gruplarının öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasının sözcük edinimine olumlu bir etkisi olup olmadığıyla ilgili bir çalışma yapmışlardır. Yapılan çalışmanın sonunda, çalışma grubunda yaratıcı drama yöntemiyle ders işlenmeden önce ve işlendikten sonra uygulanan testteki sonuçlar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrenciler, geleneksel yabancı dil öğrenme yöntem ve tekniklerinin aksine, sözcük öğrenme sürecinde sürekli etkin olarak etkinliklerde görev almış, öğrenilen sözcükleri yaşamdan alınmış özgün kesitlerde kullanmışlardır. Yapılan grup çalışmalarındaki diyaloglar ve canlandırmalar sayesinde öğrenciler hedef sözcükleri özümsemişlerdir. Süreç boyunca etkin olan öğrenciler, her bir yapılan etkinlik için farklı bir görev, sorumluluk almış, bir grup içerisinde hareket etmek durumunda kalmış ve sorumluluğunu yerine getirebilmek için diğer grup üyeleriyle etkileşime geçip, işbirliği yapmıştır. Bütün bunları yaparken iletişim becerilerini de ilerletme fırsatı bulmuştur. Hem zihnen hem de bedenen etkin olan öğrenciler yabancı dil öğretiminde iletişim kurmayı diğer grup üyeleriyle gerçekleştirmiş ve beraber görevlerini yerine getirmişlerdir.

Hedef dilde sözcük öğretimi yapılırken sözcüklerin sadece ana dildeki karşılığını bilmek yeterli değildir. Yabancı dil öğretiminde dört temel beceriden olan okumada etkin olabilmek için öğrencinin yeterli sayıda sözcük dağarcığına sahip olması gerekmektedir. Ama öğrencinin kelime hazinesini geliştirmek için bilinmeyen kelimeler listesi hazırlayıp onları ezberlemesi tavsiye edilmemektedir. Onun yerine hedef sözcüklerin bir bağlam içinde verilmesi ve yine bir bağlam içinde kullanılması istenmektedir. Bu sözcüklerin yaşamdan gerçek kesitlerde kullanmaları için öğrencileri motive etmek sadece okuma becerisi için değil; dinleme, yazma ve konuşma becerileri için de önem arz etmektedir. Buna ek olarak, öğrencilerin öğrenmiş oldukları sözcükleri farklı durumlarda deneyimlemeleri o kelimelerin özümsemesini sağlayacaktır Foil ve Alber (2002). Demircioğlu (2010), yapmış olduğu deneysel araştırmada, sözcük öğretiminde geleneksel dil öğretim yöntemlerinin aksine, yaratıcı drama yönteminin çok daha etkili olduğunu ifade etmiştir. Bunun sebebi olarak da yaratıcı drama yönteminde,

hedef sözcüklerin bir bağlam içinde öğrencilere sunulması, yazılı eserlerden yararlanarak kelimelerin verilmesi ve bu sözcüklerin farklı etkinliklerle sürekli tekrar edilerek öğrencinin hedef kelimeleri içselleştirilmesi sağlanmaktadır. Yaratıcı drama çalışmaları sayesinde öğrenci, hedef sözcükleri kuru bir biçimde ezberlemekten ziyade, birden fazla duyusunu harekete geçirmesi, farklı rollere girerek bedenini ve sesini kullanması, yapılan canlandırmalar sayesinde kendi yaşantısı ve gerçek yaşamla bağlantı kurması gibi nedenlerle hedef kelimeleri uzun süreli belleğe atabilmektedir. Gerçekleştirilen grup çalışmaları ya da sınıf önünde yapılan sunumlar sayesinde öğrenciler, iletişim becerilerini geliştirmenin yanında, öz güven kazandıklarını belirtmiştir.

Benzer şekilde, Moghaddas ve Ghafariniae (2012) de, dil öğretiminde tecrübenin önemi üzerinde durmuş, dramanın dili eylem halinde kullanmayı sağlayan bir fırsat olduğunu ve tecrübe temelli öğrenmenin (experiential learning) ve dolayısıyla dramanın eğitimdeki en ümit verici mesajı olduğunu vurgulamışlardır. Schejbal (2006) ise tecrübeler ek olarak normal sınıf ortamının suniliği ve sınırlılığı üzerinde durarak, kelime öğretiminde yaratıcı drama etkinliklerinin bu sınırlı ortamı sınıfı kimi zaman bir havaalanı, tren istasyonu, otobüs durağı, restoran, kimi zaman da ofis, daire, dükkân, oyun alanı, park veya bahçe haline getirerek, dili ve kelimeleri çok farklı bağlamlarda kullanma fırsatları oluşturduğunu belirtmektedir. Başka bir deyişle, drama etkinlikleri, sınıfın sınırlı alanı ve öğrencilerin yaratıcılıklarını genişletme potansiyeli olan araçlardır. Janudom (2014)'ün dile getirdiği gibi, drama etkinlikleri öğrencilere dramatik bir temsil sunma, gerçek bir tecrübeye benzetme, gerçek bir görevi yapma, hedef kelimelere sürekli maruz bırakma gibi formlarla öğrenciye gerçek tecrübeler sunmakta ve böylece öğrencinin öğrenmesini kalıcı hale getirmektedir. Öğrenciler duyguyu gözleme yerine, duyguyu yaşamakta, başkalarının etkileşimlerini gözleme yerine, etkileşime geçmektedir.

Janudom (2014), gerçekleştirdiği araştırmada yaratıcı drama çalışmalarının öğrencilerin sözcük edinme ve öğrenilen kelimeleri uzun süreli hafızaya atmada olumlu katkıları olduğunu belirtmiştir. Janudom (2014)'e göre yaratıcı drama çalışmaları;

- a- Etkin öğrenme becerileri
- b- Öğrenilen kelimelerin hatırlayabilme
- c- Hedef sözcükleri eğlenceli bir şekilde öğrencilere sunma
- d- Öğrencilerin kendilerini huzurlu hissettikleri ve mutlu oldukları bir ortamda

kelimeleri öğrencilere sundukları için kelimeler daha kalıcı olabilmektedir.

Tüm bunlara karşın, bazı öğretmenlerin çeşitli sebeplerden dolayı yaratıcı drama yöntemine karşı olumsuz bir görüşe sahip olabilmektedirler. Fuentes (2010)'e göre, bazı öğretmenler, grup çalışması ve drama faaliyetlerini sınıflarında uygulamak istemezler çünkü sınıf yönetimini kaybedeceklerini düşünürler. Ancak, dikkatli bir hazırlık ve planlama ile sınıf hâkimiyeti sağlanabilir. Asıl tehlike öğrencilerin aşırı derecede heyecanlanması bu da gürültü ve karışıklığa neden olabilmesidir; çünkü etkinlikleri yapmaya çalışırken herkes aynı anda sesini duyurmaya çalışabilir. Öğretmen, atölyedeki ya da sınıfta kullanılan eşyaların yerinin değişimi sırasında veya grup provası gibi potansiyel olarak sorunlu anlar üzerinde sıkı kontrol sağlamalıdır ve yapılan çalışmaların amaç ve yöntemlerini açıkça öğrencilere belirtmelidir. Öğretmenin iyi bir ders planı yapması durumunda drama faaliyetlerinin olası engellerini en aza indirilebilir. Öğretmen olarak tek yapmamız gereken öğrencilere açık ve net yönergeler vermek ve sınıfta bazı davranış kuralları için önceden bir anlaşma yapmaktır. Öğretmenlerin öncelikle bunu öğrencilerine aktarabilmeleri için drama yönteminin etkinliğine kendilerinin inanmaları gerekmektedir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada yaratıcı drama yönteminin Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencileri İngilizce dersi kelime ediniminde başarıyı artırıp artırmadığı araştırılmıştır.

Bu araştırma nicel bir araştırmadır. Çalışma gruplarının sınıfları okul idaresi tarafından belirlendiğinden gruplar seçkisiz olarak atanmamıştır. Çalışma grupları seçkisiz olarak belirlenemediği için deneysel desenlerden yarı desenli model seçilmiştir. Deneysel desenlerden yarı deneysel desenli modele uygun olarak gruplara öntest-sontest uygulanmıştır. Yarı deneysel desenli model çalışma ve kontrol gruplarının seçimi seçkisiz yapılması yerine bazı ön ölçümler ve ölçütlere göre belirlenir ancak seçkisiz atanmanın yapılamayacağı durumlarda ciddi bir alternatif desendir (Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F., 2013). Araştırmacı tarafından geliştirilen öntest-sontest başarı testi ve Erdem (2007), tarafından geliştirilen tutum ölçeği gruplara uygulanmıştır. Çalışma grubu ve kontrol gruplarının öntest-sontest puanları karşılaştırarak yaratıcı drama yönteminin etkililiği araştırılmıştır.

Çalışmanın deseni çizelge 1’de görülmektedir.

Çizelge 1:

Eşleştirilmiş Desenin Simgesel Görünümü

G1	M	O1	X	O3
G2	M	O2		O4

G1: Çalışma Grubu

G2: Kontrol Grubu

X: Deneysel müdahale (Yaratıcı Drama Yöntemi)

O1, O2: Öntest Puanları

O3, O4: Sontest Puanları

Dersler işlenirken her iki grupta da Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortaöğretim programına bağlı kalınmış ve hedeflenen kazanımlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma grubuna kelime öğretimi yaratıcı drama etkinlikleri ile öğretilirken, kontrol grubuna geleneksel yabancı dil öğretimi yöntem ve teknikleri (dilbilgisi-çeviri yöntemi, yeni kelimelerin hedef dildeki karşılığını sözlükten bulma, öğretmenin kelimenin anlamını öğrencilere söylemesi gibi) kullanılmıştır. Bu araştırmada bağımlı değişken, öğrencilerin İngilizce dersindeki sözcük edinme başarılarıdır. Bağımsız değişken ise deney ve kontrol grubunda farklılık gösteren öğretim yöntemidir.

3.2. Deneysel İşlem Basamakları

Bu araştırmada gerçekleştirilen işlemler aşağıdaki gibi gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmak için Kayseri ili Develi ilçesinde bulunan Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi seçilmiştir. Katılımcılar okula ulusal bir sınav sonucunda kayıt yaptırdıkları için akademik başarıları birbirine yakın olarak kabul edilmektedir. Sınıflar, okul idaresi tarafından öğrenciler okula kayıt yaptırdıklarında oluşturulmuştur. Bu yüzden sınıflar seçkisiz olarak belirlenememiştir. Bir sınıf çalışma ve diğer sınıf da kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubuna yaratıcı drama çalışmaları, okula ait bir sınıfta okul idaresinden gerekli izinler alınarak uygulanmıştır. Uygulamanın yapılacağı sınıf, ders öncesinden drama çalışmalarının rahat yapılabilmesi için uygun hale getirilmiştir. Örneğin, sınıftaki bazı sıraların koridora çıkarılması, teknolojik aletlerin ve kullanılacak materyallerin önceden sınıfa götürülmesi ve hazırlanması gibi. Kontrol grubunun dersleri ise düzenli olarak ders gördükleri sınıfta işlenmiştir.

Haftada altı saat İngilizce dersi işlenen çalışma grubu ve kontrol grubunda belirlenen hedefler doğrultusunda çalışma takvimi belirlenmiş ve ona bağlı kalınmıştır. Araştırma, testler dâhil 04.03.2015 tarihinde başlamış olup 08.04.2015 tarihinde tamamlanmıştır. Yaratıcı drama oturumları çalışma grubu için 10 drama atölyesi olarak hazırlanmış ve uygulanmıştır. Bir drama oturumu iki ders saati (40+40) olarak düzenlenmiştir. Yarı deneysel olan bu çalışma (on sekiz saat) ön-test ve son-testlerin uygulanması (iki saat) da dâhil olmak üzere üç buçuk hafta ve toplam 20 ders saatinden oluşmaktadır.

Hem kontrol grubu hem de çalışma grubuna Kişi ve Toplum” (Person and Society) “Turizm” (Tourism) ünitelerinin sözcük edinimini ölçmek için 28 maddeden oluşan ön-test uygulanmıştır. Çalışma grubuna yaratıcı drama oturumları kontrol

grubuna da öğretim programında belirtilen kazanımlar işlendikten sonra ön-test olarak uygulanan başarı testi gruplara yeniden uygulanmıştır. MEB tarafından kazanılması istenen kazanımlar ders kitabında yer alan etkinlikler takip edilerek kontrol grubuna ders işlenmiştir. Ders kitabında bulunan dinleme, yazma, okuma ve konuşma bölümleri öğretim programına uygun olarak işlenmiştir.

Hem çalışma grubu hem de kontrol grubu için başarı testinin oluşturulması ve uygulanması, oturumların hazırlanması ve uygulanması araştırmacı tarafından yapılmıştır. Hazırlanan yaratıcı drama atölyeleri için alanında deneyimli üç drama liderinden görüş alınmıştır. Uzmanlardan alınan görüşler ışığında atölyeler gözden geçirilmiş ve düzenlenmiştir. Özellikle yarışmalardan, oyunlardan, doğaçlama ve rol oynama gibi tekniklerden yararlanılmıştır. Yaratıcı drama yönteminin bir araç olarak kullanıldığı bu araştırmada, çalışma grubundaki katılımcıların yaratıcı drama geçmişleri olmadığı için katılımcıların yaratıcı drama ile tanışmaları ve yaratıcı drama etkinliklerine daha kolay uyum sağlamaları için ilk iki oturumun konusu “Etkili İletişim” olarak belirlenmiş ve uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan kelime edinimi bölümleri yaratıcı drama etkinlikleri kullanılarak öğretim programına uygun olarak hazırlanmış ve çalışma grubuna uygulanmıştır. Etkinlikler, yaratıcı drama yönteminin üç temel aşaması olan hazırlık, canlandırma ve değerlendirme basamaklarına uygun olarak düzenlenmiştir. Yapılan etkinlikler, katılımcıların edindikleri sözcükleri günlük hayatta kullanabilmelerini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca yarışmalar, oyunlar ve doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerden yararlanılmıştır. Atölyelerde hazırlanan etkinlikler katılımcıların ilgilerine ve seviyelerine uygun olmasına dikkat edilmiştir. Özellikle doğaçlamalarda katılımcıların edinmesi hedeflenen sözcükleri kullanmaları istenmiştir. Ayrıca doğaçlamada katılımcıların yabancı dilde konuşmaları istendiği için ön hazırlık için belli bir zaman verilmiştir. Katılımcılara etkinlikler esnasında herhangi bir müdahalede bulunulmamış ve yapılacak hataların öğrenmenin bir parçası olduğu hatırlatılmıştır. Araştırmada kullanılan atölyeler Ek-5’te yer almaktadır. Buna karşın, kontrol grubuna ise öğretim programında belirtilen hedef sözcükleri edinmek için geleneksel İngilizce öğretimi yöntem ve tekniklerinden yararlanılmıştır. Sözcüklerin Türkçe/İngilizcelerini söyleme, sözlük kullanma, bir sözcüğü birkaç defa yazma vb. MEB tarafından okullara gönderilen ve okutulması istenen İngilizce ders kitabı takip edilmiştir. Ünitenin başında İngilizce sözcüklerin Türkçe karşılığı araştırmacı tarafından öğrencilere söylenmiştir. Katılımcılar da o sözcüklerin Türkçe karşılıklarını karşılıklarına yazmıştır. Sonra hedef

sözcükleri defterlerine not etmişlerdir. Öğrenmede zorlanılan sözcükler beşer defa yazdırılmıştır.

Katılımcılara yapılacak çalışmalar ile ilgili önceden bilgi verilmiştir. Yapılan ön-test ve son-testten aldıkları puanların hiçbir şekilde onların karne notlarını etkilemeyeceği anlatılmıştır. Böylece öğrencilerin düşük not alma korkusu ve endişesi taşımadan testleri çözmesi ve etkinliklere katılması amaçlanmıştır.

3.3. Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2014–2015 Eğitim Öğretim Yılında Kayseri İli Develi ilçesinde yer alan Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi 9- A ve 9- D sınıflarından toplam 57 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. 9- A sınıfı çalışma grubu, 9- D sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Çizelge 2.

Katılımcı Dağılım Çizelgesi

Gruplar	Kız Öğrenci Sayısı	Erkek Öğrenci Sayısı	Toplam
Çalışma grubu	16	14	30
Kontrol grubu	17	10	27

Çizelge 2’de çalışma ve kontrol gruplarının sayıları ve cinsiyete göre dağılımı verilmiştir. İki gruptaki katılımcıların yaş aralığı 14-16’dır. Katılımcılar ulusal çapta yapılan bir sınav (TEOG) ile okula yerleştiklerinden dolayı, katılımcıların akademik başarılarının birbirine çok yakın olduğu ve araştırmanın yapıldığı ilçede oturmakta olduklarından sosyo-ekonomik durumlarının birbirinden farklılık göstermediği varsayılmıştır. Ayrıca, araştırmacının katılımcılarla yaptığı görüşmeler sonucu yaratıcı drama geçmişlerinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu yüzden ilk oturumlar etkili iletişimle ilgili yapılmıştır. Araştırma, testler dâhil 04.03.2015 tarihinde başlamış olup 08.04.2015 tarihinde tamamlanmıştır. Hem çalışma grubuna hem kontrol grubuna uygulamaları araştırmacının kendisi vermiştir. Uygulamalar öğretim döneminde devam eden ders saatlerinde yapılmıştır. Kontrol grubundan bazı katılımcıların okul değiştirmesinden dolayı, çalışma grubuna göre sınıf mevcudu üç öğrenci daha az olmuştur. Uygulama 20 ders saati (20x40 dakika) devam etmiştir.

3.4. Veri Toplama Araçları

3.4.1. Tutum Ölçeği

Katılımcıların İngilizce dersine karşı tutumlarını ölçmek için Erdem (2007) tarafından geliştirilen tutum ölçeği uygulanmıştır. Ölçeğin birinci faktör ile ölçeğe ilişkin varyansı % 59,02, ikinci faktör ile ölçeğe ilişkin varyans % 5,57 ve üçüncü faktör ile ölçeğe ilişkin varyans % 3,63 olarak açıklanmıştır. Bu üç faktörle birlikte, ölçeğe ilişkin açıkladıkları varyans değeri % 68,21 olan ve Cronbach Alfa güvenilirlik katsayı değeri 0.97 olan bir tutum ölçeği kullanılmıştır. Tutum ölçeği toplam 28 sorudan oluşmakta ve beş tane cevaplandırma seçeneği bulunmaktadır. Bunlar: “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılmıyorum” ve “Hiç Katılmıyorum” seçenekleridir. Tutum ölçeği örneği Ek-2’de verilmiştir.

3.4.2. Başarı Testi

Bu araştırmada kullanılan başarı testi araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Başarı testi oluşturulurken 2014 - 2015 Eğitim Öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Anadolu liseleri İngilizce dersi dokuzuncu sınıf ders kitabında yer alan kazanımlar esas alınmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı 2014 - 2015 Eğitim Öğretim Yılı Anadolu Liseleri İngilizce Dersi Dokuzuncu Sınıfı Ders Kitabındaki “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) Ünitelerinin Kazanımları Şunlardır:

kendini ve arkadaşlarını tanıtmak	introducing yourself and friends
yol sorma ve bu sorulara cevap verme	asking for and giving directions
sevdiği ve sevmediği şeyler hakkında konuşma	talking about likes and dislikes
İnsanların günlük hayatları, meslekleri ve boş zaman etkinlikleri hakkında okuma	reading about people, their routines, their jobs and their free time activities
mahalle/çevresiyle ilgili soru sorma ve bilgi verme	asking for and giving information about a neighbourhood
ülkedeki kültür ve tarihi yerler ilgili yazma	writing about historic places in your country and cultures

Yukarıda belirtilen hedef davranışları kazandırmak için öğretilmesi hedeflenen sözcükler Ek-3’te verilmiştir.

Çalışma grubuna belirtilen kazanımları öğretmek için öğretim programına uygun olarak yaratıcı drama etkinlikleri, kontrol grubu için ise geleneksel yabancı dil kelime öğretimi yöntemi uygulanmıştır.

Başarı testleri “Belli bir programa dayalı öğretim sonunda öğrencilerin bilgi, kavram ve anlayış yönünden gösterdikleri akademik gelişimi belirlemek amacı ile hazırlanan ve kullanılan testler” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım, 1999). Bu araştırmada, katılımcıların belirlenen kazanımlar doğrultusunda ilgili başarı düzeylerini ölçmek için başarı testlerinin kullanılması uygun bulunmuştur. Araştırmada kullanılan 28 sorudan oluşan başarı testi Ek-1’de verilmiştir.

Ortaöğretim dokuzuncu sınıf İngilizce dersi “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) üniteleri ile ilgili başarı testinin hazırlanması, aşağıda verilen aşamalarda gerçekleştirilmiştir.

- 1) Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programından “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) temaları uygulama için belirlenmiştir.
- 2) “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) temalarının kazanımlarına ilişkin MEB İngilizce dokuzuncu sınıf ders kitabında verilen kazanımlar için esas alınan kelimeler Ek-3’te verilmiştir.
- 3) Her kazanım için başarı testinde üç soru hazırlanmasına dikkat edilmiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan soruların tüm kazanımları kapsamına özen gösterilmiş ve aynı dersi aynı seviyede okutan deneyimli iki İngilizce öğretmeninden ve İngilizce öğretimi dersi veren doçent ünvanlı iki öğretim üyesi uzmandan görüş alınmıştır. Alınan görüşler sonucunda 50 soruluk bir başarı testi oluşturulmuştur.
- 4) Sorular oluşturulurken katılımcıların seviyesine uygun olmasına, sözcüğü cümle ve diyalog içinde kullanabilmelerine, sözcüğün tanımını yapabilmelerine, haritayı okuyabilmelerine, resme bakıp İngilizcesini söyleyebilmelerine dikkat edilmiştir. Cümlelerde ve maddelerde ders kitabında geçmeyen sözcükleri kullanmamaya özen gösterilmiştir.
- 5) 50 maddelik oluşturulan başarı testi önceden aynı temaları işleyen toplam 110 öğrenciye araştırmacı tarafından maddelerin geçerlilik ve güvenilirliklerini ortaya çıkarmak için uygulanmıştır.
- 6) Başarı testinin deneme uygulamasından sonra İteman programı ile analizleri yapılmıştır. Geçerlilik ve güvenilirlikleri zayıf olan maddeler testten çıkarılmıştır.
- 7) Yapılan analizler sonucunda 28 maddeden oluşan İngilizce Başarı Testi elde edilmiştir. Testteki her maddenin geçerlik ve güvenilirlik değerleri Ek-4’te verilmiştir.

8) Testteki bir maddenin bilenle bilmeyeni ayırma gücünün yüksek olması madde güvenilirliğinin yüksek olması bakımından önemlidir. Bir testteki maddelerin güçlüğünün 0,50'ye yaklaşık olması tercih edilmektedir. Ön deneme testinin yapılan analizleri şöyledir; KR-20 güvenilirlik katsayısı 0.679 ortalama güçlüğü 0.460 ve ortalama ayırma gücü 0.241 olarak hesaplanmıştır.

9) Başarı testi değerlendirilirken her bir doğru cevaba "1" puan, yanlış ve boş cevaplara da "0" puan girilmiştir. Başarı testinde alınabilecek en yüksek puan 28'dir. Başarı testinin güvenilirlik analizi ITEMAN (Item and Test Analysis program, Version 3.00) programı ile yapılmıştır. Programın verileri Ek-4'te verilmiştir.

Geçerliliği ve güvenilirliği düşük bulunan maddeler testten çıkarılmıştır. Bu maddeler Ek-4'te koyu renk ile belirtilmiştir. Geriye kalan 28 soru ise başarı testini oluşturmaktadırlar.

10) Yapılan ön deneme testi sonucunda KR-20 güvenilirliği 0.679 olarak çıkmıştır. Bunun sonucunda bu başarı testinin geçerlilik ve güvenilirlik bakımından başarılı bir test olduğu söylenebilir. Başarı testi deney ve kontrol gruplarına ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır.

3.5. Yaratıcı Drama Yöntemi Uygulama Süreci

Araştırmacı tarafından çalışma grubu katılımcılarına uygulama öncesinde yaratıcı drama yöntemi hakkında ve yapılacak çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir. Araştırmacının katılımcılarla yaptığı sözlü görüşmede katılımcıların yaratıcı drama geçmişlerinin olmadığı anlaşıldığından ilk iki atölye "Etkili İletişim" konusunda hazırlanmıştır. Bu sayede katılımcıların yaratıcı drama atölyelerine alışmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca özellikle de canlandırma etkinliklerinde amacın bir tiyatro oyunu sergilemek olmadığı ve katılımcılardan bir tiyatral performans beklenmediği belirtilmiş ve doğal olmaları istenmiştir. Katılımcılara, atölyeler esnasında çekilmiş olan fotoğraf ve videoların sadece bilimsel amaçlı olduğu ve başka bir yerde kullanılmayacağı da belirtilmiştir.

Yaratıcı drama atölyelerini sağlıklı yürütmek için uygun hale getirilen bir sınıfta çalışma grubu ile yaratıcı drama etkinlikleri yapılmıştır. Sınıfta katılımcıların rahat hareket edebilmesi için sıralar ya duvar kenarlarına çekilmiş ya da koridora çıkarılmıştır. Böylece etkinliklerin yapılması için boş alan kazanılmıştır. Yaratıcı drama etkinliklerinde kullanılacak malzemeler araştırmacı tarafından dersler başlamadan sınıfa

götürülmüş ve sınıf etkinlikler için hazır hale getirilmiştir. Atölyelerin giriş kısmında katılımcıları ruhen ve bedenen hazırlamak için hazırlık ve ısınma çalışmaları yapılmıştır. Sonrasında canlandırılacak konular için özellikle doğaçlama ve rol oynama gibi tekniklerden yararlanılmıştır. Atölyelerin son kısmında ise süreç boyunca elde edilmeye çalışılan kazanımlar değerlendirilmiştir. Hazırlık ve ısınma çalışmalarında daha çok oyun ve oyunsu süreçlerden yararlanılmıştır. Bu süreçte katılımcılar izleniyoruz hissine kapılmasın diye araştırmacı da etkinliklerde yer almıştır. Yapılan etkinlikler sayesinde katılımcılar grup dinamiği de kazanmıştır. Aynı sınıfta olmalarına rağmen hiçbir paylaşımda bulunmadığı arkadaşlarıyla da çalışma fırsatı yakalamıştır.

Canlandırma aşamasında katılımcılardan özellikle hedef kelimeleri kullanmaları istenmiştir. Canlandırmadan önce katılımcılara hazırlanma süresi verilmiştir. Ama tiyatro gibi bir yazılı metni canlandırmaları istenmemiştir. Katılımcıların yabancı dilde konuşma becerileri ileri düzeyde olmadığından dolayı doğaçlamalardaki cümle başlangıçları verilmiştir. Katılımcılara tiyatral becerileri değil hedef dili doğru bir şekilde kullanabilmelerinin önemli olduğu söylenmiştir. Katılımcılardan, bu aşamada dile özgünlük verilmesi için jest ve mimiklerini kullanmaları da istenmiştir.

Değerlendirme aşamasında ise yapılan küçük etkinlikler ile hedeflenen kazanımlara ne kadar ulaşıp ulaşılmadığı ölçülmüştür. Bunun yanında, süreç boyunca katılımcıların duygu, düşünce ve deneyimlerini de paylaşımları istenmiştir. Etkinlikler sonunda küçük değerlendirmeler yapılmıştır. Yapılan değerlendirmelerden sonra araştırmacı katılımcılarla beraber kullanılan malzemeleri toplamış ve sınıf eski düzenine getirilmiştir. Böylece sınıfı kullanmak isteyenler için hazır bir şekilde bırakılmıştır. Ayrıca katılımcılara sorumluluk bilinci de kazandırılmaya çalışılmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Tek faktörde tekrarlı ölçümler için iki farklı ANOVA modeli, iki faktörü karışık (split-plot) desenlerde toplanan verilerin analizinde sıklıkla kullanılan çok faktörlü (faktöriyel) bir analizdir. Faktörlerden birincisi farklı deneysel işlem koşullarını, örneğin deney-kontrol gruplarını, ikinci faktör zaman bağlı değişimi betimlemek amacıyla yapılan ölçümleri, örneğin ön-test son-testi tanımlar (Büyüköztürk, 2014). Bu araştırmada ortaya çıkan bulguları yorumlamak için tek faktör üzerinde tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA uygulanmıştır.

Başarı testi önceden aynı dersi almış olan katılımcılara ön deneme olarak uygulanmıştır. Sonuçlar İteman programı ile maddelerin güvenilirlikleri, cevaplanma yüzdeleri ve ayırt edicilikleri belirlemek için analizler yapılmıştır. Başarı testinin güvenilirliğini kontrol etmek için KR-20 güvenilirliği hesaplanmıştır. Öntest ve sonrestten alınan verilerden yola çıkılarak çalışma ve kontrol gruplarının testlerden alınan sonuçları karşılaştırılmıştır.

Çalışma ve kontrol gruplarına uygulanan başarı testinin çalışmanın uygulama öncesi ve sonrasındaki puan farkının anlamlı olup olmadığı bulmak için karışık desenler için iki faktörlü ANOVA kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin anlamlılık düzeyi $\alpha = 0.05$ olarak alınmıştır.

3.7. Araştırmanın İç Geçerliliği

Bir deneysel araştırmada verileri analiz etmek için doğru ölçme araçları kullanılmamış ise bütün kurallar yerine getirilse bile elde edilen verilerin güvenliği azdır. “Bağımlı değişkende gözlenen değişmelerin, bağımsız değişkenle açıklanabilirlik derecesine iç geçerlik denir” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013).

Araştırmalarda iç geçerliliği tehdit eden pek çok etmenden söz edilebilir. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir (Spyridaksi, 1992):

- *Deneklerin Seçimi:* Katılımcıların seçkisiz olarak seçilmemesi durumunda beraberlerinde getirdikleri farklılıklar araştırma sonucunu etkileyebilir.
- *Deneklerin Olgunlaşması:* Özellikle uzun zaman devam eden araştırmalarda katılımcılarda uygulama sırasında ya da deney dışında olgunlaşma meydana gelebilir. Çünkü farklı gruplar farklı olgunlaştığından sonuçlar farklı etkilenebilir.
- *Veri Toplama Araçları:* Veri toplanması sürecinde farklı ölçme araçlarının kullanılması elde edilen verileri etkiler. Grupların testlerinin aynı olmaması, testleri dağıtan ve gözlemcilerin farklı olması da iç geçerliliği tehdit eder.
- *Deneklerin Geçmişi:* Araştırma esnasında meydana gelen olaylar dışında meydana gelecek tüm koşullar tüm denekler için benzer olmalı.
- *Beklentilerin Etkisi:* Katılımcılar uygulama koşullarını önceden bilirlerse beklentilere uygun davranma eğiliminde olabilirler ve araştırma sonuçlarını beklentiler yönünde etkileyebilir.

Yukarıda bahsedilen tehditlere karşı araştırmacı şunları yapmıştır:

- Bu araştırmada katılımcılar çalışma ve kontrol grubu olarak pratik nedenlerden dolayı seçkisiz olarak atanmamıştır. Ancak, okul yönetiminin okula kayıt olan öğrencileri yansız bir şekilde sınıflara atadıkları belirlenmiştir. Ayrıca okula ulusal bir sınavla gelen katılımcıların akademik başarılarının benzer olduğu görülmüştür.
- Bu araştırma 20 ders saati sürmüştür. Bu süre katılımcıların ölçülen özellik bakımından olgunlaşması için kısadır. Bu yüzden olgunlaşma problemi yaşanmamıştır.
- Aynı veri araçları iki grup için de kullanılmıştır. İki gruba da testlerin hazırlanması, dağıtılması ve uygulanması araştırmacının kendisi tarafından yapılmıştır.
- Araştırmaya katılan tüm katılımcılar benzer sosyo-ekonomik yapıya sahip olduklarından ve aynı yerleşim yerinde ikamet ettiklerinden benzer deneyimlere sahip oldukları öngörülmüştür.
- Katılımcılara ntest-sontest öncesinde testlerin uygulanacağı bilgisi verilmemiştir. Testler araştırmacı tarafında haber verilmeden uygulanmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmada toplanan verilerin, araştırma sorularıyla ilgili olarak istatistiksel çözümlenmeleri, elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Araştırmanın bulguları her alt problem için ayrı ayrı ele alınarak yorumlanmıştır.

1. Yaratıcı drama yöntemi kullanılan çalışma grubu katılımcıları ile geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu katılımcılarının İngilizce kelime testi çalışma öncesi ve çalışma sonrası puanlarında anlamlı bir fark görülmekte midir?

Çalışma ve kontrol gruplarındaki katılımcıların İngilizce dersi “Başarı Testi” çalışma öncesi ve çalışma sonrası puanlarının birbirinden anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak için, tek faktör üzerinde tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA uygulanmıştır.

Tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA hesaplanmadan önce bir takım varsayımlar test edilmiştir. Yapılan analizlerde çalışma-kontrol grupları ve ön-son testler için ayrı ayrı hesaplanan Kolmogrov Smirnoc testi sonuçları 0.05 alfa düzeyinde manidar bulunmamıştır. Ayrıca elde edilen basıklık ve çarpıklık katsayılarının -1 ve +1 aralığı içerisinde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği ve normallik varsayımının karşılandığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca hesaplanan Levene'nin Varyansın Homojenlik Testi de 0.05 alfa düzeyinde istatistiksel olarak manidar bulunmamıştır. Bu bulgular verinin varyansların homojenliği varsayımını karşıladığı şeklinde yorumlanabilir. (Büyüköztürk, 2014). Temel varsayımların test edilmesi sonucunda birinci araştırma sorusunu yanıtlamak için tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA hesaplamalarına geçilmiştir. Aşağıda sırasıyla betimsel analizler ve tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA sonuçları sunulmuştur.

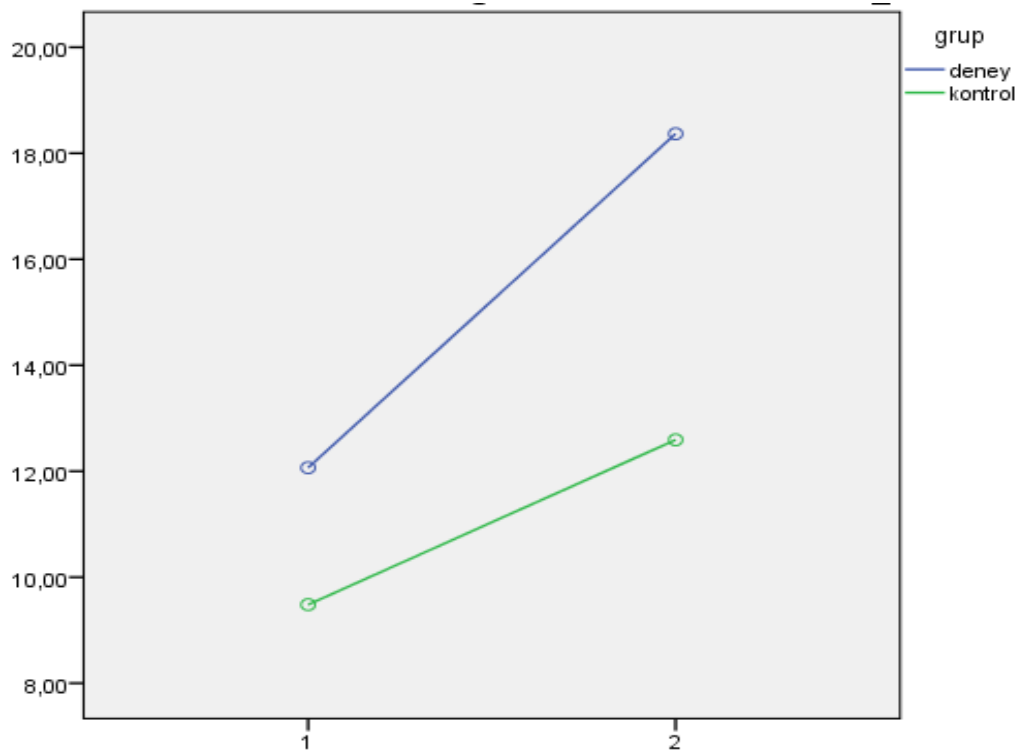
Öğrencilerin “İngilizce Dersi Başarı Testi”nden aldıkları çalışma öncesi ve çalışma sonrası *ortalama* puan ve standart sapma değerleri Çizelge 3’te verilmiştir.

Çizelge 3.

İngilizce Dersi Başarı Testinden Elde Edilen Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Grup	ÖNTEST			SONTEST		
	N	\bar{X}	SS	N	\bar{X}	SS
Çalışma	30	12,06	3,08	30	18,36	3,81
Kontrol	27	9,48	3,32	27	12,59	4,61

Çizelge 3'te görüldüğü üzere, çalışma grubundaki katılımcıların çalışma öncesi İngilizce dersi başarı testi ortalama puanı 12,06 iken, bu değer çalışma sonrasında 18,36 olmuştur. Yaratıcı drama etkinlikleri uygulanmayan kontrol grubundaki katılımcıların çalışma öncesi puanları 9,48 iken çalışma sonrası puanları 12,59 olduğu görülmektedir. Buna göre, çalışma grubundaki kelime edinimindeki artışın kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Kontrol grubundaki katılımcıların kelime edinim seviyeleri ile karşılaştırıldığında, çalışma grubundaki katılımcıların İngilizce dersinde kelime seviyelerindeki artış aşağıda Şekil 1'de daha açık bir şekilde görülmektedir:

Şekil 1. Çalışma ve Kontrol Grupları İngilizce Dersi Başarı Testi Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanları Değişim Grafiği

Çalışma grubu ortalama puanı çalışmaya başlamadan önce 28 toplam puan üzerinden 12,06 iken kontrol grubu puanı çalışmaya başlamadan önce 9,48'dir. Çizelge 2'de görüldüğü üzere, çalışma grubu ortalama puanı uygulama sonrası 18,36'ya yükselirken, kontrol grubu puan ortalaması 12,59'a çıktığı görülmektedir.

Çalışma ve kontrol grubundaki katılımcıların İngilizce dersinde kelime öğrenme başarılarında çalışma öncesine göre çalışma sonrasında gözlenen değişimlerin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığına ilişkin iki faktörlü ANOVA sonuçları Çizelge 4'te verilmiştir.

Çizelge 4.

İngilizce Dersi Başarı Testi Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1734,105	56			
Grup (Deney/Kontrol)	496,496	1	496,496	22,06	,000
Hata	1237,609	55	22,50		
Gruplar içi	1002,043	57			
Ölçüm (Öntest-Sontest)	629,306	1	629,629	115,18	,000
GrupxÖlçüm	72,254	1	72,254	13,22	,001
Hata	300,483	55	5,46		
Toplam	2736,148	113			

Buna göre, çalışma ve kontrol grubundaki katılımcıların İngilizce dersinde kelime edinme başarıları çalışma öncesinden çalışma sonrasına anlamlı farklılık göstermektedir. Hem çalışma hem de kontrol grubunda kelime ediniminde artış olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki artış karşılaştırıldığında, çalışma grubundaki katılımcıların son test puanlarının kontrol grubundaki katılımcılara göre anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir [$F(1,55) = 13.22, p < ,05$]. Buna göre, çalışma grubunda yaratıcı drama etkinlikleri kullanılarak uygulanan öğretimin, kontrol grubunda uygulanan geleneksel öğretim metoduna göre katılımcıların kelime ediniminin artırılmasında daha etkili bir yöntem olduğu söylenebilir.

2. Yaratıcı drama yöntemi kullanılan çalışma grubu katılımcılarının İngilizce dersine karşı tutumları ile geleneksel yöntemle öğrenim gören katılımcıların çalışma öncesi ve çalışma sonrası tutum ölçeği puanları arasında anlamlı bir fark görülmekte midir?

Çalışma ve kontrol grubundaki katılımcıların çalışma öncesi ve sonrasındaki İngilizce dersi tutum ölçeği puanlarındaki değişimin birbirinden anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak için çalışma ve kontrol gruplarından, İngilizce dersi tutum ölçeği çalışma öncesi ve çalışma sonrası elde edilen veriler üzerinde tek faktör üzerinde tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA uygulanmıştır.

Öncelikle bazı varsayımlar test edilmiş sonrasında tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA hesaplanmıştır. Yapılan analizlerde çalışma-kontrol grupları ve ön-son testler için ayrı ayrı hesaplanan Kolmogrov Smirnoc testi sonuçları 0.05 alfa düzeyinde manidar bulunmamıştır. Ayrıca elde edilen basıklık ve çarpıklık katsayılarının -1 ve +1 aralığı içerisinde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği ve normallik varsayımının karşılandığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca hesaplanan Levene'nin Varyansın Homojenlik Testi de 0.05 alfa düzeyinde istatistiksel olarak manidar bulunmamıştır. Bu bulgular verinin varyansların homojenliği varsayımını karşıladığı şeklinde yorumlanabilir. (Büyüköztürk, 2014). Temel varsayımların çalışma ve kontrol grupları tutum ölçeği öntest-sontest puanları test edilmesi sonucunda ikinci araştırma sorusunu yanıtlamak için tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA hesaplamalarına geçilmiştir. Aşağıda sırasıyla betimsel analizler ve tekrarlı ölçümler iki faktörlü ANOVA sonuçları verilmiştir.

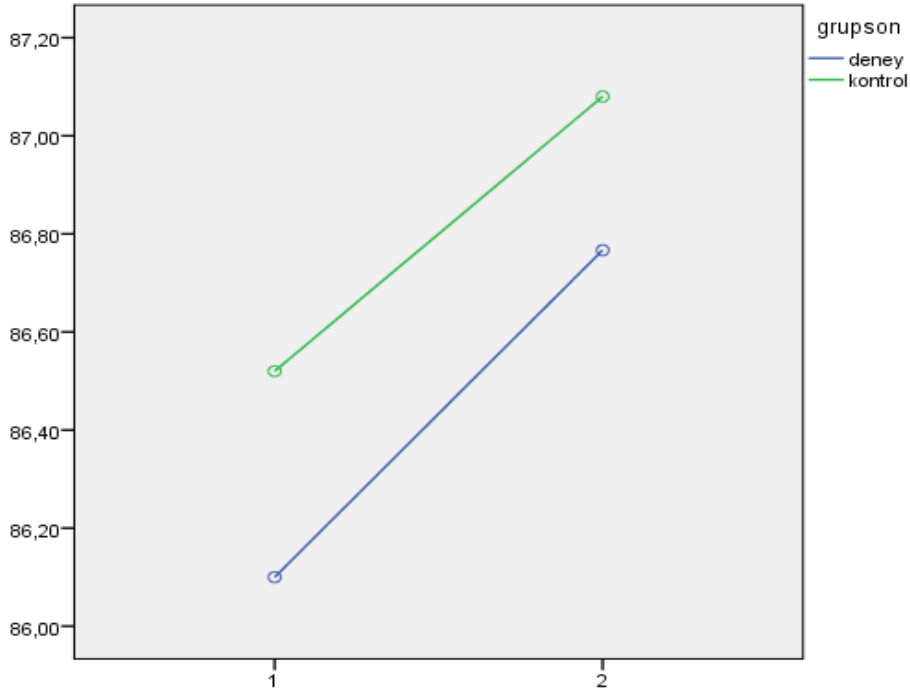
Çalışma ve kontrol grubu katılımcılarının İngilizce dersine karşı “Tutum Ölçeği” çalışma öncesi ve çalışma sonrası puanlarına ait ortalama ve standart sapmalar Çizelge 5’te, grupların test puanlarında gözlenen değişime ilişkin çizgi grafiği Şekil 2’de verilmiştir.

Çizelge 5.

İngilizce Dersi Tutum Ölçeğinde Elde Edilen Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Grup	ÖNTEST			SONTEST		
	N	\bar{X}	SS	N	\bar{X}	SS
Çalışma	30	86,10	4,64	30	86,76	4,43
Kontrol	25	86,52	10,86	25	87,08	6,87

Çizelge 5’te görüldüğü üzere, çalışma grubundaki öğrencilerin uygulama öncesi İngilizce dersi “Tutum Ölçeği” ortalama puanı 86,10 iken, bu değer çalışma sonrasında 86,76 olmuştur. Yaratıcı drama yöntemi uygulanmayan kontrol grubundaki öğrencilerin çalışma öncesi puanları 86,52 iken çalışma sonrası puanları 87,08 olduğu görülmektedir. Elde edilen bu bulgulara göre, çalışma ve kontrol gruplarında katılımcıların İngilizceye karşı olumlu tutumlarının birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Şekil 2. Çalışma ve Kontrol Grupları İngilizce Dersi Tutum Ölçeği Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanları Değişim Grafiği

Çalışma grubu ortalama puanı çalışmaya başlamadan önce 100 toplam puan üzerinden 86,10 iken kontrol grubu puanı uygulamaya başlamadan önce 86,52'dir. Şekil 2'te görüldüğü üzere, çalışma grubu ortalama puanı, çalışma sonrası 86,76'ya yükselirken, kontrol grubu puan ortalaması 87,08'e çıkmıştır. Bu durumda, iki grubun da çalışma öncesinde de İngilizce dersine karşı belli bir düzeyde olumlu tutum içinde oldukları söylenebilir. Ama çalışma sonrasında hem çalışma hem de kontrol grubunun elde ettiği puanlarda yüksek bir artış olmadığı görülmektedir.

Çalışma ve kontrol grubundaki katılımcıların İngilizce dersine karşı tutumlarındaki çalışma öncesi ve çalışma sonrası gözlenen değişimlerin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin iki faktörlü ANOVA sonuçları Çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6.

İngilizce Dersi Tutum Ölçeği Çalışma Öncesi ve Çalışma Sonrası Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler	Sd	Kareler	F	p
Toplamı	Ortalaması				
Gruplar arası	2256,4	54			
Grup(Deney /Kontrol)	3,667	1	3,667	,086	,770
Hata	2252,733	53	42,504		
Gruplar içi	2923,75	55			
Ölçüm (Öntest-Sontest)	10,259	1	10,259	,187	,667
GrupxÖlçüm	,078	1	,078	,001	,970
Hata	2913,413	53	54,970		
Toplam	5180,15	109			

Buna göre, çalışma ve kontrol gruplarındaki katılımcıların İngilizce dersine karşı tutumları çalışma öncesinden çalışma sonrasına anlamlı farklılık göstermemektedir. Başka bir deyişle, çalışma ve kontrol gruplarının İngilizce dersine karşı tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmektedir [$F(1,53) = ,001, p >,05$]. Sonuç olarak, çalışma ve kontrol gruplarında yaratıcı drama etkinlikleri kullanılarak uygulanan öğretim katılımcıların İngilizce dersine karşı olumlu tutumlarında artışa neden olsa da, bu artışın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı söylenebilir.

BÖLÜM 5

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın ana amacı bir öğretim yöntemi olarak yaratıcı dramının Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerinin İngilizce dersi sözcük ediniminde etkisini ortaya koymaktır. Çalışmada başarı testi ve tutum ölçeği kullanılmıştır. Çalışma ve kontrol gruplarına yapılan sontestlerin analizleri sonucunda, çalışma grubunun yaratıcı drama yöntemi ile hedef sözcükleri edinmedeki puan artışı ile geleneksel yöntemlerle sözcük edinimi yapılan kontrol grubundaki puan artışı karşılaştırıldığında çalışma grubundaki puan artışının anlamlı derecede yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bölümde yapılan analizler ve çalışmalardan elde edilen bulgulara dayanarak varılan sonuçlar ve yaratıcı drama etkinliklerinin İngilizce dersinde sözcük edinimi açısından uygulayıcılar ve araştırmacılar için önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Çalışma ve kontrol gruplarının öntest puanları arasında anlamlı fark yokken, grupların sontest puanları karşılaştırıldığında; çalışma grubu lehine farkın anlamlı olduğu söylenebilir. Yaratıcı drama atölyeleri ile ders işlenen çalışma grubunun, sözcük ediniminde çok daha başarılı olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda yaratıcı drama yönteminin İngilizce sözcük edinimini artırdığı söylenebilir.

Sontest puanına göre kontrol grubunun sözcük ediniminde de bir artış olduğu gözlenmiştir. Fakat başarı düzeyi çalışma grubuna göre daha düşük olduğu görülmüştür.

Hem kontrol grubu hem de çalışma grubuna yapılan tutum ölçeği öntest-sontest puanları arasında bir değişme olmadığı görülmüştür. Katılımcıların yabancı dile karşı tutumlarının değişmesi için daha uzun süreli çalışmaların gerektiği söylenebilir. Ayrıca katılımcıların yabancı dile karşı belli bir önyargıyla gelmelerinin tutum ölçeği sontest puanlarında anlamlı bir değişim olmamasında etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmanın yapıldığı 2014 – 2015 eğitim öğretim yılındaki Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu öğretim programında kazandırılması hedeflenen sözcüklerle hem çalışma grubu hem de kontrol grubundaki katılımcılar ilk defa karşılaşmışlardır. Çalışma grubuna hedef sözcük edinimini gerçekleştirmek için uygulanan yaratıcı drama yönteminin, sontest sonuçlarına bakıldığında etkili olduğu söylenebilir. Çünkü sontest puanlarına göre sonuçlarda çalışma grubu lehine manidar

bir fark olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuç, yaratıcı drama yöntem ve tekniklerinin yabancı dil sözcük öğretimi üzerine etkisini ortaya çıkarmaktır. Ayrıca, çıkan sonuç bu alanda yapılan çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Özçelik ve Aydeniz (2012), yaratıcı drama yöntem ve teknikleri ile Fransızca dilini yabancı dil olarak öğrenen hazırlık sınıfı öğrencilerinin Fransızca dilindeki başarılarının yüksek çıktığını bulmuşlardır. Başka benzer bir çalışma, Demircioğlu ve İspir (2016), ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerine, İngilizce dersinde sözcük gruplarının öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasının sözcük edinimine olumlu bir etkisi olup olmadığıyla ilgili bir çalışma yapmışlardır. Yapılan çalışmanın sonunda elde edilen bulgular tetkik edildiğinde, çalışma grubunda yaratıcı drama yöntemiyle ders işlenmeden önce ve işlendikten sonra uygulanan testteki sonuçlar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Yapılan bu çalışmalarla, yaratıcı drama yöntem ve tekniklerinin yabancı dil ve yabancı dil sözcük öğretiminde etkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca, Erdoğan (2016), 103 ilkokul ikinci sınıf öğrencisine yaratıcı drama yöntemi ve tekniklerini kullanarak yabancı dil olarak İngilizce dersinin kelimelerini kazandırmak için bir çalışma yapmıştır. Elde edilen veriler analiz edildiğinde, yaratıcı drama yönteminin yabancı dil sözcük öğretiminde etkili bir yöntem olduğu sonucu çıkmıştır. Çalışmada, öntest ve sontest başarı puanları arasında çalışma grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Sözcük öğretimine olumlu katkısının yanında uygulanan yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde tüm öğrenciler derse katılmıştır. Çünkü uygulanan etkinliklerde her öğrenciye bir görev verilmiştir. Bu yüzden her öğrenci görevini yerine getirirken kendinden bir katkı da sunmak durumunda kalmıştır. Tombak (2014), da yaratıcı dramanın, süreç boyunca yaratılan ürünlerin tüm görsel-işitsel, dokunsal ve duyuşsal öğrenme alanlarını kullanması sayesinde öğrenciyi merkeze aldığı, öğrenme süreci boyunca öğrenciyi etkin hale getirdiği, öğretmene süreç boyunca bir rehber rolü verdiği ve öğrencilerin yaparak ve yaşayarak sunum yapmalarını sağlayarak bir kalıcılık sağladığı söylemektedir. Ayrıca, Gönen (2010), ‘yaratıcı drama etkinlikleri sürecinde öğrencinin ne yaptığı, ne söylediği değil, yaptığı ve söylediği şeyleri nasıl ifade ettiği’ önemlidir diye belirtmiştir. Moghaddas ve Ghafariniae (2012)’e göre, dil öğretiminde yaratıcı drama katılımcıları öğrenme sürecine doğrudan etki ederek, onlara olumlu hisler verdiğini, bunun da öğrenme isteği ve şevki arttırdığını, böylece onlara verilen materyalleri anlama ve yüksek performans gösterme ihtimalinin arttığını belirtmektedir.

Bununla beraber, grup çalışmaları sayesinde tüm öğrenciler birlikte çalışma imkânı bulmuştur. Böylece aynı sınıfta olmasına rağmen daha önceden hiçbir

paylaşımında bulunmayan öğrenciler birlikte çalışma fırsatı yakalamışlardır. Yaratıcı dramaya katılan katılımcılar yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde, birlikte çalışmanın, işbirliği yapmanın ve grubun her bir üyesi etkinliklere katkıda bulunmanın ve başkalarının bakış açılarını ve katkılarını dinlemenin ve bunları kabul etmenin en iyi yolunu öğrenmektedirler. Bunun nedeni, yaratıcı dramadaki başarının, hem işbirliği hem de bireysel beceri üzerine kurulmuş olmasındandır (Stinson ve Wall, 2003; Khaemba, 2014).

Yaratıcı drama süreci boyunca uygulanan grup çalışmaları, canlandırmalar ve diğer etkinlikler sırasında bazı öğrencilerin rol yapma, bazılarının resim yapma gibi yetenekleri olduğu fark edilmiştir. Moore (2004), yaratıcı drama, görsel sanatlar ve dansın diğer kişilerle iletişim kurma ve duygu- düşüncelerini açık ve net bir şekilde karşı tarafa aktarmak gibi birçok katkı sağlamanın yanında öğrenenlere, konuları daha etkin ve kalıcı olarak öğrenmek ve farklı perspektifler yakalamak için teknikler sunduğunu ifade etmektedir. San (2006)'a göre, yaratıcı drama öğrenciye bedenini, jest ve mimiklerini kullanmasına imkân sunmakta, diğer disiplinlerden yararlanarak katılımcının sanatsal yeteneklerini sunmasına ve geliştirmesine fırsatlar vermektedir. Buna ek olarak, Philipps (1999), az sayıda kelime hazinesine sahip çocuklar bedenlerini, jest ve mimiklerini kullanarak da duygu ve düşüncelerini anlatabildiklerini belirtmiştir.

Yaratıcı drama yöntem ve teknikleri farklı zekâ türlerine hitap etmektedir. Yapılan bu araştırma da farklı zekâ tipine sahip olan her öğrenci ilgisini çekecek bir etkinlik bulmuştur. Çünkü bu araştırmadaki atölyelerde, oyun oynama, resim yapma, tekli ya da grupla çalışma, rol yapma ve canlandırma gibi birçok etkinlik uygulanmıştır. Gömleksiz (2005), “Eğer yabancı dil derslerin yüksek başarı elde etmek istiyorsak, dersler işlenirken kullanılan yöntem, materyaller ve tekniklerin çok önemli bir yeri bulunduğunu unutmamamız gerektiğini” ifade etmiştir. Özçelik ve Aydeniz (2012), sınıflarda uygulanan yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde dersin tekdüzelikten çıkıp daha eğlenceli hale geldiğini söylemektedirler. Ayrıca, öğrenciler farklı etkinlikler sayesinde temel becerileri birleştirilmiş halde öğrenme imkânı bulabildiklerini belirtmişlerdir. Adıgüzel (2010)'e göre, çoklu zekâ kuramına uygun etkinlikler içermesinden ve katılımcıların yaşantılarından yola çıkarak gerçek hayattan kesitlerin sınıf ve sınıf dışındaki ortamlarda uygulanabildiğinden dolayı yaratıcı drama, öğrenmeyi daha kalıcı kılmaktadır. Bu yüzden de hem bir yöntem hem de bir disiplin olan yaratıcı drama öğrenme ve öğretmede etkilidir. Read (2008), drama etkinliklerinin öğrenciler için bir oyun alanı sunması, öğrencilerin kendi hikâyeleri üzerine

yoğunlaşarak ciddi konulara değinmesi, çoklu zekâ kullanımını desteklemesi, farklı öğrenme stiline sahip öğrencilere hitap etmesi, belirli kuralları olan sosyal bir ortam sunması bakımından önemli görmüştür.

Bunun yanında, yaratıcı drama atölyelerinde canlandırma aşamasında gerçek hayattan özgün kesitler sınıfa getirilebilmektedir. Bu araştırmadaki atölyelerde, kazandırılmak istenen sözcükler canlandırma aşamasında öğrencilerin kullanmaları sağlanmıştır. Böylece öğrenciler hedef sözcükleri doğal bağlam içinde kullanma fırsatı yakalamışlardır. Yaratıcı drama atölyelerindeki etkinliklerin hepsi bir bağlam içerisinde yapılandırılmıştır. Bunun sayesinde, öğrenciler dil öğrenirken de özgün bağlamlar içerisinde dili öğrenmişlerdir (Philipps, 1999; Öztürk, 2010; Schejbal, 2006; Desiatova (2009)). Hedef sözcüklerin yaşamdan gerçek kesitlerde kullanmaları için öğrencileri motive etmek sadece okuma becerisi için değil; dinleme, yazma ve konuşma becerileri için de önem arz etmektedir. Buna ek olarak, öğrencilerin öğrenmiş oldukları sözcükleri farklı durumlarda pratik etmesi o kelimelerin özümsemesini sağlamıştır (Foil ve Alber (2002).

Sonuç olarak, yaratıcı drama yöntem ve etkinlikleri sayesinde hedef sözcükler doğal bağlamlar içinde verilmiştir. Ayrıca, katılımcılar hedef sözcükleri özgün bağlamlarda kullanma fırsatı yakalamıştır. Bunun yanında, katılımcılar grup çalışmaları sayesinde diğer katılımcılarla etkileşimde bulunmuş ve iletişime geçmişlerdir. Yapılan etkinlikler süresince katılımcılar kendilerinden bir şeyler katmış ve yaratıcılıklarını gösterme ve sergileme imkânı elde etmişlerdir. Farklı zekâ türlerine hitap eden etkinlikler sayesinde her katılımcı ilgisini çeken bir etkinlikte görev almıştır. Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulguların da gösterdiği gibi yaratıcı drama yöntem ve tekniklerinin yabancı dil sözcük ediniminde etkili olduğu söylenebilir.

5.2. Öneriler

Yaratıcı drama yönteminin yabancı dil kelime edinimine ve katılımcıların kelime öğrenmeye yönelik tutumlarına etkisinin incelendiği bu araştırma sonuçları doğrultusunda geliştirilen öneriler, uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik öneriler olmak üzere iki başlık halinde aşağıda sunulmuştur.

5.2.1. Uygulayıcıya Öneriler

1. Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf İngilizce dersi “Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) ünitelerinin hedef sözcükleri edindirmek için yapılan bu araştırma İngilizce dersinin diğer ünitelerinin sözcük edinimi için de uygulanabilir.
2. Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf İngilizce dersi “Kişi ve Toplum” (Person and Society) “Turizm” (Tourism) ünitelerinin hedef sözcükleri edindirmek için yapılan bu çalışma İngilizce dersinin konuşma, yazma, dinleme ve okuma (speaking, writing, listening and reading) becerilerini edindirmek için de uygulanabilir.
3. Araştırmada nicel veri toplama araçlarından yararlanılmıştır. Buna benzer çalışma yapmak isteyenler nitel veri araçlarından da yararlanabilirler.
4. Yabancı dilde konuşma becerisi yeterli olmayan katılımcılar yaratıcı dramının canlandırma aşamasında zorlanabilirler. Bu yüzden bu aşama katılımcıların seviyesine uygun yapılandırılmalıdır.
5. Araştırmada yapılan öntest-sontest tutum ölçeği analizi sonuçlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yaratıcı drama yönteminin tutum değişikliği gerçekleştirilmesi için daha uzun süreli uygulanması gerekmektedir. Bununla ilgili çalışmalar yapılabilir.
6. Araştırmada katılımcıların yaratıcı drama geçmişleri olmadığı için ilk iki atölye “Etkili İletişim” olarak hazırlanmıştır. Yaratıcı drama geçmişi olmayan katılımcıları yaratıcı drama yöntemine alışmaları için daha fazla “Etkili İletişim” atölyeleri uygulanabilir.
7. Uygulamalar esnasında video ve/veya fotoğraf çekilmesini istemeyen katılımcılar olabilir. Bu yüzden uygulamalara başlamadan önce katılımcılara çekimlerin sadece bilimsel amaçlı olduğu ve başka kişi ya da kurumlarla paylaşılmayacağı bilgisi verilebilir.
8. Araştırmada hem somut hem de soyut sözcükler yaratıcı drama yöntemiyle öğretilmeye çalışılmıştır. Sadece somut ya da soyut sözcüklerin öğretildiği araştırmalar yapılabilir ve sonuçlar karşılaştırılabilir.

9. Araştırmada yaratıcı yönteminin bazı tekniklerinden yararlanılmıştır. Bu teknikler; rol oynama, doğaçlama, çeşitli oyunlar ve yarışmalar gibi. Daha fazla teknik uygulanarak akademik başarı daha fazla artırılabilir.

5.2.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler

10. Araştırma Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Buna benzer deneysel çalışmalar diğer üst ve alt dönemdeki öğrencilere de uygulanabilir. Böylece yaratıcı drama yönteminin bu seviyedeki sınıflarda da sözcük edinimindeki etkisi araştırılabilir.
11. Araştırma bir ilçede orta düzey sosyo-ekonomik kültürden gelen öğrencilerle yapılmıştır. Buna benzer çalışmalar daha alt düzey sosyo-ekonomik ve daha üst düzey sosyo-ekonomik kültürden gelen katılımcılara uygulanabilir. Çıkan sonuçlar karşılaştırılabilir.
12. Araştırma, ana dili Türkçe olan katılımcılar yabancı dil olarak İngilizceyi öğrenen katılımcılara uygulanmıştır. Buna benzer çalışmalar ana dili Türkçe olmayıp, Türkçe öğrenen katılımcılara uygulanabilir. Böylece yaratıcı drama yönteminin yabancı katılımcıların Türkçe sözcük edinimindeki başarısı araştırılabilir.
13. Araştırma, drama geçmişi olmayan Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilere uygulanmıştır. İlkokul ve ortaokulda yaratıcı drama yöntemi ile ders işleyen öğrenciler, ortaöğretime geçtiklerinde yaratıcı drama yöntemiyle ders işlemeye daha kısa sürede adapte olabilirler.
14. Diğer zümrelerden yardım alınabilir ve ortak çalışma yapılabilir. Mesela; yapılacak etkinlikler için kullanılacak spor malzemeleri veya spor salonu için beden eğitimi öğretmeni ile resim çalışmaları için görsel sanatlar öğretmeni ile müzik çalışmaları için müzik öğretmeni ile hikâye-şiir çalışmaları için de edebiyat öğretmeni ile işbirliği yapılabilir.
15. Uzun süre sırada oturmakta zorlanan ve hareket etmeyi seven öğrenciler için yaratıcı drama yöntemi bir çözüm olabilir.
16. Yaratıcı drama etkinliklerinin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için okulda bir sınıf yaratıcı drama sınıfı olarak düzenlenebilir.
17. Yaratıcı drama etkinlikleri uygulanırken katılımcı sayısı çok önemlidir. Çok kalabalık olan sınıflar yaratıcı drama atölyelerine 20 kişiyi geçmeyecek şekilde ayarlanarak

getirilebilir. Ders programları ayarlanırken bu konuda okul idaresi ile işbirliği yapılabilir.

18. Bu araştırma bir Anadolu lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Buna benzer çalışmalar farklı bir eğitim programı kullanan, İmam Hatip liseleri, Meslek liseleri, Sosyal Bilimler lisesi, Fen liselerinde de uygulanabilir ve sonuçları karşılaştırılabilir.
19. Araştırmanın yapıldığı grup İngilizce dilini yabancı dil olarak öğrenmekteydiler. Benzer çalışma, İngilizce dilini ikinci dil olarak öğrenen gruplara da uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Ö. (2006). Eğitimde Yeni Bir Yöntem ve Disiplin: Yaratıcı Drama. Yaratıcı Drama 1985- 1998 Yazılar, Ankara: Naturel Yayınları.
- Adıgüzel, Ö. (2010). Niçin Yaratıcı Drama. Yaratıcı Drama 1999-2010 Yazılar. Ankara: Naturel Yayınları.
- Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde yaratıcı drama*. Üçüncü basım. Ankara: Naturel Yayınları.
- Akın, A. (2016). Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanımının Lise 12. Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel, Yansıtıcı Düşünme Becerilerine ve Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenme Tutumlarına Etkisi, (Yüksek Lisans Tezi). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Akpınar, B., ve Aydın, K. (2009). Çok Duyulu (Multi Sensory) Yabancı Dil Öğretimi. *Tübbav Bilim Dergisi*, 2(1), 99-106.
- Aşoğlu, T. (2005). Ortaöğretim Hazırlık Sınıfı İngilizce Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Akademik Başarıya Ve Tutuma Etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Athiemoolam, L. (2006). The Role of Drama-in-Education in the English Second Language Classroom. In *37th Annual ELTAI conference, India*, retrieved from <http://webcache.googleusercontent.com/search>.
- Baturay, M. H., Yıldırım, I. S., & Daloğlu, A. (2007). Web-Tabanlı İngilizce Kelime Öğretimi ve Tekrar Modeli. *Politeknik Dergisi*, 10(3).
- Best, D. (1996). Research in drama theatre in education: The objective necessity. In J. Somers (Ed.), *Drama and theatre in education: Contemporary research* (pp. 3–25). North York, ON: Captus Press.
- Biçer, N., ve Polatcan, F. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime öğrenme stratejilerinin değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (54).
- Broughton, G., Brumfit, C., Pincas, A., & Wilde, R. D. (2002). *Teaching English as a foreign language*. Routledge.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

- Catterall, J. (2007). Enhancing peer conflict resolution skills through drama: An experimental study. *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance*, 12(2), 163–178.
- Cockett, S. and Fox, G. (1999). *Keep Talking: Learning English through Drama Storytelling and Literature*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe WSP.
- Çevik, H. (2006). Çocuklara yabancı dil öğretiminde drama tekniğinin kullanımı. *Çukurova University Institute of Social Science, Adana*.
- Dellar H. ve Hocking, D. (2000). *Innovations. (Teacher's Book)* Hove: Language Teaching Publication.
- Demirel, Ö. (1990), *Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler Yöntemler, Teknikler*, Ankara: Usem Yayınları.
- Demircioğlu, S., & Ispir, O. A. (2016). İngilizce Sözcük Gruplarının Öğretilmesinde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 11(1), 105.
- Demircioğlu, Ş. (2010). Teaching English vocabulary to young learners via drama. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 439-443.
- Desiatova, L. (2009) Using different forms of drama in EFL classroom. Humanizing language teaching. <http://www.hltmag.co.uk/aug09/sart07.htm>.
- Diaz, L. (2005). *TPR Foreign Language Instruction and Dyslexia*, Davis Dyslexia Association International.
- Duffelmeyer, F.& B., Duffelmeyer (1979). Developing Vocabulary through Dramatization, *Journal of Reading*, 23(2), 141-43.
- Edmiston, B. (2000). Drama as ethical education. *Research in drama education: The journal of applied theatre and performance*, 5(1), 22–40.
- El-Nady, M. (2000). Drama as a teaching technique in the second language classroom. *Dialog on Language Instruction*, 14(1), 41-48.
- Erdem, D. (2007). İngilizce Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, 28, 45-54.
- Erdoğan, C. (2016). Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul İkinci Sınıf İngilizce Dersi Meyveler (Fruits) Ünitesindeki Sözcük Öğrenme Başarısına Etkisi, (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü
- Engin, A. O. (2006). Yabancı dil (İngilizce) öğretiminde öğrenci başarısını etkileyen değişkenler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 287-310.
- Foil, C. R., & Alber, S. R. (2002). Fun and effective ways to build your students' vocabulary. *Intervention in School and Clinic*, 37(3), 131-139.

- Fuentes, A. G. (2010). Break a leg! the use of drama in the teaching of English to young learners. A case study. In Proceedings of the XXVIII Congreso AESLA(pp. 320-329).
- Gömleksiz, M. N. (2005). Oyun ile İngilizce öğretiminin uygulanması ve öğrenci başarısına etkisi. *Kırgızistan Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 179-195.
- Gönen, M. (2010) Çocuk Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması. Yaratıcı Drama 1999-2010 Yazılar. Ankara: Naturel Yayınları.
- Janudom, R. (2014). Enhancing Students' Vocabulary Learning and Retention through Drama Activities.
<http://www.culi.chula.ac.th/publicationsonline/files/article2/FW0z1OFinOTue42652.pdf>.
- Khaemba, P. S. (2014). *The role of drama in the development of communicative competence among primary school pupils in Nakuru municipality, Kenya* (Doctoral dissertation, Kenyatta University).
- Kılıç, Ş. (2009). Yaratıcı Dramanın İngilizce Konuşmaya Ve Tutuma Etkisi, (Yüksek Lisans Tezi). Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- McGregor, L., Tate, M. & Robinson, K. (1977). Learning through drama: Report of the school's council drama teaching project (10-16), Goldsmith's College, University of London. London: Heinemann's Educational Books. Ltd.
- Moghaddas, B., & Ghafariniae, R. (2012). Applying drama techniques in teaching English in Iran. *International Journal of Social Science and Interdisciplinary Research*, 1(9), 24-32.
- Moore, M. M. (2004). Using drama as an effective method to teach elementary students. *Senior Honors Theses*, 113.
- Nzai, V. E. and Reyna, C. (2014). Teaching English Vocabulary to Elementary Mexican American Students in South Texas: Some Responsive Modern Instructional Strategies. *Journal of Latinos and Education*, 13(1), 44-53
- Okvuran, A. (2010). Okulöncesi Dönemde Yaratıcı Drama. Yaratıcı Drama 1999-2010 Yazılar. Ankara: Naturel Yayınları
- Özçelik, N., ve Aydeniz, H. (2012). Yaratıcı Drama Yönteminin Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Fransızca Konuşmaya Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2).

- Öztürk, A. (2010). Eğitim-Öğretimde Yeni Bir Yaklaşım: Yaratıcı Drama. Yaratıcı Drama 1999-2010 Yazılar. Ankara: Naturel Yayınları.
- Öztürk, A. (2001). Eğitim-öğretimde yeni bir yaklaşım: Yaratıcı drama Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi eKurgu Dergisi, 8(2), 251-259.
- Phillips, S. (1999). Drama with Children. Oxford University Press.
- Read, C. (2008). Scaffolding children's learning through story and drama. *IATEFL Young Learner Publication*, 2, 6-9.
- San, İ. (1991). Yaratıcı Dramanın Eğitsel Boyutları. H. Ö. Adıgüzel (Editör). Yaratıcı Drama 1985-1998 Yazılar. Genişletilmiş İkinci Baskı. (ss. 113-122). Ankara: Naturel Yayıncılık.
- San, İ. (25-27 Kasım 1991). Yaratıcı Dramanın Eğitsel Boyutları. Eğitsel Yaratıcı Drama Nedir? Ne Değildir? 1. Eğitim Kongresi, Buca Eğitim Fakültesi, İzmir. 558-564
- San, İ. (2006). Yaratıcı Dramanın Eğitsel Boyutları. Yaratıcı Drama 1985- 1998 Yazılar, Naturel Yayınları, Ankara.
- Sarıgül, E. (2017). Yabancı dil öğretiminde sözcük öğrenimi ve öğretimi sürecine genel bir bakış. *The journal of Academic Social Science Studies*, 54, 91-104.
- Schejbal, D. (2006). *Teaching language skills through drama* (Doctoral dissertation, Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta).
- Scrivener, J. (1998). Learning Teaching. Oxford: Macmillan Publisher Limited, 218 p. ISBN 0-435-24089-7.
- Soyupek, H. (2007). Yabancı dil öğretiminde güdülemenin önemi. <http://www.ayk.gov.tr>.
- Stinson, M., ve Wall, D. (2003). Dramactive: Book 1. Sydney: McGraw Hill
- Spyridaksi, J.H. (Fourth Quarter 1992). Conducting research in technical communication: the application of true experimental designs. *Technical Communication*, 39(4), 607- 624.
- Şimşek, H. (2016). Drama yoluyla İngilizce kelime öğretimi: Gölbaşı MYO örneği. *International Journal of Social Science*, 44, 421-430.
- Thornbury, S. (2002). How to Teach Vocabulary, Essex, Pearson Education Limited.
- Türk Dil Kurumu. 2018. *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5a6f9330f29b86.20321144

- Tok, H., ve Arıbaşı, S. (2008). Avrupa birliğine uyum sürecinde yabancı dil öğretimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 205–227.
- Tombak, A. (2014). Importance of Drama In Pre-School Education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 143, 372-378.
- Tokmakçioğlu, Z. (1993). Improving Active Vocabulary and Developing Speaking Through Drama in ELT Classes. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Üstündağ, T. (1997). The advantages of using drama as a method of education in elementary schools. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(13), 89-94.
- Yıldırım, C. (1999). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*, Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Yılmaz, R. B., (2010) An Investigation Into the Effects of Creative Drama Activities on Young Learner' Vocabulary Acquisition, A Case Study, Master of Arts Thesis, Gaziantep University, Gaziantep.
- Wessels, C. (1987). *Drama*. Oxford, Oxford University Press.
- Wilkins, D. (1972). *Linguistics in language teaching*. London: Arnold.

EKLER

Ek-1: İngilizce Dersi Kelime Testi

VOCABULARY TEST

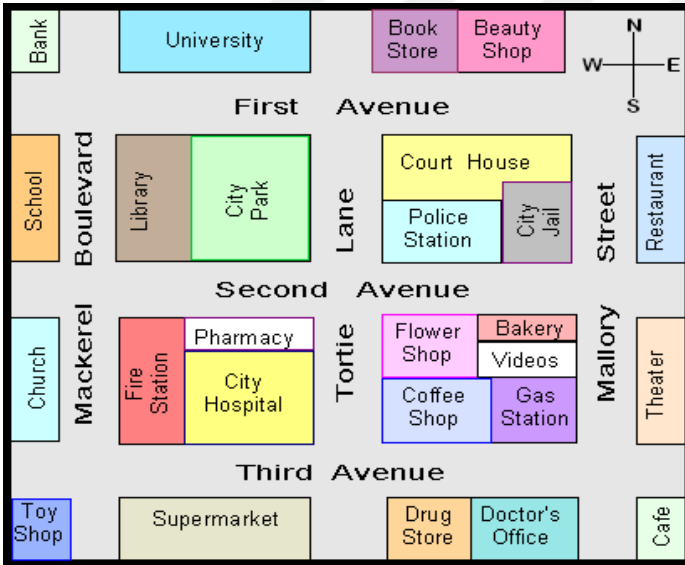
1- Find the synonym of the underlined word. (Altı çizili kelimenin eş anlamlısını bulunuz.)

Pleased to meet you!

- a- Like b- Glad c- Favourite
d- Excuse e- Happy

2- Look at the map and answer the question.

(2. soruyu aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.)

2- Steffy: Where is the Videos ?

Klaus: It is on the Mallory Street,
..... Bakery and Gas
Station.

Steffy: Thanks a lot!

- a- between b- on c- behind

d- in front of e- opposite

Choose the best option for the questions 3 and 4.

(3, 4. sorular için doğru seçeneği bulunuz.)

3- A: What are you?

B: I'm German.

- a- country b- city c- capital
d- town e- nationality

4- A: Sorry, how do you your name?

B: It's B-R-I-A-N

- a- call b- say c- repeat
d- spell e- tell

5- Find the best word for the definition. (Cümleyi tanımlayan doğru kelimeyi bulunuz.)

"It is a place you pay and ride big machines (like roller-coaster, merry-go-round etc.) there for fun."

- a- national park b- recreational park
c- music store d- clock tower
e- pharmacy

6- Complete the sentence with the best option.

(Boşluğu uygun kelime ile doldurun.)

Hello! I want to buy some bread. Where is the

- a-** library **b-** baker's **c-**
newsagent's **d-** butcher's **e-**
pharmacy

7- Complete the sentence with the best option.

(Boşluğu uygun kelime ile doldurun.)

"This restaurant is famous for Turkish It has very delicious foods.

- a-** heritage **b-** fortune **c-** discount
d- cuisine **e-** souvenir

8- Find the synonym of the underlined word. (Altı çizili kelimenin eş anlamlısını bulunuz.)

My mom isn't home so I'm going to **take care** of my little brother.

- a-** look after **b-** keep in touch
c- look for **d-** look at **e-** play with

9- Complete the sentence with the correct word. (Cümleyi uygun kelime ile doldurun.)

"A magnet you bring back from your holiday is an example of a"

- a-**value **b-** diversity
c- hospitality **d-** souvenir
e- heritage

10- Find the best word for the definition. (Cümleleri tanımlayan kelimeyi bulunuz.)

"You start to know someone for the first time."

- a-** find **b-** meet **c-** smile
d- see **e-** look

11- Find the best word the definition. (Cümleyi tanımlayan doğru kelimeyi bulunuz.)

"being friendly and welcoming to guests and visitors"

- a-** diversity **b-** historic **c-** value
d- public **e-** hospitality

12- Complete the sentence with the correct word.

(Cümleyi doğru kelime ile doldurunuz.)

There are many different customs and in the world. For example, Chinese people don't clean their houses their during the first days of the Chinese New Year.

- a-** skyscrapers **b-** transportation
c- universal
d- traditions **e-** guidebook

13- Look at the picture and complete the dialogue. (Resime göre diyalogu tamamlayınız.)

A: Do you like in your free time?

B: Yeah, I kind of like it.

- a- training b- doing woodwork
c- scuba diving d- doing calligraphy
e- doing gardening

14- Choose the best option. (Doğru seçeneği seçiniz.)

“someone designing, repairing machines, or building roads, bridges, houses etc.”

- a- an engineer b- a reporter
c- a weathercaster d- a flight attendant
e- a financial analyst

15- Choose the best option. (Doğru seçeneği seçiniz.)

A: Who is Sam to on the phone now?

B: I don't know. I have no idea.

- a- saying b- telling c- talking
d- asking e- calling

16- Choose the best option. (Doğru seçeneği seçiniz.)

Summer : It's granny's ... on Saturday.

Ashton : Yes, Summer.

Summer : Have you got a present for her?

Ashton : Sure.

Summer : That's cool. What is it?

Ashton : It's a CD.

- a- registration form b- marital status
c- birthday d- classmate e- hobby

17- Choose the best option. (Doğru seçeneği seçiniz.)

Giovanni is a professional cook. He's the at his own restaurant. He enjoys eating and creating new dishes.

- a- waiter b- reporter c- weathercaster
d- chef e- flight attendant.

18- Choose the best option. (Doğru seçeneği seçiniz.)

A: What do you do in your ?

B: I go rock climbing.

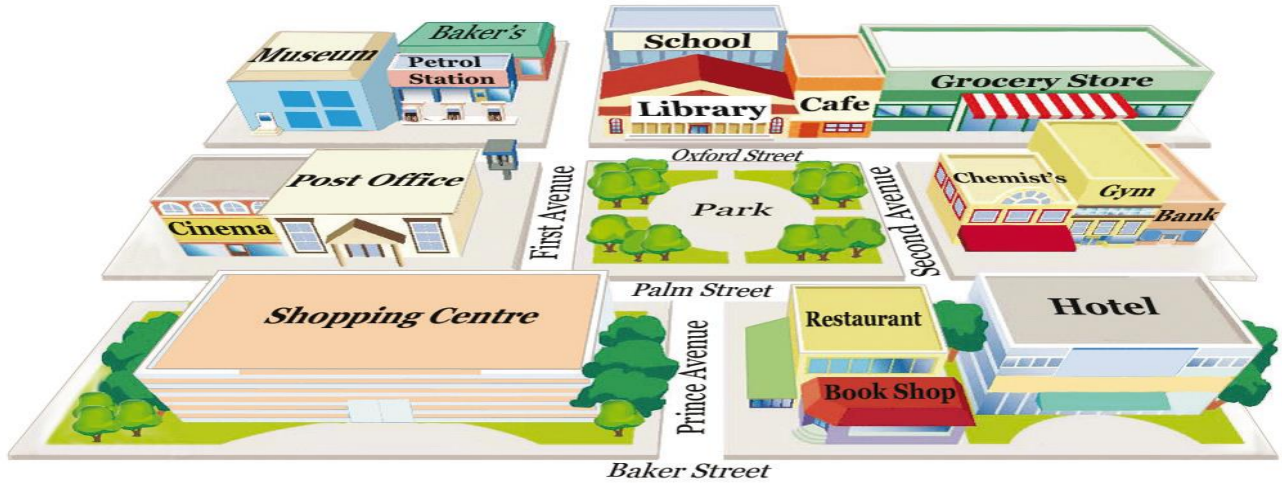
- a- the evening b- the morning c- weekends
d- free time e- the afternoon

19- Choose the best option. (Doğru seçeneği bulunuz.)

A: What are you doing here?

B: I'm my keys. I can't find them so I can't enter the house.

- a- looking at b- looking up
c- looking out d- looking over
e- looking for

Look at the map above and answer the questions 20 and 21 .

(20 ve 21. soruları yukarıdaki haritaya göre cevaplayınız.)

20- You are at the museum. Go along the Oxford Street. the library and cafe. Turn right. Go Second Avenue. Turn left, and the gym is the second building on the left.

a- Go/up b- Take/down c- Turn/along
d- Pass/down e- Get/along

21- You are at the shopping center. Go along Baker Street. Turn left Prince Avenue. Go the park. The library is opposite the park, next to the cafe.

a- at/near b- on/between c- into /through
d- in/behind e- into/ in front of

22- Find the best word for the definition. (Cümleyi tanımlayan doğru kelimeyi bulunuz.)

“to leave a bus, train, plane, or boat.”

a- look for b- take care c- get off
d- turn off e- turn on

23- Complete the sentence with the correct word.

“Nemrut in Adıyaman is another important place in the world list.”

a- public b- discount c- heritage
d- opportunity e- cuisine

24- Find the best word for the definition. (Cümleyi tanımlayan kelimeyi bulunuz.)

“An activity happening regularly and has become the usual thing in a group of people.”

a- cuisine b- heritage c- fortune
d- value e- tradition

25- Look at the picture and find the building. (Resimdeki binanın İngilizcesini bulunuz.)

- a- a skyscraper b- a pharmacy
c- a recreational park d- a castle
e- a bakery

26- Find the best word for the definition.

(Cümleyi tanımlayan kelimeyi bulunuz.)

“A very tall modern building, usually in a city.”

- a- bakery b- shopping center
c- skyscraper d- castle e- newsagent's

27- Choose the best option.

(Doğru seçeneği seçiniz.)

A: I have a terrible headache. I need some aspirin. Is there a near here?

B: Yeah, go straight ahead and turn left at the traffic lights. It is on the left.

- a- bakery b- shopping center
c- library d- pharmacy e- skyscraper

28- Find the synonym of the underlined word. (Altı çizili kelimenin eş anlamlısını bulunuz.)

I'm looking for some websites for my homework. Do you know any ?

- a- going for b- searching for
c- caring for d- standing for
e- paying for

Ek-2: İngilizce Dersine İlişkin Tutum Testi

İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ

MADDE NO	İFADELER	SEÇENEKLER				
		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	İngilizcemi mümkün olduğunca geliştirmek isterim.					
2	İngilizce dersi, önem verilmesi gereken derslerden biridir.					
3	İngilizce derslerinde kendimi tedirgin ve mutsuz hissedirim.					
4	İngilizce öğrenmek ilgimi çekmez.					
5	İngilizce öğrenmek bana çok eğlenceli gelir.					
6	İngilizce haftalık ders saatinin azaltılmasını isterim.					
7	Zamanımı İngilizce öğrenmeye çalışarak harcamaktansa, başka şeylerle ilgilenmeyi tercih ederim.					
8	İngilizce derslerinde, farklı dil ve kültürleri tanımak ilgimi çeker.					
9	İngilizce öğrenmenin hayat boyu bana yararlı olacağını düşünürüm.					

10	İngilizce derslerini iple çekerim.					
11	İngilizce dersinde öğrendiğim kelimeleri veya cümle kalıplarını unuttuğumda ders çalışma isteğim azalır.					
12	Bir konu hakkında İngilizce yazı yazmak veya konuşmak zorunda olduğumda kendimi çok sıkıntılı hissederim.					
13	İngilizce olarak iletişim kurmanın anlamsız olduğunu düşünürüm.					
14	İngilizce öğrenmek insanın bakış açısını genişletir.					
15	İngilizce konuşabileceğim veya mektuplaşabileceğim bir arkadaşım olsun isterim.					
16	İleride İngilizce kullanmamı gerektirecek bir meslek seçmeyi düşünmem.					
17	İngilizce dersiyile ilgili bir problemim olduğunda çalışma hevesimi kaybederim.					
18	İngilizce derslerinde zamanın nasıl geçtiğini anlamam.					
19	İngilizce derslerinde ileride bana gerekli olan becerileri kazandığımı hissederim.					

20	İngilizce dersi zorunlu olmasa, İngilizce öğrenmek için hiç çaba harcamam.					
21	İngilizce öğrenmenin günlük hayatta bir yararı olmayacağını düşünürüm.					
22	İngilizce dersi, gereksiz bir derstir.					
23	İngilizce dersinde yeni şeyler öğrenmek hoşuma gider.					
24	İngilizce, sevdiğim dersler arasındadır.					
25	İngilizce öğrenmek zorunda olmayı istemezdim.					
26	İngilizcemi geliştirmek için daha fazla ders almak isterim.					
27	İngilizce derslerinden nefret ederim.					
28	Boş zamanlarımı İngilizce çalışarak geçirmekten zevk alırım.					

Ek-3: Hedef Kelimeler

Milli Eğitim Bakanlığı 2014 – 2015 Eğitim Öğretim Yılı Anadolu Liseleri İngilizce Dersi Dokuzuncu Sınıf Kitabındaki Kişi ve Toplum” (Person and Society) ve “Turizm” (Tourism) ünitelerin kazanımlarını vermek için hedef kelime ve sözcük öbekleri aşağıdaki gibidir:

Hedef Kelimelerin Türkçesi**Hedef Kelimelerin İngilizcesi**

Tanıştığımızıza memnun oldum	Nice to meet you! Glad to meet you! Pleased to meet you!
Hangi millettensin?	What nationality are you?
İsmini heceler misin?	How do you spell your name?
Doğum günün ne zaman?	When is your birthday?)
kendine iyi bak	take care of yourself
arasında	between
üstünde	on
arkasında	behind
önünde	in front of
karşısında	opposite
yakında/yakınında	near
geç	pass
caddesine sola dön	turn left into ...
caddesine sağa dön	turn right into...
boş zaman	free time
Boş zamanlarında ne yaparsın?	What do you do in your free time?
telefonda konuşmak	talking on the phone
birini ya da bir şey aramak	look for
bir araçtan inmek	get off
antreman yapma	training
dalış yapma	scuba diving
bahçe işi yapmak	doing gardening
ağaç işçiliği yapmak	doing woodwork
hat sanatı	doing calligraphy

mühendis	engineer
muhabir	reporter
kabin memuru	flight attendant
hava durumu sunucusu	weather forecaster
ekonomi analisti	financial analyst
şef	chef
garson	waiter
ulusal park	national park
muzik mağazası	music store
saat kulesi	clock tower
araba park yeri	car park
kütüphane	library
eczane	pharmacy
fırın	baker's
kasap	butcher's
gazete bayii	newsagent's
rekreasyon parkı	recreation park
gökdelenler	skyscrapers
castle	kale
alış veriş merkezi	shopping center
tarihi	historic
değer	value
misafirperverlik	hospitality
kamu	public
çeşitlilik	diversity
mutfak	cuisine
gelenek	tradition
servet	fortune
heritage	miras

Ek-4: İteman Bulguları

Madde No	Maddenin Güçlük İndex	Maddenin Ayırt Etme Gücü
1	0.12	0.62
2	0.32	0.41
3	0.19	0.27
4	0.36	0.40
5	0.22	0.33
6	0.23	0.38
7	0.28	0.33
8	0.53	0.58
9	0.28	0.36
10	0.14	0.45
11	0.37	0.46
12	0.17	0.37
13	0.30	0.63
14	0.24	0.34
15	0.52	0.51
16	0.09	0.10
17	0.22	0.36
18	0.11	0.18
19	0.38	0.54
20	0.18	0.39
21	0.39	0.56
22	0.33	0.32
23	0.01	0.00
24	0.03	0.19
25	0.19	0.25
26	0.27	0.62
27	0.33	0.49
28	0.09	0.31

29	0.11	0.11
30	0.30	0.43
31	0.51	0.45
32	0.06	0.06
33	0.05	0.14
34	0.17	0.22
35	0.23	0.33
36	0.08	0.10
37	0.38	0.48
38	0.27	0.33
39	0.22	0.17
40	0.29	0.47
41	0.08	0.26
42	0.17	0.17
43	0.21	0.35
44	0.15	0.10
45	0.66	0.63
46	0.59	0.68
47	0.59	0.57
48	0.05	0.29
49	0.38	0.44
50	0.01	0.04

- Koyu yazılan maddeler testten çıkarılmıştır.

Ek-5. Drama Atölyeleri

1. Oturum

Tarih: 4 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: İletişim-Etkileşim

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 14 kız toplam 31 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 10 tane A4 kâğıdı, My number one şarkısı

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama

Kazanımlar:

- Grupla iletişimde bulunur.
- Sınıf arkadaşlarının isim hikayesi hakkında bilgi edinir.
- Birbirleriyle uyum içerisinde hareket ederler.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Grup müzik eşliğinde sınıfta karışık bir şekilde yürür. Lider müziği durdurduğunda en yakındakiyle eş olup ona en sevdiği sanatçı, doğum yeri, yılı, en sevdiği şarkı gibi soruları sorar. Müzik başladığında tekrar yürümeye başlarlar. Müzik durdurulunca tekrar en yakındaki ama farklı biriyle eş olunur. Bu sefer de en sevdiği yemek, en son okuduğu kitap, tuttuğu takım gibi soruları sorulur. Aynı etkinlik dörderli gruplar şeklinde sürdürülür.

Sonra çember olunur ve ortaya bir öğrenci geçer. Ortaya geçen öğrenciyle konuşan kişiler, onunla ilgili öğrendiklerini söyler. Tüm öğrenciler ortaya geçene kadar devam eder. (20 dakika)

Etkinlik 2: Davul zurna 1,2,3: Sınıf 15'erli iki gruba ayrılır. A-B diye sayılarak gruplar oluşturulur. Önce A grubu oyunu oynar B grubu izler. Sonra B grubu oynar. (Sınıf kalabalık olduğu için iki gruba ayırdım.)

A grubundan bir öğrenci ebe olur ve yüzünü duvara döner. Yüzü duvara dönükken “davul, zurna 1,2,3” der. Ebenin ayaklarının dibine bir anahtarlık bırakılır. Bu arada diğer öğrenciler ebeye en uzak bir noktada beklerler. Ebenin yüzü duvara dönükken ona yaklaşmaya çalışırlar. Amaçları ebenin ayaklarının dibine bırakılan anahtarlığı ebeye fark ettirmeden almaktır. Ebe gruba yüzünü döndüğünde hareket halinde gördüklerini grubun durduğu ilk noktaya geri gönderir. Ebeye itiraz edilmez. Ebe nesneyi alan kişiyi görürse onu kovalar ve dokunursa o kişi yeni ebe olur. 10 dakika A grubu, 10 dakika B grubu toplam (20 dakika)

Canlandırma:

Etkinlik 3: Sınıf beş kişilik gruplara ayrılır. Her gruptan bir kişi dışarı çıkar. Gruptan geri kalanı dışarı çıkan kişilerin isim hikayelerini tahmin etmeye çalışır. Ortak bir tahmin üzerinde anlaştıklarında dışarıdaki kişiler içeri çağrılır ve tahmin edilen hikaye canlandırılır. Sonra hikayesi canlandırılan kişiye hikayenin gerçek olup olmadığı sorulur. Değilse gerçek hikayeyi anlatır. (25 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Öğrencilere bir kağıt verilir. Verilen kağıtlara bugün;

..... öğrendim.

..... hissettim.

..... fark ettim.

Cümlelerini doldurmaları ve grupla paylaşımları istenir. (15 dakika)

2. Oturum

Tarih: 06 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: İletişim-Etkileşim

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 14 kız toplam 31 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 1 adet perde, 6 adet karton ve 6 kutu renkli boya

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama

Kazanımlar:

- Arkadaşlarıyla iletişimde bulunur.
- İletişimde beden dilini kullanır.
- Hızlı hareket eder.
- Dikkat eder.
- Ritimle hareket eder.

Hazırlık-Isınma:

Etkinlik 1: Hi/No akımı

Grup ayakta çember olur. Lider sağındaki kişiye ellerini çırparak “Hi” diye akım gönderir. O kişi de sağındaki kişiye akımı gönderir. Bu böyle devam eder. İsteyen kişi, kendisine akım gönderen kişiye dönerek - vücudunu dönerek- elleri havada, avuçlar açık ve karşıdaki kişiye bakar şekilde “No” diyebilir. Akımı gönderen kişi bu sefer solundaki kişiye “Hi” diye akımı gönderir. Yanlış kelime kullanan ya da yanlış tarafa dönen kişi oyun dışı olur. Ayrıca akım göndermekte geciken kişi de oyun dışı olur. Oyunun seri bir şekilde devam etmesi önemli. Oyun dışı olan kişiler, lidere oyun konusunda yardımcı olur. (Kim hareketi doğru yaptı, kim geç yaptı....) İki kişi kalana kadar oyun devam eder. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 6’da verilmiştir. (15 dakika)

Etkinlik 2: İsim perde oyunu

Grup A- B diye gruplara ayrılır. İki grup karşılıklı oturur. İki kişi gruplar arasında bir perde tutar. Bu esnada iki gruptan da birer katılımcı perdeye yaklaşır. Perdeyi tutan kişiler 1,2,3 diyerek perdeyi indirirler. Karşı karşıya kalan kişilerden ilk kim

karşıdakinin ismini söylerse, karşıdaki gruptaki kişiyi kendi grubuna katar. En çok eleman kazan grup kazanır. (10 dakika)

Canlandırma

Etkinlik 3: Katılımcılar 4 kişilik gruplara ayrılır. Bu kişiler de kendi aralarında A-B-C-D diye ayrılır. A ve B katılımcılar işitme ve konuşma engelli insanlardır. Asansör birden bozular. Cep telefonu asansörde çekmemektedir.

C ve D kişiler ise asansörü bekleyen kişilerdir. Asansör kata gelmiş ama açılmamaktadır. Ayrıca içinden sesler gelmektedir. (20 dakika)

Etkinlik 4: İkili doğaçlama

A-B diye ikili gruplar oluşturulur. A kişisi elektrikli süpürge satan kişidir. B kişisi de işten atılmış bir kişidir. A kişisi kapıyı çalar ve kapı açılır açılmaz eve bir avuç toz atar ve “Eviniz ne kadar pis” der. A kişisinin amacı mutlaka süpürgeyi satmaktır. Çünkü sattığı süpürge sayısına göre para almaktadır. B kişisi de bu duruma çok öfkelenir. Ayrıca işsiz olduğu için süpürgeyi almak istememektedir. (20 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 5: Birden altıya kadar sayılır. Aynı sayıdakiler bir araya gelip grup oluştururlar. Her gruba bir karton ve boya verilir. Gruplar etkili iletişimle ilgili bir afiş hazırlar. Hazırlanan afişler sınıfa sunulur ve katılımcılar etkili iletişim için önemli gördükleri maddeleri okurlar. Afişler sınıfın uygun yerlerine asılır. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 9’da verilmiştir. (15 dakika)

3. Oturum

Tarih: 09 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: İngilizce olarak kendini tanıtmaya kelimeleri: **Spell**, registration form, **nationality**, marital status, **birthday**, when is your birthday, **meet**, **glad** (**Hedef kelimeler koyu renkle yazılmıştır.**)

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 14 kız toplam 31 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 1 adet perde, 8 adet karton ve 8 kutu renkli boya

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama, pantomim

Kazanımlar:

- Milletiyle ilgili soru sorar ve cevap verir.
- Doğum günü ile ilgili soru sorar ve cevap verir.
- İsmi heceler.
- Biriyle tanışır ve memnuniyetini ifade eder.
- Kendini tanıtır.
- Birini tanımak için soru sorar.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Katılımcılar çember olur. Lider A'dan başlayarak sırayla alfabenin harflerini söyler. Harf söylendiğinde isminde o harften olanlar çemberin ortasına gelir. Örneğin lider A dediğinde, Fatma, Mualla, Ahmet'in çemberin ortasına gelmesi gerekir, K dediğinde de Akın, Kaya, Ekin çemberin ortasına gelir. Lider "how do you spell your name?" diye sorar. Çemberin ortasında bulunurlar da isimlerini harf harf söylerler. Çemberin ortasına gelen herkes ismini heceledikten sonra lider ; "pleased/glad to meet you" der onlar da aynı cümleyi tekrar eder ve yerlerine dönerler. Sonra lider yerine bir ebe seçilir ve o alfabenin diğer harflerini söyler ve etkinlik aynı şekilde devam eder. Tüm katılımcılar isimlerini harf harf ve tanıştığımıza memnu oldum cümlesini söyleyene kadar etkinlik devam eder. (15 dakika)

Etkinlik 2: Tüm katılımcılar bir tanıtım kartı (kayıt kartı) oluştururlar. Ama bu kartları kendilerine ait bilgiler değil de sevdikleri birinin bilgileriyle doldururlar. Bu kişi ünlü bir oyuncu, şair, yazar, ressam, şarkıcı, futbolcu... vb olabilir. Kartlar hazırlandıktan sonra katılımcılar mekanda karışık bir şekilde dolaşırlar. Lider bu arada müzik çalar. Müzik durunca katılımcılar en yakındaki bir kişiye kartlarındaki bilgilerini kullanarak kendilerini tanıtır. Eşini tanımak için de sorular sorar. En sonunda “Pleased/glad to meet you.” derler. Bu 5 defa tekrar edilir. Sonra çember olunur. Ve katılımcılardan bir kişi çemberin ortasına geçer, lider sorular sorar onunla konuşan kişiler de onu tanıtır. Sonra lider yerine bir katılımcı soruları sorar.

What is her/his name? His/her name is

What is her/his surname? His/her surname is

How old is s/he? S/he is years old.

Is s/he married or single? S/he is

Where is s/he from? S/he is from

What is her-his nationality? S/he is

When is her-his birthday? It is on

Name :	
Spell your name:	
Surname:	
Age:	
Job:	
Marital status:	
Country:	
Nationality	
Birthday:	
Pleased/glad to meet you.	

(20 dakika) Tablo Ek-6’da verilmiştir.

Canlandırma:

Etkinlik 3: Katılımcılar A-B diye ayrılırlar. A ve B sadece hedef kelimelerle iletişime geçebileceklerini ve bu durumu doğaçlamalarını söyler. (25 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Katılımcılar 4'erli gruplara ayrılır. Her gruba bir karton ve boya verilir. Gruplar, bir internet sitesi için bir profil oluştururlar. Oluşturdukları profilde bugün öğrenilen kelime ve yapıları kullanmaları gerekmektedir. Katılımcılar hazırladıkları profilleri sınıfla paylaşır. (20 dakika)

4. Oturum

Tarih: 09 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: İngilizce meslekler: Doctor, teacher, **reporter**, **weathercaster**, secretary, financial analyst, **lawyer**, **engineer**, what do you do?, what is your job, **flight attendant**, **chef** (Hedef kelimeler koyu renkle yazılmıştır.)

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 14 kız toplam 31 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: Kelime kartları, 16 tane A4 kağıdı, 10 tane karton ve yapıştırıcı.

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama, fotoğraf karesi

Kazanımlar:

- Meslek isimlerini söyler.
- Mesleğin nedir sorusunu sorar.
- Mesleğin nedir sorusuna cevap verir.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Meslek isimleri ve İngilizce tanımlarının yazıldığı kartlar bir kutuya atılır. (Aynı meslekten birkaç tane olabilir.) Sonra karıştırılır. Katılımcılar birer kart çeker. Meslek ve tanımlar doğru bir şekilde eşleşmeye çalışır. Eşleşmeler bittikten sonra ikililer önce kartlarında yazılan mesleği sonra da tanımını okurlar. Kartlar Ek-7'de verilmiştir.

Sonra ikililer A4 kağıdına mesleklerini anlatan/çağrıştıran bir resim çizerler. Resimlerin altına da mesleğin yazıldığı kart ve tanımını yapıştırırlar. Bu A4 kağıtlarını kartonlara yapıştırırlar. Herkes dolaşır kartonlara yapıştırılmış meslek ve tanımları okur.

Sonra ikililer vücutlarına mesleklerini tanımlayan bir duruş verirler. Lider, ikililerin yanına gider ve “what is your job?” ya da “what do you do?” diye sorar. Onlar da kartlarında yazılan mesleği söylerler. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 2'de verilmiştir. (35 dakika)

Etkinlik 2: Meyve Sepeti

Meslek isimlerinin yazıldığı kartlar katılımcılara verilir. Aynı meslekten birkaç tane vardır. Tüm öğrenciler çember şeklinde sıralara oturur. Ortada ayakta duran bir ebe vardır. Ebe meslek tanımlarına sahiptir. Ve tanımlardan birini okur. O meslekten olan kişiler yerinden kalkar ve boş bir yere oturmaya çalışır. Ebe de aynı şekilde boş bir sıra kapmaya çalışır. Yer bulamayan kişi yeni ebe olur ve meslek tanımlarını alıp etkinliğe devam eder. (15 dakika)

Canlandırma

Etkinlik 3: 1'den 6'ya kadar sayılır. Aynı sayıda olanlar bir araya gelip bir grup oluşturur. Gruptaki her katılımcıya mesleklerin yazıldığı bir kart verilir. Gruptakiler bir adaya düşmüştür. Ve onlardan sadece biri kurtulabilir oradan. Çünkü botta sadece bir kişilik yer vardır. Bu yüzden herkes kendisinin en önemli mesleğe sahip olduğunu savunur bu yüzden kendisinin kurtulması gerektiğini söyler.

You must take me because I'm the most important in the world. Without me the world will be şeklinde cümle başlangıcı verilir. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 8'de verilmiştir. (15 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Katılımcılar 4 kişilik gruplara ayrılır. Gruplar 3 fotoğraf karesiyle bugün öğrendikleri üç mesleği anlatacaklardır. Her grup sunumundan sonra diğer katılımcılar meslekleri bulmaya çalışır. (15 dakika)

5. Oturum

Tarih: 11 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: Greetings: see you, **take care, keep in touch**, not bad, how is it going, you too, **have a nice day**, thank you, hello, how are you (**Hedef kelimeler koyu yazılmıştır.**)

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: Pharell Williams- Happy şarkısı, 7 adet karton ve 7 kutu renkli boya

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama,

Kazanımlar:

- Selamlaşma kelimelerini kullanır.
- Vedalaşma kelimeleri kullanır.
- Selamlaşma ve vedalaşma kelimelerinin kullanım yerlerini kavrar.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Tüm katılımcılara selamlaşma ve vedalaşma kelimelerinin yazıldığı kartlar verilir. Katılımcılar mekanda serbest bir şekilde dolaşır. Bu arada şarkı çalar. Müzik durunca herkes kartlarındaki kelimeleri kullanarak en yakınındaki kişiyle önce selamlaşır sonra vedalaşır. Müzik başlayınca herkes yürümeye devam eder. Müzik durunca uzun süredir göremedikleri bir arkadaşlarıyla önce selamlaşır sonra vedalaşırlar. Etkinlik;

- öğretmenleriyle
- yeni tanıştıkları biriyle
- yakın bir akrabayla
- yakın olmadıkları bir arkadaşlarıyla
- bir komşuyla
- çocukluk arkadaşlarıyla

selamlaşma ve vedalaşma devam eder. (15 dakika)

Etkinlik 2: İnci Hanım Oyunu

Çember olunur. Çemberin dışında bir ebe vardır. Ebe çemberin arkasında dolaşır ve birinin omzuna dokunur. Dokunduğu kişiyle ters yöne koşmaya başlarlar. Karşılaştıkları yerde durup ebe diğer kişiye “hello, how are you Ms. İnci?” diye sorar. Diğer kişi de “not bad, thank you. See you, take care” diye cevap verir ve boş yeri kapmak için tekrar koşmaya başlarlar. Boş yere ilk varan kazanır. Diğer kişi ebe olur. Birkaç defadan sonra “how are you?” yerine “how is it going” kullanılır. (15 dakika)

Canlandırma:

Etkinlik 3: Grup A-B diye ikili olur. Uzun süredir birbirlerini göremeyen iki arkadaş. Yıllar sonra karşılaşırlar. Bu karşılaşmada hedef kelimeleri kullanarak doğaçlama yapmalarını belirtir. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 3’te verilmiştir.

B : Hello, how are you? diye başlar. (30 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 4: 4’erli gruplara ayılır. Selamlaşma ve vedalaşma kelime ve kelime gruplarını kullanarak kartona karikatür çizerler. Tamamlanan karikatürler masaların üstüne bırakılır ve tüm katılımcılar mekanda dolaşır hazırlanan çalışmalarını okurlar. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 1’de verilmiştir. (20 dakika)

6. Oturum

Tarih: 13 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: Hobbies: Doing gardening, cooking, playing football, playing a musical instrument, going to the cinema, **surfing the Net**, do watercolour painting, chatting online with friends, going scuba diving, going rock climbing, repair electronics, go fishing, take photos, do calligraphy, do woodwork, paper marbling, **free time**, play computer games, **talk on the phone (Hedef kelimeler koyu renkle yazılmıştır.)**

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: Pharell Williams- Happy şarkısı, 7 adet karton ve 7 kutu renkli boya

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama, dedikodu halkası

Kazanımlar:

- İngilizce hobilerle ilgili sözcük ve sözcük gruplarını öğrenir.
- İngilizce hobilerle ilgili soru sorar.
- İngilizce hobilerle ilgili sorulara cevap verir.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Tüm katılımcılara hedef kelimeleri içeren hobilerle ilgili bir anket verilir. Katılımcılar mekanda serbest dolaşıp beş (5) kişiye bu anketi uygular. Sonra çember olunur. Ve ortaya bir kişi geçer. Onunla anket yapan kişiler onun verdiği cevapları yorumlarlar. Mesela, s/he really likes doing gardening in her-his free time. Hobilerle ilgili anket Ek-8'de verilmiştir.

Etkinlik çoğunlukla doğru cümleler kurulana kadar devam eder. (20 dakika)

Etkinlik 2: Çember olunur. 1'den 6'ya kadar sayılır ve aynı rakamı söyleyenler bir araya gelip grup oluşturur. Gruplar sınıftaki kişilerin sevdiği ve sevmediği şeylerle ilgili dedikodu yaparlar. Bunu yaparken de abartılı ses tonu ve jest- mimikler kullanırlar. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 10'da verilmiştir. (20 dakika)

A: Do you know Mustafa loves cooking? I hate cooking. And I never cook.

B: Oh, my God! Murat hates going fishing but Mehmet loves fishing.

Canlandırma:

Etkinlik 3: Grup çember olur ve 1'den 7'ye kadar sayılır. Aynı rakamda olanlar bir araya gelip 4'erli gruplar oluşturur. 4'erli gruplar kendi aralarında A-B-C-D- olarak ayrılır. Bu kişiler hafta sonu boş zamanlarında bir araya gelmişlerdir. Sevdikleri bir şeyler yaparak boş zamanlarını değerlendirmek istiyorlar. Ama A – B'nin yapmak istediği şeyleri C-D yapmak istememektedirler. C-D-E'nin yapmak istediği şeyleri A-B yapmak istememektedir. Bu yüzden birbirlerini ikna etmeye çalışırlar. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 5'te verilmiştir. (25 dakika)

A ve B: Let's go the cinema. We love watching movies.

C-D: Oh, no. We don't like watching movies. We like playing football. Let's play football. diye başlarlar.

Değerlendirme:

Etkinlik 4: 5'erli gruplar oluşturulur. Her gruba oyun hamuru verilir. Oyun hamurundan bir karakter oluşturulur ve bu karaktere bir isim verilir. Sonra bu karakterin hobileri grupça konuşulur ve bunlar sınıfla paylaşılır. (15 dakika)

7. Oturum

Tarih: 16 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: Places: Post office, clock tower, **castle**, **recreational park**, canal, **library**, **bakery**, **pharmacy**, **newsagent's**, shopping center, music store, bookshop, police station, bus stop, beach, **skyscraper**

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 16 tane A4 kağıdı ve kalem, 16 tane kroki, 16 tane çalışma kağıdı

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama,

Kazanımlar:

- Bir şehirde bulunan yer isimlerini söyler.
- Bir şehirde bulunan yer isimlerini cümle içinde kullanır.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Katılımcılar ikili gruplara ayrılırlar. Her gruba bir şehirde bulunan yer isimleri ve tanımlarının yazıldığı bir kağıt verilir. Gruplar yer isimlerini tanımlarıyla eşleştirirler. Yer isimlerinin bulunduğu kartlar Ek-9'da, yer isimleri ve tanımları Ek-10'da verilmiştir. (15 dakika)

Etkinlik 2:Sırt Sırta Resim Yapma:

Katılımcılar ikili eş olur ve sırt sırta otururlar. Katılımcılar A ve B olarak ikiye ayrılırlar. A' ların elinde bir şehir merkezinin krokisi vardır. Hedef kelimeler bu krokide bulunmaktadır. A'lar elindeki krokiyi B'lere anlatır. B'ler de bunu çizmeye çalışır. Çizim bittikten sonra iki resim karşılaştırır ve sınıfla paylaşırlar. Kroki Ek-11'de verilmiştir. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 7'de verilmiştir. (20 dakika)

A: There is a pharmacy next to the library.

B: There is a bus stop opposite the library.

Canlandırma:

Etkinlik 3: Katılımcılar 3'erli gruplara ayrılırlar. Bir kişi misafir, diğer iki kişi ise ev sahibidirler. **Misafir çok az İngilizce bilmektedir.** Ev sahipleri de İngilizce dışında dil bilmemektedirler. Ev sahipleri misafirlerini şehirde gezdirip şehirde yerlerin İngilizcesini öğretirler. (25 dakika)

Değerlendirme:**Etkinlik 4: Ev sahip kiracı**

Katılımcılar üçlü gruplar oluştururlar. İki kişi karşılıklı durur ve el ele tutuşur. Onlar ev sahibi olur. Üçüncü kişi onların ortasında durur. O da kiracı olur. Gruplar mekânda çember şeklinde dururlar. Lider el çırpınca kiracılar yer değiştirir. Ama ev sahipleri yeni kiracı alırken önce bugün öğrenilen hedef kelimelerden bir tane sorarlar, eğer kiracı bilirse onu içeri alırlar. Eğer bilmezse içeri almazlar. Kiracı başka bir ev bulmaya çalışır.

Lider, kiracılar içten yer değiştirsın dediğinde ev sahipleri çemberin iç kısmına bakan kollarını açar, lider kiracılar dıştan dediğinde eve sahipleri çemberin dışına bakan kollarını açarak yer değiştirilir. Etkinlikle ilgili fotoğraf Görsel 4'te verilmiştir. (20 dakika)

8. Oturum

Tarih: 18 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: Directions: turn left, turn right, walk/go straight ahead, **go past, get off the bus, take the bus, go through the park, go along the road, neighbourhood, on the left, on the right, next to, between, behind, look for, take the first/second turning on the left/right, go down (Hedef kelimeler koyu renkle yazılmıştır.)**

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 8 tane karton ve boya, kelime kartları

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama,

Kazanımlar:

- İngilizce yön tarifi kelimelerini kullanır.
- İngilizce yön sorar.
- İngilizce yön tarifi yapar.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Katılımcılar 4'lü gruplara ayrılır ve her gruba, yön tarifi kelimelerin ve anlamlarının yazıldığı kartlar, bir karton ve boya verilir. Katılımcılar kartonlara hedef kelimeleri anlatan bir resim çizerler. Herkes resimleri bitirdikten sonra sınıfın uygun bir yerinde sergilenir. Tüm katılımcılar serbest bir şekilde dolaşıp çizilen resimleri incelerler. Yön tarifi kelimeleri ve Türkçe karşılıkları Ek-13'te verilmiştir. (15 dakika)

Etkinlik 2: Çamura Batma

Bir ebe seçilir. Ebe'nin amacı herkese dokunarak onları oldukları yerde dondurmaktır. Diğerlerinin âmâcıda hem ebeye yakalanmamak hem de donmuş arkadaşlarını tekrar aktif hale getirmektir. Bunun için de yön tarifi kelimelerinden bir tane sorarlar eğer donmuş kişi sorulan kelimenin Türkçesini bilirse çözülür eğer bilemezse donmuş halde kalmaya devam eder. Ebe herkesi dondurduğunda oyun biter. (15 dakika)

Ebe sayısı iki veya üçe çıkarılabilir.

Canlandırma:

Etkinlik 3: Katılımcılar 3'lü grup olur. Onlar da kendi aralarında A-B-C diye ayrılırlar. A-B kişileri yolda yürümektedir. C kişinin acilen bir yere varması gerekmektedir ama adresi bilememektedir. Bu yüzden karşılaştığı A-B kişilerine gideceği adresin en kısa yolunu sorar. Ama A-B kişileri en kısa yol hakkında karar verememektedirler. Bu konuda farklı düşünmektedirler. Yön tarifi diyalogu Ek-12'de verilmiştir. (30 dakika)

C: Excuse me, I'm looking for this address, please? / How can I go to this address, please?

A: Well, Go along street and take the turning right into..... Street. Go straight ahead about metres and take the turning on the Thenleft. It is on your, between the snack bar and the cafe. You can't miss it.

B: No, no no! It is not the short cut. Well, Go along street and take the turning right into..... Street. Go straight ahead about metres and take the turning on the Thenleft. It is on your, between the snack bar and the cafe. You can't miss it.

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Simon der ki

Bir ebe seçilir. Ebe hedef kelimeleri kullanarak; Simon says,

-turn right

-turn left

- get off the bus

- go straight ahead

- go pass one person

- look for/search for a key

- stand between two people

- stand behind someone

- walk through the crowd

- take the first turning on the right/left der. Diğer katılımcılar da yönergelere göre hareket ederler. Yanlış yapanlar oyudan çıkar. (20 dakika)

9. Oturum

Tarih: 20 Mart 2015

Ders: İngilizce

Konu: Travel and Culture: **hospitality**, cleanliness, shopping opportunities, convenient public transportation, **cuisine**, cultural diversity, universal value, important **heritage**, different **traditions**, fortune, historic site, **souvenirs** (**Hedef kelimeler koyu renkle yazılmıştır.**)

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 8 tane karton ve boya, kelime

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama, istasyon çalışması

Kazanımlar:

- İngilizce seyahat ve kültür ile ilgili kelimeleri söyler.
- Seyahat ve kültür ile ilgili hedef kelimeleri cümle içinde kullanır.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Katılımcılar A-B diye iki gruba ayrılır. A grubu akıllı tahtayı, B grubu da beyaz tahtayı kullanır. Gruplara 4 dakika süre verilir. Bu süre içinde grup üyeleri sırayla tahtaya gelip kendilerine hedef kelimeyi çağrıştıran bir resim çizerler. Süre bittikten sonra çizilen resimler incelenir ve resimlerin altına İngilizceleri yazılır. En çok farklı kelimeleri çağrıştıran resim çizen grup kazanır. (15 dakika)

Etkinlik 2: Katılımcılar 4'lü gruplara ayrılırlar. Birinci etkinlik sırasında kullanılan sözcük ve sözcük gruplarını kullanarak bir slogan yazarlar. Hazırlanan sloganlar sınıfla paylaşılır. (20 dakika)

Canlandırma:

Etkinlik 3: Ülke çapında bir reklam yarışması yapılmaktadır. Birinci olacak kişi ya da kişilere de büyük bir ödül verilecektir. Katılımcılar 6'lı gruplara ayrılır.

1. grup "tradition"
2. grup "souvenir"
3. grup "cuisine"
4. grup "heritage"
5. grup da "hospitality" konusunda bir reklam hazırlayıp sunacaktır.
6. grup ise jüri üyeleridir. Birinci olacak reklama karar vereceklerdir.

We choose this one the best because diye cümleyi tamamlarlar.

(30 dakika)

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Hedef kelimeler tahtada yazılıdır. İhtiyaç duyan katılımcılar oradan yardım alabilir.

Katılımcılar 5 gruba ayrılır. Sınıfın farklı köşelerinde her grup için bir karton vardır. Ve her kartonun bir başlığı vardır;

1. Kartonun başlığı: Traditions
- 2- Kartonun başlığı: Hospitality
- 3- Kartonun başlığı: Cuisine
- 4- Kartonun başlığı: Cultural Heritage
- 5- Kartonun başlığı: Souvenirs

Gruplar, istasyon çalışması ile bu başlıklarla ilgili bugün öğrenmiş oldukları İngilizce kelimeleri yazarlar ve etkinliğin sonunda sınıfla paylaşırlar. Kelime kartları Ek-14'te verilmiştir. (15 dakika)

10. Oturum

Tarih: 06 Nisan 2015

Ders: İngilizce

Konu: Travel and Culture: **hospitality**, cleanliness, shopping oppotunities, convenient public transportation, **cuisine**, **cultural diversity**, universal value, important **heritage**, different **traditions**, fortune, historic site, **souvenirs** (**Hedef kelimeler koyu yazılmıştır.**)

Süre: 40' + 40'

Grup: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri 9A sınıfı, 17 erkek 15 kız toplam 32 öğrenci, drama geçmişleri yok.

Mekan: Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi – Kayseri 9A sınıfı

Araç ve Gereçler: 32 kelime kâğıdı

Yöntem: Yaratıcı drama

Teknikler: Rol oynama, doğaçlama, istasyon çalışması

Kazanımlar:

- İngilizce seyahat ve kültür ile ilgili kelimeleri söyler.
- Seyahat ve kültür ile ilgili hedef kelimeleri cümle içinde kullanır.

Süreç:

Hazırlık/Isınma:

Etkinlik 1: Her katılımcıya hedef kelimelerin olduğu bir kâğıt verilir. Katılımcı bildiği kelimenin anlamını yazar ve kâğıdı da duvara asar. (5 dakika)

Etkinlik 2: Katılımcılar 2'li grup olur. Bir kişi heykel tıraştır ve diğer kişiye en az 4 hedef kelimeyi anlatan bir duruş verir. Her grupta hedef kelimeler vardır. Gruplar heykelleri tamamladıktan sonra sırayla anlatırlar. (25 dakika)

Örnek; This statue has an important value. Because it represents hospitality, different traditions, and cultural diversity.

Canlandırma:

Etkinlik 3: Katılımcılar 5'li grup olur. Beş tane müze vardır ama bir taneye gidilecektir. Her katılımcı arkadaşlarını istediği müzeye gelmeleri için ikna etmeye çalışır. (25 dakika)

1- Heritage Museum

2- Hospitality Museum

3- Souvenirs Museum

4- Cuisine Museum

5- Traditions Museum

- I'd like to go to Museum. Because it has
- No, I'd like to go to Museum. Because it has

Değerlendirme:

Etkinlik 4: Tüm katılımcılar ilk etkinlikte duvara astıkları kağıtlara tekrar dönerler ve kelimeleri gözden geçirirler. Yeni öğrendikleri kelimeleri yazarlar. Kelimelerini üç (3) arkadaşlarıyla karşılaştırırlar. Sonra çember olunur. Katılımcılar öğrenmiş oldukları kelimeleri tüm grupla paylaşırlar.(25 dakika)

Ek-6: Kişi Tanıtım Kartı

Name :	
Spell your name:	
Surname:	
Age:	
Job:	
Marital status:	
Country:	
Nationality	
Birthday:	
Pleased/glad to meet you.	

Ek-7: Meslekler ve Tanımları

JOBS

doctor	someone treating ill or injured people
teacher	a person who teaches especially in a school
reporter	someone finding information about news events and describing them for a newspaper, magazine or for radio or television
weather forecaster	someone studying weather conditions scientifically and saying what the weather is likely to be in the future
secretary	someone working in an office, writing letters, making phone calls, and arranging meetings for a person or for an organization
financial analyst	someone whose job is to study companies' financial performance, usually helps them about money
lawyer	someone giving advice to people about the law and speaking for them in court
engineer	a person designing or building machines, engines, or electrical equipment, or things such as roads, railways, or bridges, using scientific principles
flight attendant	someone looking after passengers on a plane
chef	someone cooking food in a restaurant as their job

Ek-8: Hobilerle İlgili Anket

HOBBIES

Do you like in your free time?

	Yes, I love...	Yes, I kind of like...	No, I don't like ... very much	No, I don't like...	No, I hate.....
1- doing gardening?					
2- cooking?					
3- surfing the Net?					
4- doing watercolour painting?					
5- chatting online with friends?					
6- going rock climbing?					
7- repairing electronics?					
8- talking on the phone?					
9- doing calligraphy?					
10- taking photos?					
11- going scuba diving?					
12- doing woodwork?					
13- playing a musical instrument?					

Ek-9: Drama Atölyelerinde Kullanılan Kartlar

POST OFFICE

CLOCK TOWER

CASTLE

RECREATIONAL

PARK

LIBRARY

BAKERY

PHARMACY

NEWSAGENT'S

SHOPPING

CENTER

SKYSCRAPER

BEACH

Ek-10: Şehir Merkezindeki Yer İsimleri ve Tanımlarını Eşleştirme

Match the words with their definitions.

1- post office.....	a- It is a building and you make and sell bread, cake etc. there
2- clock tower	b- a group of shops or stores in one place
3- castle.....	c- It is a shop or part of a shop you prepare and sell medicines there.
4- recreational park	d- an area of sand or small stones near the sea or another area of water such as a lake
5- library	e- It is a shop and it sells newspapers and magazines, also some foods, chocolate, etc. there
6- bakery	f- It is a place, and you can buy stamps, send letters there.
7- pharmacy	g- It is a large strong building, built in the past by an important person to protect the people inside from enemies
8- newsagent's.....	h- It is a building, room, or an organization and it has a collection, especially of books, for people to read or borrow, usually they don't pay for it.
9- shopping center.....	i- a very tall building in a city
10- beach.....	j- It is a place and people pay money to go on rides (=large machines that you ride on for pleasure) and play games to win prizes there.
11- skyscraper.....	k- It is a tower and it has a clock at the top of it

Directions

HOMEVILLE

Population 500

- There is/are
- next to
- between
- opposite
- behind
- near
- in front of
- on the right
- on the left

Spruce Street

Spruce Street

Elm Street

Park

Elm Street

First Street

	Restaurant	
	<table border="1"> <tr> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Supermarke</td> <td></td> </tr> </table>	Supermarke
Supermarke		

Pine Street

Second Street

Police	Fire Station
General Hospital 	

Third Street

Library	Shopping center
Recreational park	Pharmacy

Pine Street

Fourth Street

Oak Street

Newsagent's	
clock tower	castle

Skyscrapers 	
------------------------	--

Oak Street

Ek-12: Yol Tarifi Diyalogu

C: Excuse me, I'm looking for this address, please? How can I go to this address, please?

A: Well, Go along street and take the turning right into..... Street. Go straight ahead about metres and take the turning on the Thenleft. It is on your, between the snack bar and the cafe. You can't miss it.

B: No, no no! It is not the short cut. Well, Go along street and take the turning right into..... Street. Go straight ahead about metres and take the turning on the Thenleft. It is on your, between the snack bar and the cafe. You can't miss it.

Ek-13: Yol Tarifi Yönergeleri

turn right	sağ dön
turn left	sola dön
get off the bus	otobüsten in
go straight ahead	dümdüz ilerle
go pass one person	bir kişiyi geç
take the bus	otobüse bin
look for/search for a key	anahtarını ara
stand between two people	iki kişi arasında dur
stand behind someone	birinin arkasında dur
walk through the crowd	kalabalığın arasından geç
take the first turning on the right/left	birinci aradan sağa/sola dön
stand next to someone	birinin yanında dur
look at the neighbourhood	mahalleye bak

Ek-14: Atölyelerde Kullanılan Kelime Kartları

SOUVENIRS

TRADITIONS

HOSPITALITY

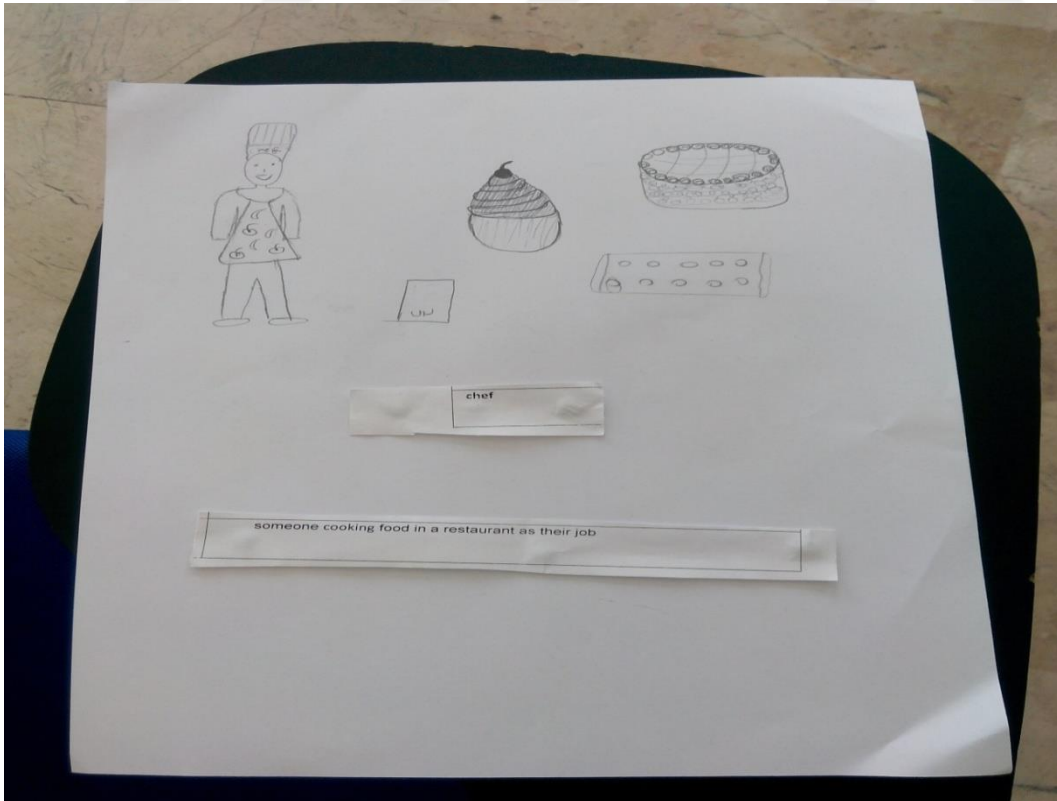
HERITAGE

CUISINE

Görseller: Öğrenci Çalışmalarından Birkaç Örnek

Görsel 1: 5. Oturum – Etkinlik 4

Görsel 2: 4. Oturum – Etkinlik 1

Görsel 3: 5. Oturum – Etkinlik 3

Görsel 4: 7. Oturum – Etkinlik 4

Görsel 5: 6. Oturum – Etkinlik 3

Görsel 6: 2. Oturum – Etkinlik 1

Görsel 7: 7. Oturum – Etkinlik 2

Görsel 8: 4. Oturum – Etkinlik 3

Görsel 9: 2. Oturum – Etkinlik 5

Görsel 10: 6. Oturum – Etkinlik 2

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Rıdvan GÜZELSOY
Doğum Tarihi : 03.03.1981
İletişim Bilgileri : Yenidoğan Mahallesi Alperen Caddesi No: 5/1 Talas/Kayseri
0505 4533113
E-Posta Adresi : ridvanguzelsoy@gmail.com
Öğrenim Durumu :

Derece	Bölüm / Program	Üniversite	Yıl
	İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı İngilizce Öğretmenliği	Dokuz Eylül Üniversitesi	2003

Lise: Akçadağ Anadolu Öğretmen Lisesi - Malatya

Lisans: Buca Eğitim Fakültesi - İzmir

İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı 1999- 2003

Mesleki Deneyim:

İmam Hatip Anadolu Lisesi - Şanlıurfa	2003 - 2008
Mehmet Güneş Anadolu Öğretmen Lisesi - Şanlıurfa	2008 - 2011
Ayhan Yıldırım Anadolu Lisesi - Kayseri	2011 - 2015
Hacı Ahmet Arısoy Anadolu Lisesi - Kayseri	2015 -